

NOVISSIMA
ORTOGRAFIA CATALANA

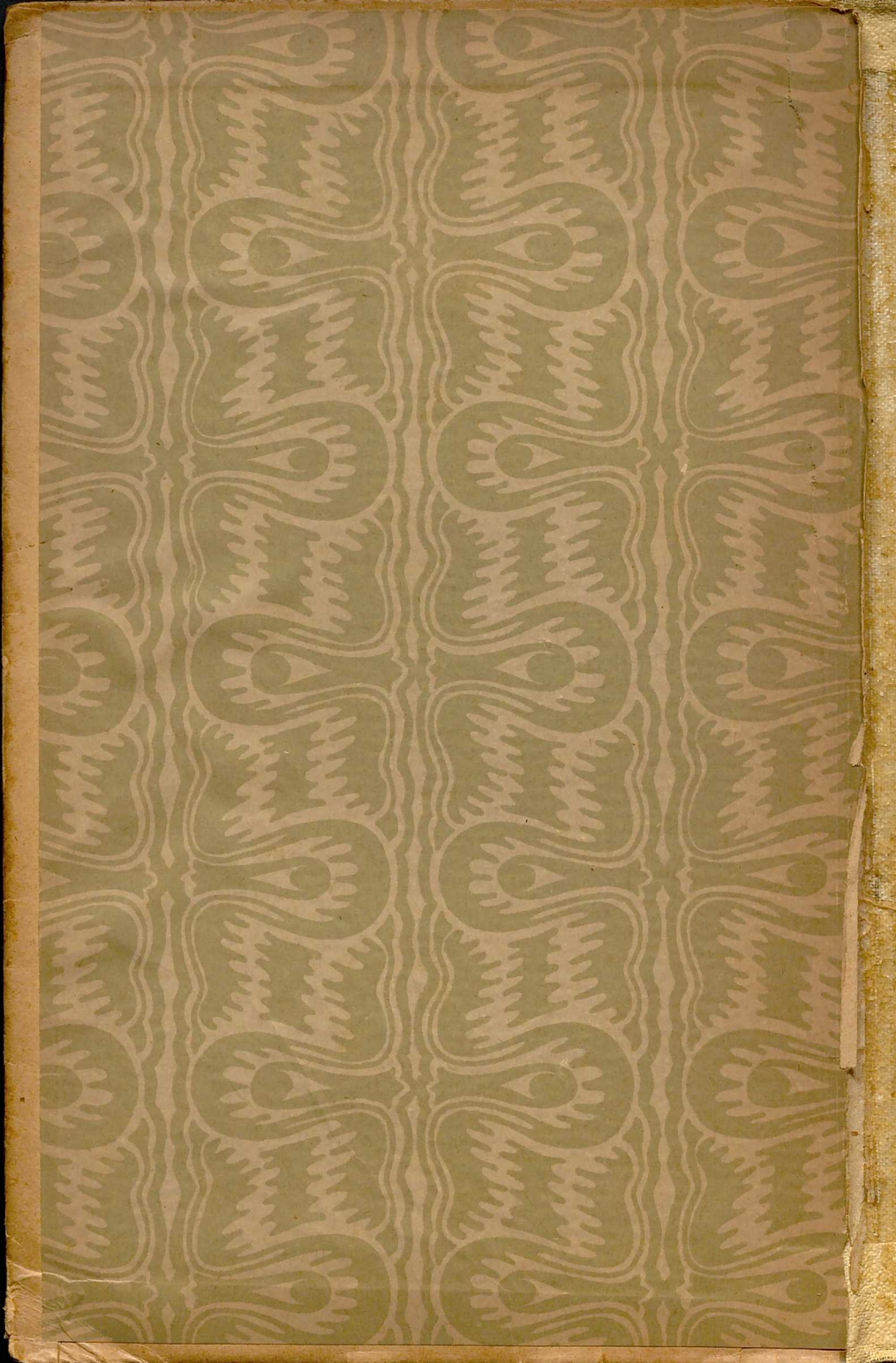
VOCABULARI ORTOGRÀFIC

SEGONS LES NORMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS I LES OBRES I TREBALLS DELS MILLORS FILÒLEGS, ORDENAT I ANOTAT PER A. ROVIRA I VIRGILI

SEGONA EDICIÓ

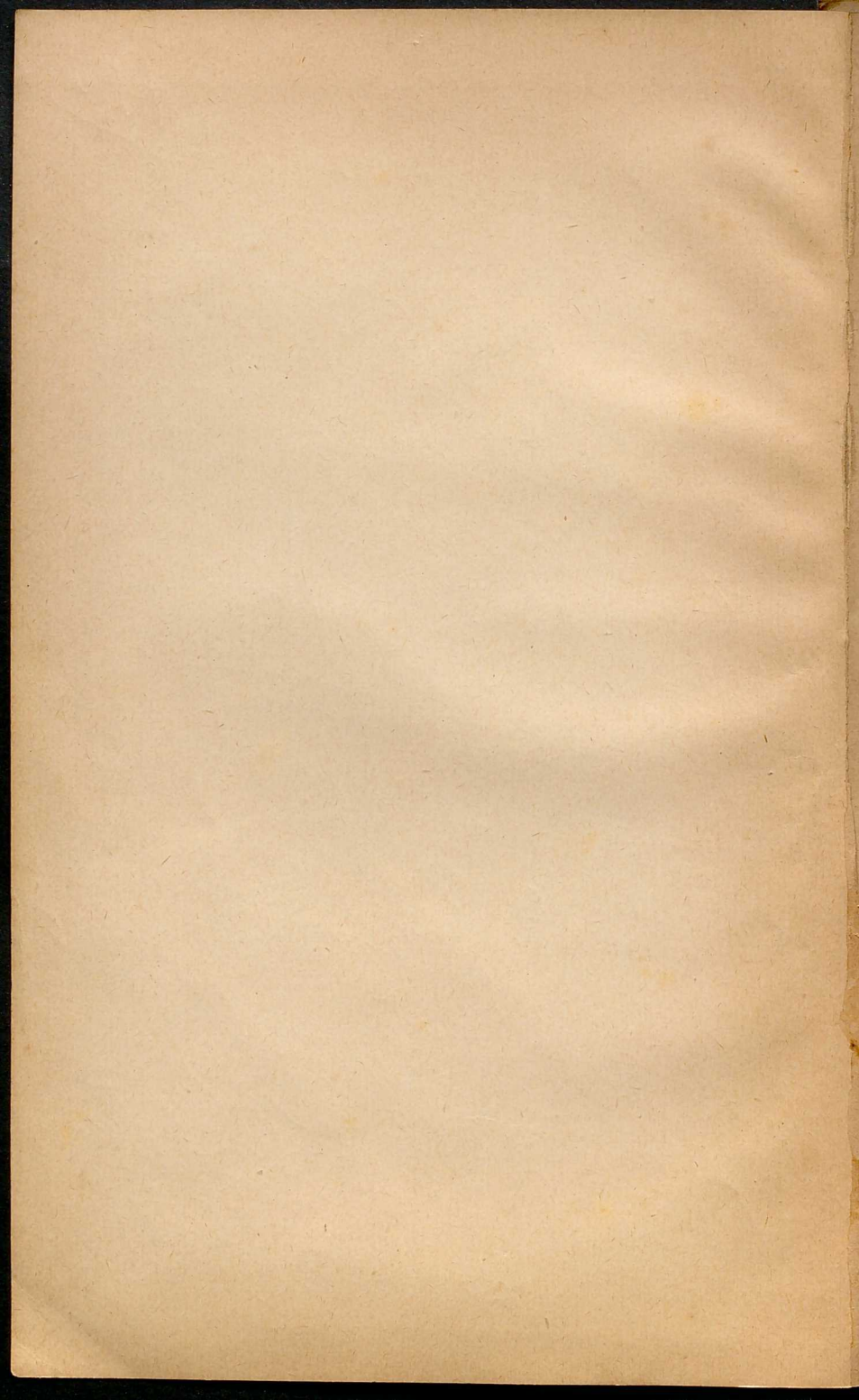
ANTONI LÓPEZ : EDITOR : BARCELONA

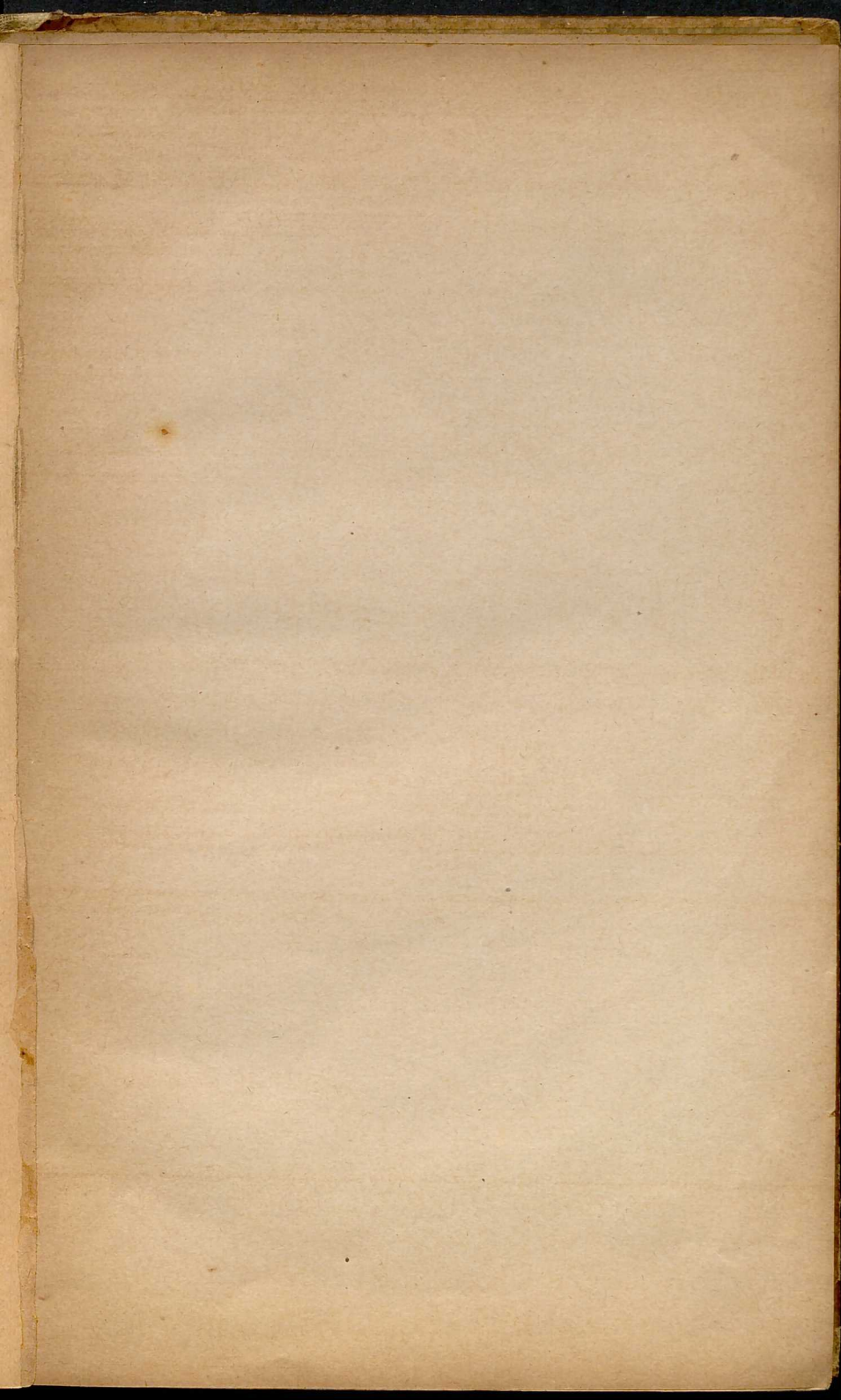

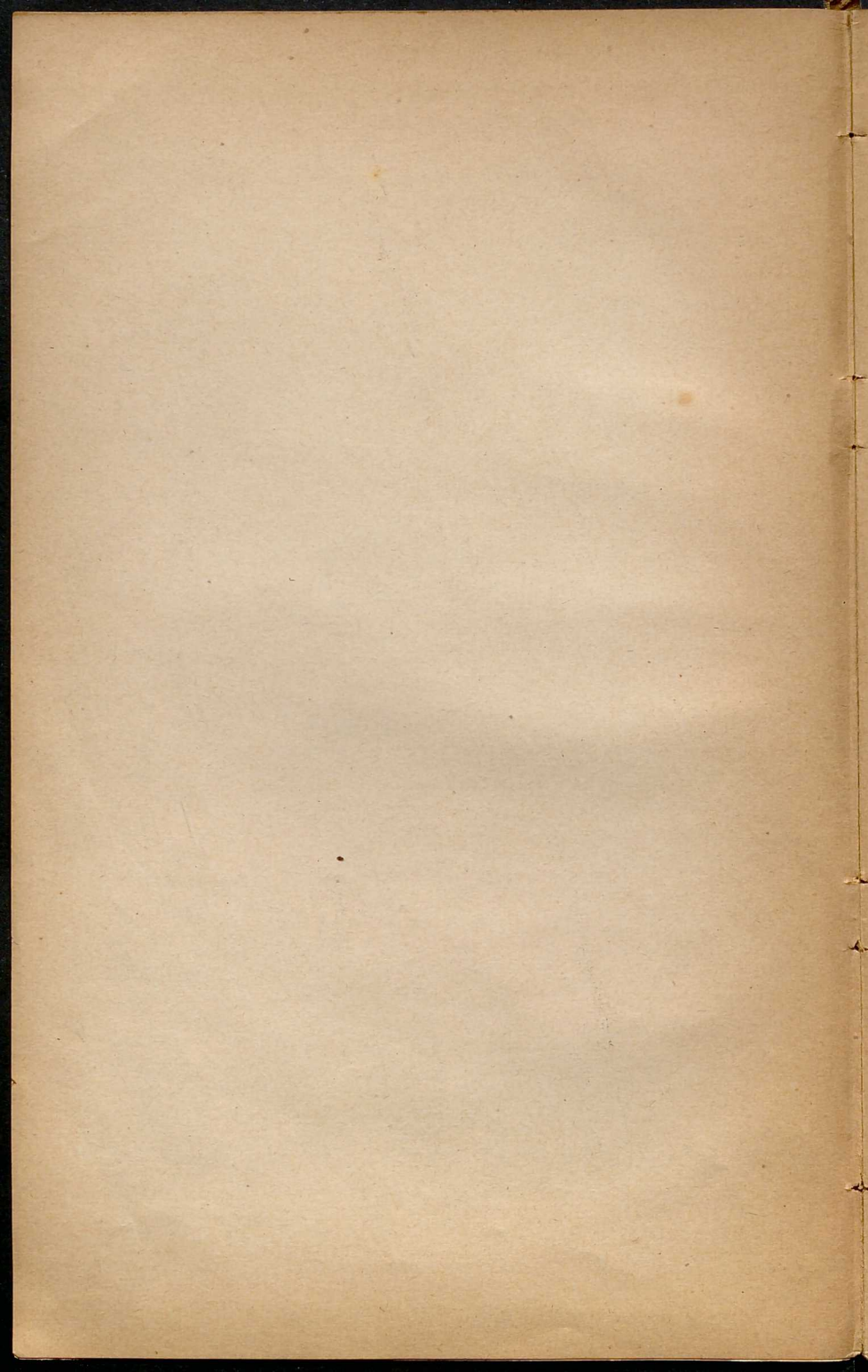
Barna 30 Juliol de 1913

AM

~~Jaume Capfies~~

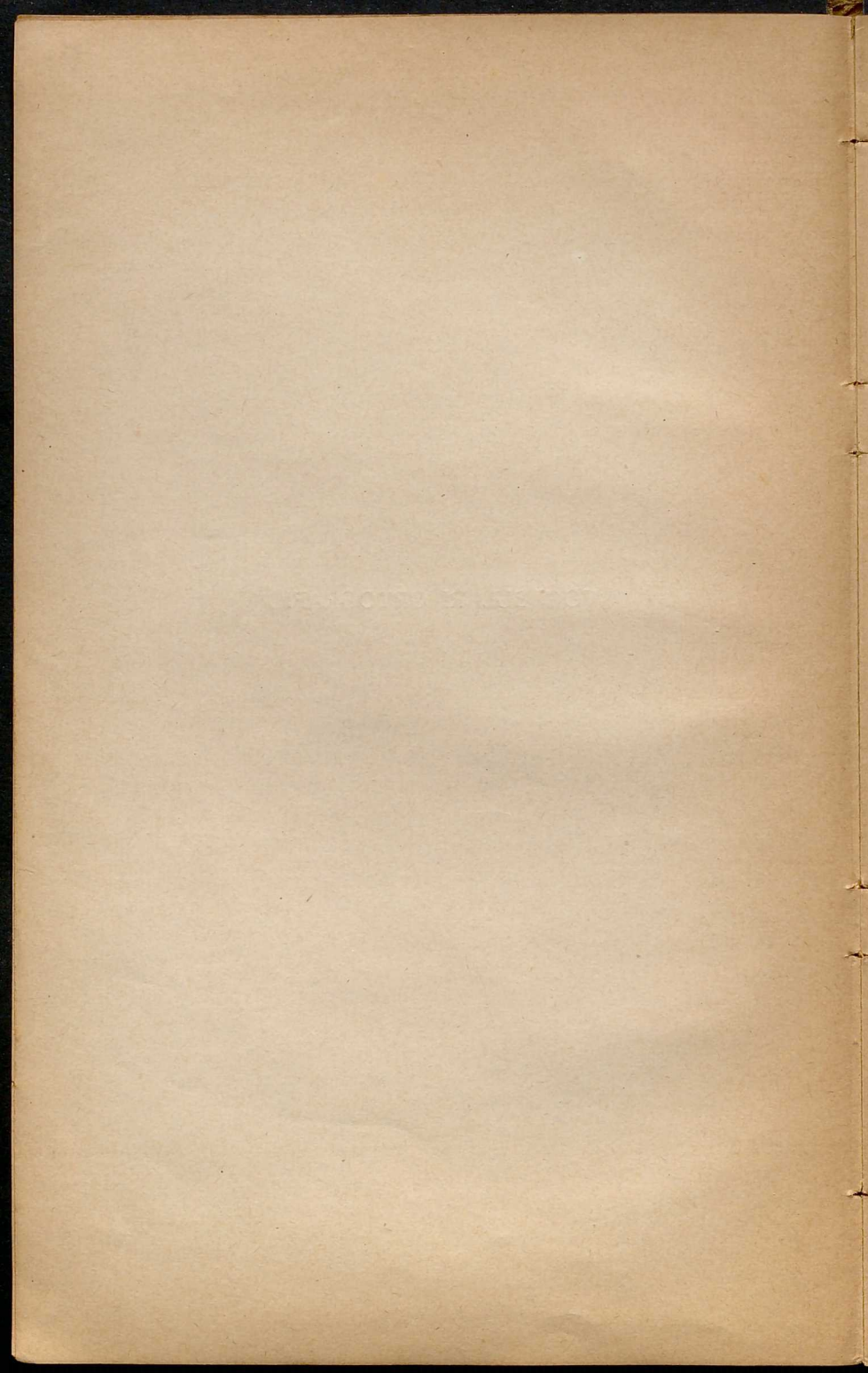

D36

VOCABULARI ORTOGRÀFIC

614807844

NOVISSIMA ORTOGRAFIA CATALANA

VOCABULARI ORTOGRÀFIC

SEGONS LES NORMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS I LES OBRES I TREBALLS DELS MILLORS FIDÒLEGS, ORDENAT I ANOTAT PER A. ROVIRA I VIRGILI

SEGONA EDICIÓ

1700575523

ANTONI LÓPEZ : EDITOR
LLIBRERÍA ESPANYOLA : RAMBLA DEL MIG, 20
BARCELONA

NO. 22. W.

NO. 22. W. W. PHOTOGRAPH

THE PHOTOGRAPH
OF THE
SOUTH
OF THE
SOUTH
OF THE
SOUTH

QUATRE PARAULES DE L'EDITOR

PER primera vegada, l'idioma català té unes Normes ortogràfiques amb prou prestigi per aconseguir l'unitat del llenguatge escrit. L'Institut d'Estudis Catalans ha publicat les Normes acordades després de llargues i concienzoses deliberacions. L'alta autoritat d'aqueixa corporació científica ha fet que tothom, o quasi bé tothom, a Catalunya, les hagi acceptades de bona gana i amb el cor content.

No totes les qüestions pendents de l'ortografia catalana han estat resoltes ara per l'Institut, ni totes les recents resolucions d'aquest tenen el caràcter de definitives. Però el nombre de les qüestions resoltes és tant considerable, que ja dona dret a proclamar, avui, que l'idioma català està ortogràficament unificat.

Però la reforma de l'ortografia, continguda en les Normes, presenta per a la gran majoria dels catalans dificultats serioses. L'Institut d'Estudis Catalans ha parlat, com és natural, en llenguatge científic. I són moltíssims els qui no han pogut entendre'l prou bé. D'altra part, les Normes exigeixen una aplicació intel·ligent i àdhuc tècnica, aplicació que sols poden fer amb seguretat els entesos en matèries filològiques i gramaticals. Per al millor

èxit de la reforma ortogràfica és precis que's doni feta al públic l'aplicació de les Normes científicament dictades.

Hem pensat, doncs, que fóra utilíssim, sobre tot en els actuals moments, la publicació d'un Vocabulari ortogràfic, ont se fés l'aplicació concreta de les Normes acordades per l'Institut d'Estudis Catalans, i es donessin resoltes, ensems, altres diverses dificultats de la nostra ortografia i del nostre lèxic.

Aquesta feina del Vocabulari l'hem encarregada al nostre amic don Antoni Rovira i Virgili, persona molt coneixedora de les qüestions gramaticals de la llengua catalana, i que ha estat treballant tres anys seguits en el Diccionari català-castellà i castellà-català que apareixerà d'aquí a poques setmanes.

Estem segurs que el Vocabulari que editem prestarà serveis assenyalats a tots els qui escriuen en català i especialment als periodistes, correctors de proves i tipògrafs. En el poc temps que fa que regeixen les Normes ens hem pogut convèncer pràcticament de la necessitat urgent d'una guia ortogràfica que resolgui els dubtes que's presenten tot sovint. Aquesta necessitat hem volgut satisfer-la amb la publicació del Vocabulari present.

L'Editor

NORMES ORTOGRÀFIQUES

DE

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

I. Quan l'Institut d'Estudis Catalans va constituir la Secció Filològica, la diversitat de criteris i d'escoles que en la publicació de tota mena de textos catalans s'expressa per les normes ortogràfiques més variades, encara se reflectia en les mateixes publicacions de l'Institut. Cada impremta i cada autor tenia les seves exigències i encara que dues o tres orientacions generals anaven consolidant-se i en part compenetrant-se, no podia preveure's un acord espontani.

La creació de la Secció Filològica d'aquest Institut implicava ja naturalment l'existència d'un centre especialitzat d'estudis que havia d'esdevenir el nucli iniciador dels treballs per a la redacció de normes ortogràfiques comunes a totes les Seccions i per a totes les publicacions de l'Institut, i la Diputació de Barcelona al crear-la li assenyalava ja entre altres aquesta missió enlairada. Un cop enunciat el pensament va imposar-se per si sol: evidentment era possible, en l'estat present de la producció literaria catalana, arribar a la formació de normes ortogràfiques fonamentals que do-

nessin una solució nacionalment acceptable a un nombre de qüestions suficient per a constituir sòlid cos de doctrina.

L'Institut va disposar-se a realitzar aquest treball amb l'intent d'utilitzar-lo en les seves publicacions. El procediment seguit demostra un gran seny, una fe tranquil·la i una ferma perseverància. Elements de les Seccions Històrica i de Ciències s'agregaren als individus de la Secció Filològica per constituir la Ponència ortogràfica, i aquesta, partint del programa de qüestions proposat per un dels seus membres de fa molt temps acreditat en aquesta mena d'estudis, començà una llarga i acurada deliberació, acabada amb la publicació d'un primer projecte, deixat per algú temps a nou estudi dels Ponents. Tres redaccions successives foren el resultat dels nous treballs abans que la Ponència presentés les Normes a la deliberació de l'Institut en ple. Un Reglament aprovat a propòsit estableix la forma de les votacions de l'Institut i el temps que haurà de passar de l'una a l'altra.

Les Normes ortogràfiques aquí donades no són totes les que foren

posades a deliberació i estudi: són les que després de llargues deliberacions han arribat a obtenir el sufragi favorable dels quatre quintes de membres votants de l'Institut. El respecte del seny pregon de la nostra llengua i de la seva tradició literària ha inspirat als membres de l'Institut d'Estudis Catalans els subtils sedaços per on creien que podia passar-ne pura la flor, aixís com la conveniència patriòtica d'afirmar una norma nacional els ha imposat a vegades el sacrifici del propi i personal criteri.

II. En la recerca de motius fonamentals que permetin fixar cada una de les normes ortogràfiques, se troba el català atret per criteris científics diferents i ben sovint contradictoris. Els segles XIII, XIV, XV i XVI van deixar-nos una tradició literària de grafies generalment admeses, que foren graciosa expressió del seny de la nostra llengua, fàcil i constant en els registres i diplomes cancellerescs, un poc més difícil de collir entre les errades i extravagancies dels escriptors privats. L'origen etimològic de les paraules imposa solucions en la seva transcripció gràfica d'una força científica indiscutible en la nostra i en les altres llengües romàniques. Una tendència natural mou l'home d'estudi a deixar marcats a la paraula escrita els valors fonètics dels sons fins allà on la seva expressió resulta possible.

Cap d'aquests criteris, però, té una valúia científica prou gran per a imposar-se sempre que's troba en contradicció amb els altres. La tradició literària no fou sempre constant i quedà compromesa per una admissió servil de formes estranyes en els segles XVII, XVIII i XIX, sense comptar que existeixen lleis vitals d'evolució de les llen-

gües que impedirien avui a qualsevol llengua parlada l'adopció absoluta de formes ortogràfiques coherents a l'Estat Mitjà. L'etimologia no sempre és tant precisa com en els mots que vénen del grec o del llatí i fins en aquests no pot autoritzar la restauració de lletres i formes caigudes en desús, rebutjades per la tradició, contraries a lleis fonètiques ben vives. La solució fonètica és força sovint imperfecta per ser molt més gran el nombre de sons que el de lletres per a representar-los, a més a més de ser causa de perturbació la lluita entre formes fonètiques dialectals contradictories.

Els membres de la Ponencia ortogràfica de l'Institut i l'Institut en ple han arribat a un compromís entre aquests criteris igualment científics, resolent-se en cada cas per la solució que més els concordava o pel criteri que amb més força pugnava per sostenir-se adins del sistema que del conjunt anava resultant. No han pogut oblidar que, en la lluita entre diferents formes dialectals, la metròpoli té una gran influència en la formació d'una llengua literària, ni han menyspreat el valor fonètic de certes regions que distingeixen lletres confuses en la pronunciació de Barcelona. No sempre han pogut ni han cregut haver-se de substraure a consideracions sentimentals que neixen de l'actual lluita en la producció literària.

III. Per això al girar els ulls enrera i considerar el camí que hem fet no podem estar-nos de pensar que en les discussions de l'Institut per la formació d'aquestes normes ortogràfiques s'han registrat en compendi totes les opinions en lluita que's regiren en l'actual producció literària de Catalunya.

No sols hi han trobat defensors

els diferents criteris, sinó els sistemes més generals fins ara. L'ortografia que posava el seu més alt valor en el respecte de les formes tradicionals, la que va començar per l'instauració de grafies més directament fonètiques i ha anat perfeccionant-se amb la restauració de formes corrents en els nostres clàssics, la més radical que no recula davant de la generalització de signes nous i de la supressió de tota mena de lletres mortes, totes hi han tingut fermes defensors que, reduïdes les diferències tècniques, han sostingut la resistència en aquell ordre de raons sentimentals aon se ve a parar algunes vegades en l'adopció d'una sola ortografia.

I si havent-se escollat tot i sospesat i discutit, ha arribat l'Institut a un conjunt de solucions harmòniques ¿per què no hauríem d'esperar que servís per a tots els catalans lo que s'ha fet tenint presents tots els criteris i els sistemes generalment coneguts a Catalunya? El que trobi en aquestes normes solucions en contradicció amb el seu pensar, consideri que altres, pensant com ell, s'han trobat davant de raons científiques tant sòlides, que abans de consentir-hi ell ja hi han consentit.

Es indubtable que hi ha en aqueixes normes ortogràfiques un seny que va afirmant-se i consolidant-se per si sol entre mig de la més gran diversitat de formes, desde molt abans de crear-se l'Institut, com subsistirà i se consolidarà més encara d'aquí endavant. ¿Per què havia d'oposar-se ningú que bon català sigui a l'interès vital de la nostra llengua de vestir-se amb formes consagrades i definitives? L'incoherència i la diversitat de normes ortogràfiques col·loca avui la llengua catalana en condicions d'inferioritat per a triomfar en la concurrència amb les altres llengües romàniques.

Posem-nos tots a escriure el català amb la mateixa ortografia, i haurem augmentat en una mida quasi bé incommensurable l'escassa facilitat que avui té el poble per a apropiarse'n la seva expressió literaria. ¿Què val davant d'això l'escrúpol d'un criteri filològic, que aixís com aixís ja fou tingut en compte? Ningú podrà considerar-se en perdua a l'abandonar les pobres personals originalitats per adoptar la pompa escrita d'una llengua igualment usada per tots els pobles de llengua catalana.

TEXT DE LES NORMES

1. No s'escriuràn amb *a* sinó amb *e* la terminació del plural dels noms en *-a* i les terminacions verbals en *-s*, *-n*, *-m* i *-u* d'aquells temps en què la tercera persona del singular acaba en *-a*; així, tot escrivint-se *taula*, *forca*, *formiga*, *força*, *teorema*, etc., amb *a*, s'escriurà, en el plural, *taules*, *forques*, *formigues*,

forces, *teoremes*, etc., amb *e*; tot escrivint-se *pena*, *trenca*, *prega*, *sig*, etc., amb *a*, s'escriurà *penses*, *pensen*, *trenques*, *trenquen*, *pregues*, *preguen*, *sigues*, *siguen*, etc., amb *e*; tot escrivint-se *pensava*, *dormia*, *faría*, etc., amb *a*, s'escriurà *pensaves*, *pensaven*, *pensàvem*, *pensàveu*, *dormies*, *dormien*, *dormíem*, *dormíeu*,

faries, farien, fariem, fariem, etc., amb *e*.

2. S'escriurà *g* i no *j* davant de *e, i*. Ex. *gendre, geniva, geografia, gerani, ginebreda, girafa, marge, ingenu, gastralgia, sacrilegi, menges, mengivol* (en què la lletra *g* representa el mateix sò que la lletra *j* en *jaspi, jove, jura, gorja, menja, menjoteja*); — *aventatge, metge, rellotge, viatgen, viatgin* (en què les lletres *tg* representen el mateix sò que les lletres *tj* en *lletja, lletjor, viatja, viatjar*). Excepció. S'escriurà *j* davant de *e*: en els mots *jerarquia, jeroglífic, jeure*, (forma secundària de *jaure*), *majestat*, en els nexes *-jecc- i -ject-* (Ex.: *objectió, projecció, abjecte, adjectiu, conjectura, injectar, trajectoria*) i en alguns noms propis com *Jesús, Jerusalem, Jeremies, Jeroni*.

3. Dins l'ortografia catalana, trobem usades: I. Una *h* etimològica, *h* que correspon a una *h* llatina o a un esperit aspre grec. Ex.: *home, hipòtesi*; II. Una *h* signe rememoratiu d'una consonant desapareguda. Ex.: *rihent* (de *ridendo*), *rahó* (de *rationem*); III. Una *h* mer signe de pronúncia disil·làbica. Ex.: *atribuhir* (llat. *attribuere*), *llehó* (llat. *leonem*); i IV. Una *h* sense cap valor fònic ni etimològic, escrita darrera de tota *c* final. Ex.: *amic* (llat. *amicus*).

D'aquestes quatre *hh* continuarà usant-se la primera, la *h* etimològica; però se suprimiran les altres tres (ja de fet suprimides per un gran nombre d'escriptors); així, no s'escriurà *crehença, rahó, atihar*, etcètera, sinó *creença, raó, atiar*, etc., ni *atribuhir, influheix*, etc., sinó *atribuir, influeix*, etc., ni *amic, arch, gràfic*, etc., sinó *amic, arc, gràfic*, etc.; però s'escriurà: *hàbil, habitar, haver, heretar, heroic, historia, hivern, home, holocaust, hora, hostal,*

hospital, hoste, humà, humil, ahir (llat. *heri*), *adherència, inherent, inhumà, cohesió, exhalar, exhumar, exhaurible, prohibir, vehement, vehicol*, així com *harmònic, inharmònic, hèlix, tethèlix, hemicicle, heterogeni, hexàmetre, hidrogen, higròmetre, hipertrofia, hipotètic, homologia, horitzó*, etc., etc. — S'escriurà, però, *Espanya* (llat. *Hispania*), *oreneta* (de *hirundo*), *ordi* (de *hordeum*), *aura* (de *hedera*), mots que, ja d'antic, tothom escriu sense *h*.

4. Els nexes greco-llatins, *ph, th, ch* i *rh* seràn reemplaçats (com ja és costum de fer-ho) per *f, t, c* o *qu* i *r*; així, no s'escriurà *philosophia, theorema, chòlera, chiròpter, rhotòrica*, etc., sinó *filosofia, teorema, còlera, quiròpter, retòrica*, etc. S'exceptuaràn solament els mots com *chor* (del grec *χορος*), diferenciats així gràficament de *cor* (llat. *cor*).

Anàlogament, la *o* grega, no serà transcrita per *y*, sinó per *i*; així, no s'escriurà *systema, ethylic, rhythme*, etc., sinó *sistema, etilic, ritme*.

5. La *i* asil·làbica darrera de vocal no s'escriurà *y* sinó *i*. Ex.: *aire, daina, raima, empaitar, escairar, remei, rei, reina, meitat, noi, almoïna, boirós, avui, cuina, cuiraca, buidar, creia, duia, noia, remeiar, baioneta, joïós*.

Quan una *i* àtona precedida de vocal no és asil·làbica o una *i* tònica no accentuada gràficament va darrera d'una vocal, l'absència del diftong s'indica escrivint una dièresi sobre la *i*. Ex.: *reïna, reïnós, raïmet, raïm, heroïna, reïx, menyspreï*. Excepcions. No s'escriurà *ï* sinó *i*: I. Dins les terminacions *-ible, -isme, -ista, -itat*. Exemple: *increïble, egoïsme, panteïsta, tenuïtat*. II. Dins les terminacions

dels verbs pertanyents a la tercera conjugació. Ex.: *agrair, influir, influiré, influiria, obeïu, constituït, constituïda*. III. Darrera dels prefixes *co-* i *re-*. Ex.: *coincidir, reimpressió*. Però *reïx, reïxi*. IV. Darrera d'una vocal que porti un accent gràfic. Ex.: *continú, estudií*.

6. La partícula copulativa provinent de la conjunció llatina *et*, que els antics escrivien normalment *e* (*jo e tu*), serà escrita *i* (*jo i tu*), no *y* (*jo y tu*).

7. S'escriuràn amb *l* doble (pronunciada *l+l*), no sols els mots com *ca-rre-tel-la, pot-xi-nel-li*, en els quals encara sol pronunciar-se el dit *sò*, sinó en tots els mots erudits que en llatí presenten *ll* (o en grec $\lambda\lambda$), mots en els quals la transcripció tradicional catalana *ll* (pron. *l+l*) ha estat reemplaçada per la transcripció castellana *l* senzilla: tals són, entre altres, *allegoria, al·literació, allocució, allotròpic, al·lucinar, alludir, apellar, bel·licós, cancellar, capillar, cavillació, cèl·lula, circumvallació, colaborar, col·lapsus, col·lateral, col·lació, collecta, col·lega, col·legi, col·lisió, collocar, colloqui, constellació, cristal·lografia, destillar, el·lipse, emollient, equi·pollent, excellent, expèllir, fil·loxera, flagellació, fol·licol, gal·licisme, idilli, il·legal, il·legítim, illès, il·licit, illimitat, il·luminar, illusió, il·lustre, impèllir, instal·lació, intel·ligent, li·bellula, malleable, col·lisió, melli·flu, metallúrgia, millèsim, nullitat, oscillar, palladi, pallatiu, Pallas, palli, paral·lel, paral·laxe, pollen, Pòllux, pullular, pusillànim, re·bellió, repèllir, satèl·lit, sibilla, síl·laba, sil·logisme, sol·licitar, vacillar, velleitat*.

Però mentre no es convingui representar la *l* palatal altrament que amb el símbol *ll* (Ex.: *aquella,*

aixella, sella), la *l* doble serà escrita intercalant un punt alçat entre les dues *l*: *carre·tel·la, pot·xi·nel·li, col·legi, intel·ligència*, etc.

8. *M i n* interiors davant de consonant:

Davant de *b, p i m*: s'escriurà constantment *m*. Ex.: *ambre, tomba, ombra, combustible, embenar, imbibició, ample, pàm·pol, rom·pre, compadir, emparar, enplujat, impunit, impiados; commoure, commensurable, commutar, enmalatir, emmagatzemar, emmirallar, immens, immortal, immediat, immersió, im·miscible, imminent*.

Davant de *f*: s'escriurà per regla general *m*. Ex.: *càm·fora, à·m·fora, em·fasi, lim·fa, nim·fa, triom·f, am·fibi, am·fiteatre, sim·fonia, em·fà·tic*. Excepció: Els prefixes *con-*, *en-* i *in-* (que canvien la *n* en *m* davant de *v, p i m*) conserven la *n* davant de *f*: *con·fegir, con·fessar, con·fiar, con·fondre, con·fària, en·fe·brat, en·feinat, en·fortir, en·fosquir, en·forçar, en·fredorir-se* (però *em·fà·tic, em·fise·ma, em·fraqma*), *in·flar, in·fant, in·finit, in·fluent*, així com *in·fern, in·ferior*.

Davant de *n*: s'escriurà *n* o *m* (no *mp*) d'acord amb la pronunciació. Ex.: *en·nu·volar-se, en·negrir, con·nivència, in·necessari, in·novació, innat, con·demna, in·demne, so·lem·nial, am·nistia, col·umna, dam·nació*.

Davant de *c i t*: s'escriurà *mp* en els mots presos del llatí els quals presenten en aquesta llengua el nexa *mpt*. Ex.: *ex·em·pció, re·dem·pció, as·sum·pció, con·sum·pció, pre·sum·pció, ex·em·pte, prom·pte, re·dem·ptor, pe·rem·ptori, sum·ptuos, pre·sum·ptuos, con·sum·ptiu, con·tem·p·tible*, així com *tem·ptar i com·pte, com·ptar* (en francès *compter*), però *con·tar = nar·rar, re·treure* (en francès *conter*). — En els altres casos s'escriurà *n*: *tan·car, en·carir, en·cès, en·cer·car, con·cepte, con·tent, en·ter·bolir,*

esperança (esperançar), venjança, assegurança i els altres derivats en -ança, temença, parencia (aparença, parencer), coneixença i els altres derivats en -ença, escurçar, avençar, alçar, cançó, llençol, començar, adreçar, destroçar, març, força, terç (terça, tercer).

S'admet, però, la substitució de la *c* tradicional per *s* o *ss* en els mots presos de l'àrab, en els quals ja d'antic es noten freqüents variacions entre *ç* i *s*: tals són, entre altres, *safrà, sucre, sabata, safata, Saragossa, assotar, arròs.*

Noteu: als mots que cal escriure amb *ç* corresponen mots castellans amb *c* o *z* i mots italians amb *c*, *ci*, *cci*, o *z*, *zz*: *dolç* cast. *dulce* it. *dolce*, *çalç* it. *calce*, *jalç* cast. *hoz* it. *falce*, *eficac* cast. *eficaz* it. *efficace*, *atroç* cast. *atroz* it. *atroce*, *feliç* cast. *feliz* it. *felice*, *glaç* it. *ghiaccio*, *braç* cast. *brazo* it. *braccio*, *llaç* cast. *lazo* it. *laccio*, *balança* cast. *balanza* it. *bilancia*, *calçar* cast. *calzar* it. *calzare*, *comerç* cast. *comercio* it. *commercio*, *començar* cast. *comenzar* it. *cominciare*, *esperança* cast. *esperanza* it. *speranza*, *cançó* cast. *canción* it. *canzone*, *força* cast. *fuorza* it. *forza*, *març* cast. *marzo* italià *marzo*, *endreçar* cast. *enderezar* italià *indirizzare*, etc. Però la regla segons la qual s'escriuria *ç* quan el castellà escriu *z*, presenta un nombre considerable d'excepcions degut, d'una part, al fet de rebutjar-se la *ç* en els mots d'origen àrab (*sucre*) i, d'altra part, al fet de presentar el castellà en alguns mots *z* corresponent a una *s* llatina (*zozobra*): *azafràn safrà, azúcar sucre, azufre sofre, azote assot, zozobra sotobre, zafiro safir, mezclar mesclar.*

Com a resultat d'aquesta Norma, no caldrà mai escriure *ç* davant de consonant ni en principi de paraula, llevat en el pronom *ço* (forma abreujada de *açò*) i en l'adverbi *ça*.

13. Se conservarà la lletra *x* (pronunciada *cs*, *c* o *gz*) dins els mots erudits que en llatí presenten *x* (o en grec ξ). Exemples de *x* pronon. *cs*: *convexe, perplexe, fixe, prolixo, ortodoxe, paradoxa, luxe, lèxic, òxid, asfíxia, crucifix, tòrax, índex, vèrtex, apèndix, apoplexia, conexió, axioma, Alexandre, relaxar, flexió, mixte, text, juxtaposició, contectura, excloure, excusar, expansió, experiència, explicar, explosió, exponent, expressar, extensió, exterminar, extinció, extracció, extraordinari.* Exemples de *x* pron. *c*: *excudir, excel·lent, excèntric, excessiu, excitar.* Exemples de *x* pron. *gz*: *exacte, exagerar, examen, execrar, executor, exemple, exempta, exercir, exigir, exigü, existir, exuberant, exhalar, exhibir, exhortar, exhumar, inexhaustible, hexàmetre, hexagon.* — Noteu: no s'escriurà *x* sinó *s* dins els mots següents, sovint escrits erroniamment amb *x*: *estendre* (fr. *étendre*) i *estrany* (fr. *étrange*) que són mots populars (com *esca-bellar, escurçar, escaure*, etc.), i *espontani* (fr. *spontané*), *escèptic* (fr. *sceptique*), que en llatí no tenen *x* sinó *s* (*spontaneus, scepticus*).

El *sò* de *x* palatal, es representarà per *x* en general i per *ix* darrera de *a*, *e*, *o* o *u* que no formi part d'un diftong. Exemples: *xafogor, xarol, xerigot, xifra, xiprer, xisclar, xop, xuclar, planxa, punxa, gronxar, Elx, escorxa, perxa, marxa, baix, baixa, baixar, caixa, aixella, esqueix, madeixa, teixir, eixam, eixut, boix, moixó, gruix, gruixa, gruixut, uixer, ix, reix, ixent, albixeres, clixé, guix, guixaire, rauxa, disbauxa.*

14. Les plosives finals són representades, adés per *g*, *d*, *b*, adés per *c*, *t*, *p*.

S'admeten la *g*, la *d*, i la *b* finals en els mots erudits que en llatí presenten *g*, *d*, *b* (o en grec γ , δ , β)

(Ex.: *esòfag, pròleg, diftong; àcid, rigid; monosil·lab*), verb i en els mots populars els ètims dels quals tenen *g, d, b (o v)* (Ex.: *llarg de largus, verd de viridis, barb de barbatus*) fent-se, però, excepció dels noms que en llatí terminen en *-itudo*. Ex.: *amplitut, beatitut, llatí amplitudo; beatitudo*) i dels mots populars en què la plosiva es troba precedida d'una vocal accentuada (Ex.: *humit de humidus*), i tenint-se en compte que, en tots els casos, s'escriurà amb *c* i no *g* la primera persona del singular de l'indicatiu present (Ex.: *valc, vinc*). S'admet també la *b* en *cab* (de *cabre*), *sab* (de *saber*), i *reb* (de *rebre*).

En virtut d'aquesta Norma:

I. Darrera de consonant s'escriurà *g, d, b* finals o *c, t, p* finals en el masculí, en el primitiu o en l'indicatiu present, segons que el femení, els derivats o l'infinitiu presenten *g, d, c, b o t, p*. Ex.: *llarg* (fem. *llarga*, der. *llargaria, allargar*), *alberg* (*albergar*), *sang* (*sangonós, sangonera*), *fang* (*fanguera, fangós*), *oblong* (*oblonga*), però *arc* (*arcada*), *blanc* (*blanca, blancor, emblanquir*), *blavenc* (*blavenca*); — *verd* (*verda, verdor*), *covard* (*covarda, covardia, acovardir*), *llard* (*llardós, enllardar*), *sord* (*sorda, sordejar*), *perd* (*perdre*), però *fort* (*forta, enfortir*), *cobert* (*coberta, encobertar*), *tort* (*torta*), *surt* (*sortir*); — verb (*verbal*), *superb* (*superba, ensuperbir*), *balb* (*balba*), però *esquerp* (*esquerpa*), *colp* (*colpir*).

II. Darrera de vocal no accentuada: Com en el cas anterior; així, *pròdig* (*pròdiga, prodigar*), *sacrileg* (*sacrilega, sacrilegi*), *catàleg* (*catalogar*) *anàleg* (*anàloga, analogia*), *centrifug* (*centrifuga*), *cartílag* (*cartilaginós*), però *intrínsec* (*intrínseca*), *estómac* (*estomacal*), *únic* (*única*); — *àcid, àrid, àvid, càndid, esplendí, estúpid, fetíd, insípid*, etc. (*àcida, àrida, etc.*), *òxid* (*oxi-*

dar), però *licit*, *decrèpit*, *inèdit*, *explícit*, *insòlit*, *paràsít*, etc. (*licita, decrepita, etc.*), *límit* (*limitar*); — *monosil·lab* (*monosil·làbic*), *hidròfob* (*hidròfoba, hidrofobia*), *àrab* (*aràbic*), però *filàntrop* (*filantropia*), *príncep* (*principat*). — S'exceptuen *buit*, *aràbic*, i els mots en *-ec* *màneg, càrrec, tràfec, rústec, ròneg, rèneg, feréstec, ròssec, préssec*.

III. Darrera de vocal accentuada: S'escriurà sempre *c, t, p*; així, no solament *sec* (fem. *seca*, der. *assecar, sequedat*), *ric*, *rica*, *riquesa*), *iníc*, *iniqua, iniquitat*), sinó *manyac* (*manyaga, amanyagar*), *grec* (*grega*), *amíc* (*amiga*), *groc* (*groga, grogor*), *feixuc* (*feixuga*), *foç* (*joguina*), *joc* (*joguina*); — no solament *dret* (*dreta, dretura*), *nèt* (*nèta, netejar*), *petí* (*petita, petitesa*), *bat* (*batre*), *permet* (*permetre*), sinó *fat* (*fada, fador*), *blat* (*blader*), *fred* (*freda, fredor*), *mut* (*mutada*), *nebot* (*neboda, nebotet*), *paret* (*aparedar*), *set* (*assedegat*), *pensat* (*pensada*), *sentí* (*sentida*), *perdut* (*perduda*) *pot* (*poder*), *put* (*pudir*); no solament *drap* (*draper*), *xop* (*xopar*), *Josep* (*Josepet*), sinó *cap* (*cabota, acabar*), *cup* (*cubell*), *llop* (*lloba*), *estrep* (*estrebada*). — Excepcions: *demagog, pedagog, zigzag, bulldog*; — *sud* i alguns noms propis com *Alfred, Conrad, David, Nemrod, Madrid, Bagdad*; — les tres formes verbals *cab, sab i reb, adob, rob, club, nabab* i alguns noms propis com *Jacob, Job*.

15. En fi de paraula, s'escriurà *tx* dins els pocs mots com *despaix, esquitx*, els derivats dels quals presenten *tx* (*despaixar, esquitxar*); en tots els altres casos s'escriurà *ig* darrera de *a, e, o, u, i, g* darrera de *i*. Ex.: *maig, faig, raig, gaig, lleig, bateig, oreig, saceig, mig, trepig, desig, goig, boig, roig, fuig, puig, enuig, rebuig*.

16. Quan per les regles d'accentuació, calgui accentuar gràficament una *a*, una *e* oberta o una *o* oberta, s'emplenarà l'accent greu; en els altres casos, s'emplenarà l'accent agut.

S'accentuaràn els oxítons acabats en vocal tònica o en vocal tònica seguida d'una *s* o d'una *n*. Ex.: *replà, cafè, diré, cosí, allò, carbó, oportú, francès, digués, formós, comprèn, encén*. (En canvi: *extens, carbons, infern, animal, animals, sonor, direm, dormim, direu, dormiu, museu, servei, remeis*).

S'accentuaràn els paroxítons acabats altrament que en vocal sil·làbica seguida o no d'una *s* o d'una *n*. Ex.: *fàcil, fàcils, dípter, dípters, pròleg, exàmens, anàvem, anàveu, anàrem, anàreu, diriem, dirieu*. (En canvi: *pare, pares, casa, cases, cerca, cerques, cerquen, savi, savia, savis, savies, moro, moros, ingenu, ingenua, ingenus, ingenues, anèssis, anèssin, anares, anaren*).

S'accentuaràn els paroxítons de més de dues sil·labes en els quals la vocal tònica és una *i* o una *u* seguides de vocal. Ex.: *estúdia, estudies, estudien, dormiria, dormiries, continúia, continúes*. (Però *dia, dies, nua, nues, cria, cries, crien*).

S'accentuaràn tots els proparoxítons. Ex.: *època, èpoques, solípede, física, anàloga, mètode, hipòtesi*.

Quan dues formes nominals o dues formes verbals solament se diferenciïn entre elles pel *sò* obert o tancat d'una *e* o d'una *o*, s'accentuaràn totes dues. (Ex.: *bè i bé, nè i nèt, vès i vés, vèns i véns, vènen i vénen, òs i ós, jòc i jóc, bòta i bóta, mòra i móra*), i en general s'accentuaràn tots aquells mots amb *e* o amb *o* tòniques que, escrits sense accent, podrien donar lloc a confusions, tals com *dòna* i *dóna*, *sò* i *só*, *sòn* i *són*, *sòu* i *sóu*, *fòra* i *fóra*, *tè* i *té*).

Quan dos monosíl·labs, l'un tò-

nic i l'altre aton, vénen escrits amb les mateixes lletres, s'accentuarà el tònic, a fi de diferenciar-lo gràficament de l'aton: *és* de *ésser*, diferenciant així gràficament de *es* pronom reflexiu; *mà*, *món* i *mós* substantius de *ma*, *mon* i *mos* adjectius possessius; *nòs* i *vós* subjectes i complements preposicionals, de *nos* i *vos* complements àtons (pron. *nus, vus*); *pèl* substantiu i son plural *pèls*, de *pel* i *pels* contraccions de la preposició *per* amb els articles *el* i *els*; *què* pronunciat amb è clara de *que* pronunciat amb *e* neutra; *sà* adjectiu qualitatiu, de *sa* adjectiu possessiu; *sé* de *saber*, de *se* pronom reflexiu; *ús* substantiu, de *us* pronom personal.

17. Davant de vocal o *h* no s'escriurà *al, del, pel*, sinó *a l', de l', per l'*. Ex.: *a l'avi, de l'home, per l'aire*.

No s'elidirà mai la *e* del mot aton *que*, pronom o conjunció.

En el cas d'emplenar-se *an* en lloc de *a*, no s'escriurà *a n'* (ni *a-n*) sinó *an*: *ho he dit an ell* (millor: *ho he dit a ell*).

18. S'admeten les formes sil·làbiques *em, et, es*, etc. al costat de les formes sil·làbiques tradicionals *me, te, se*, etc. Ex.: *Mai et veia* i *Mai te veia*; *Els en treu* i *Treu-los-en*.

19. Darrera de vocal que no sigui una *i* o una *u* pertanyents a un diftong decreixent, s'usaran, en general, les formes sil·làbiques. Ex.: *Porti els llibres, Els papers i els llibres*. Excepcions: Seràn usades les asil·làbiques (*m, t*, etc.) dins les combinacions de verb i pronom (*mira'm*), dins les combinacions de dos o més pronoms àtons (*me'n dóna*), dins les combinacions de preposició i article (*entre'ls dits*) i, facultativament, darrera d'algun

monosíl·labs (tals com *que*, *no*), i en tots aquests casos s'escriuràn acostades a la paraula anterior i separades d'ella mitjançant un apòstrof.

20. No posseiràn sinó una sola forma gràfica els dos mots àtons *hi* i *ho*.

21. *Li* és el datiu del pronom de tercera persona (*Dóna-li el pa*); *l'hi* és la combinació de l'acusatiu i del datiu del dit pronom (*Vol el pa; dóna-l'hi*) o de l'acusatiu *l'* amb l'adverbi *hi* (*Heu vist mon germà al teatre?—No l'hi hem vist*).

22. No s'admeten les formes *els-e*, *ens-e*, etc., com tampoc *an-e*, *amb-e*, etcètera.

23. Se separarà mitjançant un guionet el verb dels pronoms àtons afixats. Ex: *donar-me*, *enviar-nos*, *rentar-te*, *mirar-nos*, *recordar-se*, *comprar-lo*, *escolltar-la*, *entendre-la*, *fer-los*, *cosir-les*, *escriure-les*, *dir-li*, *escriure-li*, *venir-ne*, *pensar-hi*, *dir-ho*; *mirant-me*, *escrivint-nos*, *llewant-te*, *adormint-vos*, *asseient-se*, *cremant-lo*, *evaporant-la*, *veient-los*, *dissolent-les*, *dient-li*, *parlant-ne*, *anant-hi*, *fent-ho*, *escolteu-me*, *plany-me*, *promet-nos*, *ajup-te*, *vesteix-te*, *renteu-vos*, *cull-lo*, *duu-lo*, *cus-la*, *absol-los*, *feu-les*, *digui-li*, *parlem-ne*, *parleu-ne*, *parlin-ne*, *pren-ho*, *vés-hi*, *dóna-me-la*, *dóna-me'l*, *vés-te'n*,

vés-te-n'hi, *digui-me'ls*, *digui-me-les*, *portant-l'hi*, *vagi-se'n*, *digues-ho*, *digui-s'ho*.

Se substituirà el guionet per un apòstrof en el cas de seguir al verb una forma enclítica asil·làbica: *rebre'm*, *remetre'ns*, *deure'i*, *endre'l*, *viure'n*, *escolti'm*, *renta'i*, *miri's*, *puja'l*, *parli'n*, *digui'ns-ho*, *porta'ls-hi*, *dóna'ls-en*, *aneu's-en*.

24. No s'escriurà *pera* sinó *per a*.

Aquestes Normes no afecten els noms propis geogràfics, que han d'ésser objecte d'un estudi especial, ni els cognoms, la possible esmena dels quals és, naturalment, de l'incumbència exclusiva de qui els porta.

Barcelona, 24 de Janer de 1913.

A. Rubió i Lluç, President de l'Institut Històrico-arqueològic i President de torn de l'Institut d'Estudis Catalans; Antoni M. Alcover, pre., President de l'Institut de la Llengua Catalana; Miquel A. Fargas, President de l'Institut de Ciències; J. Massó Torrents, Josep M. Bofill, Joaquim Miret i Sans, Lluís Segalà, Frederic Clascar, pre., E. Terrades, Eugeni d'Ors, Josep Carner, Josep Pijoan, Pere Corominas, Pompeu Fabra, J. Puig i Cadafalch, Miquel S. Oliver, R. Turró, August Pi Suñer, Guillem de Brocà.

VOCABULARI ORTOGRÀFIC

ADVERTIMENTS

Per a major claredat, en els mots que són substantius s'hi ha posat generalment el plural; en els adjectius, el femení; en els verbs, la tercera persona del singular del present d'indicatiu.

—

L'asterisc, col·locat davant d'un mot, significa que aquest s'ha de rebutjar o bé que és poc recomanable.

VOCABULARI ORTOGRÀFIC

A

a — aquesta preposició ha d'anar sense cap accent.

* ab — ha d'ésser sempre *amb*.

abadessa, abadesses — no *abadesa*, com se diu i escriu.

abaixament.

abaixar, abaixa.

abalançar, abalança.

abanderiçar, abanderiça.

abandó, abandons.

abans — no *avans*.

abasegar, abasega.

* abasteixedor — ha de dir-se *proveïdor*.

* abasteixement, i

* abastiment — aquests mots no'ls creiem acceptables; en bon català ha de dir-se *proveïment*.

abat — *abad*, en castellà.

abatre, abat.

abdicar, abdica.

Abdó — *Abdón*, en castellà.

abdomen.

abdominal.

* abdós, abdosos — ha d'ésser *ambdós* o *ambdós*.

abducció, abduccions.

abecé — *abecedario*, en castellà.

abedoll — *abedul*, en castellà.

abella, abelles.

abeurador.

abeurar, abeura.

abeuratge — *brevaje*, en castellà.

abiaixar, abiaixa — *sesgar*, en castellà.

abisme.

abissini, abissinia.

Abissínia.

abjecció, abjeccions.

abjecte, abjecta.

abjecció — no *abgecció*.

abjecte, abjecta.

ablanir, ablaneix.

abonament — *abono*, en castellà; però quan se refereix al de les terres és *adob*.

abonançar, abonança.

abonyegar, abonyega.

abordatge.

*abortar — és millor *avortar*; *aborto*, castellà, fa en català *avortament* i *gastament*.

aborrir, aborreix — preferible *avorrir*.

abraçada — *abraç* és incorrecte.

abraçar, abraça.

abraonar, abraona.

abrasar, abrasa — en castellà *abrasar*, *quemar*.

abreujar, abreuja — *abreviar*, en castellà.

abreviament — preferible a *abreviatura*.

abric.

abrigall.

abrigar, abriga.

abrigoçar, abrigoça — equivalent a *abrigar*.

abrivar, abriva.

abrivat, abrivada — equivalent a *coratjós*, *impetuós*; en castellà *brnoso*.

abrogar, abroga.

abroquellar, abroquella.

abrupte, abrupta.

abrusar, abrusa.

absccés, abscessos.

abscissa, abscisses.

abscón, absconsa.

abscondir, abscondeix.

absent, absenta.

absentar-se.

absentisme.
 absis.
 absoldre, absol.
 absorbir.
 absorbir, absorbeix — no *absorvir*.
 absort, absorta.
 abstemi, abstemia.
 abstenir-se, absté.
 abstersió, abstersions.
 abstinència, abstinències.
 abstracte, abstracta.
 abstraure, abstrau.
 absurde, absurda — dir *absurde* quan és substantiu, resulta incorrecte. S'ha de dir *absurditat*. Exemple: *Aquesta proposició és una ABSURDITAT*, per més que en castellà es digui *Esta proposición es un ABSURDO*.
 abundancia, abundancies.
 abundant.
 abundar, abunda — és incorrecte escriure *abondar* i derivats.
 abundor.
 abundós, abundosa.
 abús, abusos.
 abusiu, abusiva.
 acabar, acaba.
 acabuçar, acabuça.
 acacia, acacies.
 acariciar, acaricia.
 acaronar, acarona.
 acaserat, acaserada — en castellà *anheloso de casarse*.
 accedir, accedeix.
 accelerar, accelera.
 accent.
 accentuació, accentuacions.
 accentuar, accentúa.
 accepció, accepcions.
 acceptació, acceptacions.
 acceptar, accepta.
 acceptilar, acceptila.
 accés, accessos.
 accésit.
 accessió, accessions.
 accident.
 acèfal, acéfala.
 acer.

acetilè — en Pompeu Fabra admet també *acetilèn*.
 aci — adverbi equivalent a *aquí*.
 àcid, àcida.
 acidesa, acideses.
 aciditat.
 aciençat, aciençada.
 acimat, acimada — en castellà *encumbrado*.
 aclaparar, aclapara.
 aclariment — preferible a *aclaració*.
 aclarir, aclareix.
 aclivellar-se.
 aclofar-se, aclofa.
 aclofat, aclofada.
 aclucar, acluca.
 acoblar, acobla.
 acolorar, acolora — *colorear*, en castellà.
 acoltellejar, acoltelleja — *acuchillar*, en castellà.
 acollir, acull.
 acomanar, acomana — com *encomanar*.
 acomboiar-se, comboia.
 * acomodat, acomodada — quan és adjectiu resulta més castiç *benestant*.
 acompassat, acompassada.
 aconortar, aconorta.
 aconseguir, aconseguix.
 aconsellar, aconsella.
 aconsolar, aconsola.
 aconsolat, aconsolada.
 * aconteixement — preferible *esdeveniment* o *aveniment*.
 acontentar, acontenta.
 acord, acords.
 acorde.
 acórrer, acorre — en castellà *socorrer* o *acudir* i també *sucedev*.
 acorriolar, acorriola — significa *obrir camí, fer pas*.
 acorruar, acorrúa — significa *alinear, afilerar*.
 acostadiç, acostadiça.
 acotar, acota.
 acotxar, acotxa.
 acovardir, acovardeix.
 acréixer, acreix.
 acritut.

acròpoli, acrópolis.
 actor, actriu.
 acurumullar-se, acurumulla.
 acutàngol — també *acutangle*.
 Adam — no *Adàn*.
 avançar, avança, i
 avançar, avanta.
 addició, addicions.
 addicional.
 adicionar, adiciona.
 addicte, addicta.
 adelitament.
 adelitar, adelita.
 adequar, adequa.
 adés — adverbí que significa *ara*,
suara. Tradueix el caste-
 llà *ora*.
 adeussiau.
 adherir-se, adhereix.
 adhesió, adhesions.
 adhesiu, adhesiva.
 àdhuc.
 adiar, adia — en castellà *aplazar*;
 en francès *ajourner*.
 adjacent.
 adjectiu — no *adjectiu*.
 adjectivar, adjectiva.
 admès, admesa.
 admetre, admet.
 adminicle, o
 adminicol.
 admissible.
 admissió, admissions.
 adob.
 adoba-cocis.
 adolescència.
 adolescent.
 Adolf.
 adonar-se, adona.
 adormir-se, adorm — millor *dor-*
mir-se.
 adotzenat, adotzenada.
 adquirir, adquireix — en Pom-
 peu Fabra admet també
acquirir.
 adreç — en castellà *aderezo*.
 adreça, adreces.
 adreçar, adreça.
 Adrià, Adriana.
 adriçar, adriça.
 adrogueria—preferible a *drogueria*.

adscrit, adscrita.
 *aduana — més correcte *duana*.
 advent — *adviento*, en castellà.
 adventici, adventícia.
 advertiment — potser millor que
advertència.
 advocar, advoca.
 advocat.
 aeri, aèria.
 aerolit.
 aeronàutic, aeronàutica.
 aeroplà, aeroplans.
 aerostàtic, aerostàtica.
 afadigar, afadiga.
 afadigat, afadigada.
 afeitar, afeita — no *afeitar*.
 afalac.
 afalagament.
 afalagar, afalaga.
 afamat, afamada — significa *fa-*
molenc i no *famós*.
 afany.
 afanyar, afanya.
 afartar, afarta.
 afavorir, afavoreix.
 afeblir, afebleix.
 afegir, afegeix.
 afeixugar, afeixuga.
 afer — en francès *affaire*.
 afèresi.
 afermançar, afermança.
 aferraçar, aferraça.
 afetgegar, afetgega.
 afiançar, afiança.
 afigurar-se, afigura.
 afitar, afitar.
 afix, o
 afixe.
 aflairar, aflaira.
 aflaquir, aflaquireix.
 afligir, afligeix.
 afluença.
 afluent.
 afluir, afluixa.
 afogaçar-se, afogaça.
 afollar, afolla.
 afollat, afollada.
 afon, afona.
 afran.
 afeçat, afeçada.
 afevolir, afevoleix.

- afrodisiac, afrodisiaca — no *afro-*
dissiac.
- afrontar, afronta.
- afòs, afosa.
- afuar, afúa.
- afusellament.
- afusellar, afusella — preferible a
fusellar.
- agafadiç, agafadiça.
- Agapit, Agapita.
- agarbar, agarba — equivalent a
agafar-se.
- agarberar, agarbera.
- agarbonar, agarbona.
- agarè, agarena.
- * agarrotar, agarrota — millor
garrotar.
- Agata — *Agueda*, en castellà.
- agavellar, agavella.
- agenollar-se, agenolla.
- agermanar, agermana.
- agè, agena — castellanisme ad-
mès.
- agegantar, ageganta.
- agençar, agença — *asear*, en cas-
tellà.
- aglevar, agleva.
- aglevar-se, agleva.
- aglomeració, aglomeracions.
- Agnès.
- agonejar, agoneja, i
agonitzar, agonitza.
- agosarat, agosarada — en caste-
llà *osado*.
- agostenc, agostenca — *agostizo*,
en castellà.
- agoviar, agovia.
- agracera.
- agraçó, agraçons — *agracero*, en
castellà.
- agradívol, agradívola.
- agraduar, agradúa.
- agraiment.
- agrair, agraeix.
- agre — el femení es també *agre*,
no *agra*.
- agre-dolç, agre-dolços.
- agrejar, agreja.
- agrella, agrelles.
- agressió, agressions.
- agressiu, agressiva.
- agressor, agressors.
- agrest, agresta.
- agreujar, agreuja.
- agricola — el masculí és *agricola*
i no *agricol*.
- agridolçor.
- agrir, agreix.
- agró, agrons — en castellà *garza*.
- agrònom, agrònoma.
- agronxar, agronxa.
- agror — en castellà *agruva*.
- agrumullar, agrumulla.
- agrupament — tradueix força bé
el *grupo* castellà.
- agrupar, agrupa.
- aguait.
- aguaitar, aguaita.
- agudesa, agudeses.
- aguilenc, aguilenca — en caste-
tellà *aguileño*.
- agulla-de-cap.
- agullonar, agullona.
- agut, aguda.
- agutzil.
- ah — interjecció.
- ahir.
- ai — interjecció.
- aïçar, aïça — en castellà *izar*.
- aïgla, aïgles — com *àguila*.
- aigua, aigües.
- aiguabarreig, o
aiguabarreja, aiguabarreges.
- aigua-cuit
- aiguader, aiguadera.
- aigualir, aigualeix.
- aigua-moix, aigua-moixos.
- aigua-moll.
- aiguanaf.
- aiguapoll.
- aiguarràs.
- aiguat.
- aiguavés, aiguavessos.
- aigüera.
- aïllat, aïllada.
- aïnada — en castellà *velincho*.
- aïnar, aïna — en castellà *velin-*
char.
- aïrar-se — equivalent a *irritar-se*.
- aïrat, aïrada.
- aixa.
- aixada, aixades.

* aixam — més correcte *eixam*.
aixamfrantar, aixamfrana.
* aixampliar, aixampla — millor *eixampliar*.
aixanguer — o *eixanguer*.
* aixelar, aixela — millor *eixelar*.
aixella, aixelles.
aixeribir-se, aixeribeix.
aixerit, aixerida — o *eixerit*.
aixopluc.
* aixordar — preferible *eixordar*.
aixovar — *ajuar*, en castellà.
* aixugar, aixuga — preferible *eixugar*.
* aixut, aixuta — preferible *eixut*.
ajaçar-se.
ajaure, ajau, o
ajeure, ajeu — no *ageure*.
ajocar, ajoca.
ajuntament
ajuntar, ajunta.
ajupir, ajup.
alà, alans — *alano*, en castellà.
ala-baixa, ala-baixa — *alicaído*, en castellà
alabança, alabances.
alambí, alambins — no *alambic*.
alambinar, alambina — no *alambicar*.
alarb, alarba.
àlber — *álamo*; en castellà.
albercoc — no *abercoc*, com se diu en llenguatge parlat.
albercoquer.
albereda — *alameda*, en castellà.
alberg.
albergínia, albergínies — també *esbergínia*.
albigès, albigesa — no *albigense*.
albir — *albedrio*, en castellà.
albixeres — *albricias*, en castellà.
alcàcer — no *alcàçar*.
alçada, alçades.
alçament.
açar, açça.
alçaria, alçaries.
alcofoll — antimoni.
alcohol.
alcova, alcoves — també *arcova*.
aldarull.
* alè, alens — preferible *halè*.

alegre — el femení fa *alegre*, i no *alegra*.
Aleix.
alemanyà, alemanya.
* alenada, alenades — preferible *halenada*.
alentar, alenta — és incorrecte; quan és verb transitiu cal substituir-lo per *encoratjar* o *animar*, quan és neutre, per *halenar*. Exemple: *El general ENCORATJA els soldats, El ferit encara HALENAVA*.
alentorn, alentorns — *alrededores*, en castellà.
alep — *rodežno, rodete*, en castellà.
aleshores.
aleteig.
aletejar, aleteja.
Alexandre.
alexandrí, alexandrina.
alfàbrega, alfàbregues — també *aufàbrega*.
alfals — també *aufals*.
alfanx, alfanxs — *alfange*, en castellà.
alferis — *alférez*, en castellà.
Alfred.
Alger — no *Argel*.
Algeria — no *Argelia*.
algerià, algeriana — no *argeli, argelina*.
algoritme.
algorítmic, algorítmica.
alhora.
aliança, aliances.
alicates.
àliga, àligues.
alineat, alinia.
aliquota.
alitzarina — *alizarina*, en castellà.
aljub — *algibe*, en castellà.
al·leació, al·leacions.
al·legació, al·legacions.
al·legat, al·lega.
al·legoria, al·legories.
al·legòric, al·legòrica.
al·leuia.
al·ligació, al·ligacions.

al·literació, al·literacions.
 al·locució, al·locucions.
 al·lodial.
 al·logen, al·lògena.
 al·lotròpic, al·lotròpica.
 al·lucinació, al·lucinacions.
 al·lucinar, al·lucina.
 al·ludir, al·ludeix.
 al·lusió, al·lusions.
 al·lusu, al·lusiva.
 al·luvió.
 almesc — també *mesc*.
 almíbar.
 almirall.
 almirallat.
 almogàver.
 almoïna.
 almoïner.
 almosta — *almuerza*; *ambosta* és una corrupció.
 alosa, aloses.
 alt, alta.
 alterós, alterosa.
 altívol, altívola.
 alum — *alumbre* (substantiu), en castellà.
 alumini.
 alumne, alumna.
 alveol.
 alveolar — adjectiu.
 alvi, alvia — *álveo*, en castellà.
 alzina, alzines.
 alzinar.
 allavors.
 allenegar, allenega.
 alletament — *lactancia*, en cast.
 alletar, alleta — *amamantar*, en castellà.
 alleugerir, alleugereix.
 alleujar, alleuja.
 al·liçonar, al·liçona.
 * am — com a preposició (*con*, en castellà) ha d'ésser *amb*; com a substantiu (*anzuelo*, en castellà) ha d'ésser *ham*.
 amadeixar, amadeixa.
 Amadeu.
 amainadat, amainadada.
 amanir, amaneix.
 amansir, amanseix.
 amanyagar, amanyaga.

amanyogar, amanyoga.
 amar, ama — no és castellanisme.
 amarg, amarga.
 amargant.
 amargor.
 amargós, amargosa.
 amassona, amassones — *amazona*, en castellà.
 amatent, amatenta.
 amatar-se, amatina.
 amb — *con*, en castellà; ha d'ésser *amb* tant davant de vocal com de consonant.
 * ambà, ambans — preferible *embà*.
 ambidextre.
 ambient — no *ambent*, que és una grollera incorrecció.
 ambigu, ambigua.
 ambigüetat.
 ambre — *ámbar*, en castellà.
 ambulancia, ambulancies.
 * amenaça — ha d'ésser *menaça*.
 * amenaçar — ha d'ésser *menaçar*.
 amenitat.
 ametista — no *amatista*.
 ametlla, ametlles — no *atmetlla*.
 ametller — no *atmetller*.
 ametlló, ametllons.
 amfibi, amfibia.
 amfibologia, amfibologies.
 amfibològic, amfibològica.
 amfiteatre.
 amfitrió.
 àmfora, àmfors.
 amiant.
 amic, amiga.
 amidar, amida — preferible a *medir*.
 amistançat, amistançada.
 amitjanar, amitjana.
 amnesia.
 amoïnar, amoïna.
 amordaçar, amordaça.
 amorí, amorfa.
 amorosir, amoreseix.
 amortir, amorteix.
 amortitzable.
 amortització, amortitzacions.
 amortitzar, amortitza.
 amovible.
 * ampar — mot poc correcte; cal dir *empara*.

* amparar, ampara — més val escriure *emparar*. Compari's amb el francès *s'emparer*.
 ampit — *antepecho*, en castellà.
 ampolla, ampolles.
 * ampurdanés, ampurdanesa — ha d'ésser *empordanès*.
 amuntegar, amuntega.
 anafrodisia.
 anafrodisiac, anafrodisiaca.
 anàleg, anàloga.
 anàlisi, anàlisis.
 analitzar, analitza.
 anarquitzant.
 anatematitzar, anatematitza.
 anatomitzar, anatomitza.
 anc — *aún*, en castellà.
 ancià, anciana — *anciano*, en castellà.
 * ancla, ancles — s'ha de dir *àncora*.
 àncora, àncores.
 andalus, andalusa.
 andalusada.
 Andalusia.
 androgin, andrògina.
 ànec, ànega — també *ànet*.
 anècdota, anècdotes.
 anecdòtic, anecdòtica.
 aneroide.
 anexas, anexa — preferible a *anexionar*.
 anexe, anexa.
 Anfós.
 angina, angines.
 Anglaterra.
 angle — *ángulo*, en castellà.
 anglès, anglesa — no *inglès*.
 anglo-saxó.
 angoixa, angoixes.
 angoixós, angoixosa.
 * angonal — ha d'ésser *engonal*.
 angular.
 angulós, angulosa.
 angunia, angunies — no *engunia*.
 anguniós, anguniosa.
 anhidre.
 anhidric, anhidrica.
 anissat.
 anivellar, anivella.
 anòmal, anòmala.
 anònim, anònima.

anorrear, anorrea.
 anquilosar, anquilosa.
 anquilosi.
 Anselm.
 antany.
 antecessor.
 antediluvià, antediluviana.
 antepenúltim, antepenúltima.
 anteposar, anteposa.
 antevigília, antevigílies.
 antic, antiga.
 antídol.
 antigor.
 antiguitat.
 antihigiènic, antihigiènica.
 antilop.
 Antíoc.
 antiquari.
 antisepsia — no *antisepsia*.
 àntrax, àntraxs.
 antre.
 antropòfag, antropòfaga.
 antropomorfe.
 antuvi.
 anul·lació.
 anul·lar, anul·la.
 Anvers — en català antic *Antuerpia*.
 anversès, anversesa.
 * anyorar, anyora — ha d'ésser *enyo-
 rar*.
 apacible.
 apaga-llums.
 apaivegar — no *apaibagar*.
 apaliçar, apaliça — no *apalliçar*.
 apamar, apama.
 apareixer, apareix.
 aparell.
 aparença — preferible a *apariencia*.
 aparençar, aparença — preferible a *aparentar*.
 àpat — o *àpet*.
 apedaçar, apedaça.
 apedregar, apedrega.
 apel·lació, apel·lacions.
 apel·lar, apel·la.
 apel·latiu.
 apèndix, apèndixs.
 apercebre — *apercibir*, en castellà.
 api — *apio*, en castellà. També es diu *àpit*.

apiadar, apiada.

aplaçar — en bon català significa *col·locar, donar plaça*; en el sentit d'*aplazar* castellà, s'ha de dir *ajornar, adiar* o *allargar*.

aplec.

aplegadiç, aplegadiça.

aplegar, aplega.

apocalipsi.

apòcope.

apòcrif, apòcrifa.

apogeu.

* *apoi* — és un castellanisme, sortit de *apoyo*. Alguns diuen *apoiament*. Compari's amb el francès *appui*.

* *apoiar, apoia* — és un castellanisme, però admès generalment i de substitució no gaire fàcil. Devegades se pot substituir per *recolzar*, altres per *repenjar*, altres per *sostenir*, altres per *ajudar*, etc.

apòleg.

apol·lini, apol·linia.

Apol·ló.

apoplètic, apoplètica.

apoplexia, apoplexies.

apostasia, apostasies.

apòstrof.

apoteosi.

apoteòsic, apoteòsica.

apreciar, aprecia.

aprenentatge.

apressar, apressa — *apresurar*, en castellà.

aprop.

apropar, apropa.

aprovació, aprovacions.

apte, apta.

aptitud.

apuncellat, apuncellada — no *apuncellat*.

apunyegar, apunyega.

aquarela.

aquarelista.

aquàtic, aquàtica.

aqüeducte.

aqueferar, aquefera.

aquellarre.

aquiçar, aquiça.

aqüífer, aqüífera.

aquós, aquosa.

àrab.

aràbic, aràbiga.

aràcnid.

aranzel.

aranzelari, aranzelaria.

àrbitre.

àrbitri — *arbitrio*, en castellà.

arboç, arboços.

arborar, arbora.

arboreda, arboredes.

arbre.

arbreda, arbredes.

arbricó, arbricons.

arcabuç, arcabuços.

arcabuçar.

arcaisme.

arc-del-cel — *arcoiris*, en castellà; *arc-en-ciel*, en francès.

arc-de-Sant-Martí — *arcoiris*, en castellà.

ardiaque — *arcediano*, en castellà.

ardit, ardidia.

ardor.

ardu, ardua.

areng, arengs.

arengada.

areopag.

areopagita.

aresta, arestes.

argamassa.

argelaga, argelagues — o *argilaga*.

argent.

argent-viu.

argila, argiles.

àrguens.

argüir, argüeix.

àrid, àrida.

aridesa.

* *ariçó, ariçons* — ha d'ésser *eriçó*.

arínjol.

aristotèlic, atistotèlica.

Aristòtil.

* *Armengol* — ha d'ésser *Ermengol*.

* *Armenter* — ha d'ésser *Ermenter*.

* *armonium* — preferible *harmonium*.

* *armonia* — preferible *harmonia*.

aromatitzar, aromatitza.

arpada, arpades — *zarpada* o *zar-
pazo*, en castellà.
 arqueòleg.
 arquitecte.
 arquitrau.
 arquivat, arquivada.
 arrabassar, arrabassa — no *arrebarçar*.
 * arrabal — millor *raval*.
 arranar, arrana.
 arraulit, arraulida.
 arravatar, arravata — no *arreba-
tar*.
 arreboçar, arreboça.
 arrecerar, arrecera — no *arracerar*.
 arreglar, arregla — també *arreglar*.
 * arreglo — és un castellanisme,
 que cal substituir per *ar-
ranjament* o *adob*, segons els
 casos. Ex.: *Convé arribar a
un arnanjament, Aquest mo-
ble no té adob*.
 arrelar, arrela.
 arremorat, arremorada — en cas-
 tellà *alborotado, revuelto*.
 arrenca-queixals — no *arrenca-
caixals*.
 arrencar, arrenca.
 arrengher, arrenghera.
 arrepapar-se.
 arreplec.
 arreplegar, arreplega.
 arrestellar, arrestella.
 arreus — *arreos*, en castellà.
 arribar, arriba — no *arriuar*.
 arriçar, arriça.
 arroç, arroços — se pot escriure
 també *arròs, arrossos*.
 arrocegar, arrocega.
 arrodonar, arrodona.
 arroentar, arroenta.
 arromançar, arromança.
 arrossar, arrossa.
 arnuixar, arnuixa.
 artífex, artífexs.
 Artur.
 arxidiòcesi.
 arxipèlec.
 arxiu.
 arxivar, arxiva.
 arxiver.
 as, asos.

ase.
 asenada, asenades — *burrada*, en
 castellà.
 asèptic, asèptica.
 asfalt.
 asfíxia, asfíxies.
 asfixiar, asfixia.
 Asia — no *Assià*.
 asiàtic, asiàtica — no *assiatíc*.
 asil — no *assil*.
 asilat, asilada.
 asimètria, asimètries.
 asimètric, asimètrica.
 Asof — nom d'un mar.
 aspi — en castellà *aspa*.
 aspre, aspra.
 aspresa, aspreses.
 asprós, asprosa.
 assabentar, assabenta — equiva-
 lent a *fer saber*.
 assaborir, assaboreix.
 assaciar, assacia — no *saciar*.
 assafètida.
 assaigetar, assaigeta.
 assaig, assaigs.
 assalariar, assalariar.
 assalariat.
 assalt, assalts.
 assaltar, assalta.
 assaonar, assaona.
 assassí, assassins — no *assessi*.
 assassinar, assassina.
 assassinat.
 assecar, asseca.
 assedegat, assedegat.
 assedegada, assedegada.
 assegurança, assegurances.
 assentiment.
 assentir, assenteix.
 assenyalar, assenyala.
 assenyalat, assenyalada.
 assequible.
 asserció, assercions.
 asserenar, asserena.
 assessor.
 assessoria.
 assetjar, assetja.
 assetjat, assetjada.
 asseure, asseu.
 asseverar, assevera.
 assidu, assidua.

- assiduitat.
 assirià, assiriana — preferible a *assiri*.
 assoldejar, assoldeja — *asalaviar*, en castellà.
 assoleiar, assoleia.
 assolir, assoleix.
 assoll — *poçilga*, en castellà.
 assortiment — *surtido*, en castellà.
 assortir, assorteix.
 assossec.
 assossegar, assossega.
 assotar, assota — o *açotar*, *açota*.
 assuaubar — *suavizar*, en castellà.
 assumpció, assumpcions — no *asunció*.
 assumpte.
 asteroide.
 astorar, astora.
 astràgal.
 astròleg.
 astruc, astruga.
 astúcia, astúcies.
 astúciós, astúciosa.
 atabalar, atabala.
 atalaiar, atalaia.
 atapeit, atapeida — no *atapait*.
 atalussat, atalussada.
 atansar, atansa.
 atànyer, atany.
 atemoritzar, atemoritza.
 atendre, atén.
 ateneista, ateneistes.
 atenenc, atenenca.
 Atenes.
 Ateneu.
 atenir-se.
 atényer, ateny.
 aterroçar, aterroça.
 aterroritzar, aterroritza.
 aterroritzat, aterroritzada.
 atès, atesa.
 atlas — no *atles*.
 atmósfera.
 àtom.
 aton, àtona.
 atònit, atònita.
 atorgar, atorga — en català antic no era *otorgar* sinó *atorgar*, forma completament admissible.
- atrafegat, atrafegada.
 atraure, atrau.
 atresorar, atresora.
 atroç, atroços, atroces (femení plural).
 atrocitat.
 atuell.
 atzabeja — *azabache*, en castellà.
 atzar.
 atzerola, atzeroles.
 atzeroler.
 atziac, atziaga — *aciago*, en cast.
 àtzim — *ácimo*, en castellà.
 atzimut — *acimut*, en castellà.
 atzoat, atzoada — *azoado*, en castellà.
 atzur — *azul*, en castellà.
 aucell.
 audaç, audaços, audaces (femení plural).
 audaciós, audaciosa.
 audiència, audencies.
 aufals.
 augment.
 augmentar, augmenta.
 aumosta — o *almosta*.
 auster, austera.
 automòbil — no *automóvil*.
 automobilisme.
 automobilista, automobilistes.
 auri, auria.
 austriac, austriaca.
 austruç — *avestruz*, en castellà.
 autògraf, autògrafa.
 autumnal.
 avançament.
 avançar, avança.
 avant-braç, avant-braços.
 avant-chor.
 avant-guarda.
 avant-port.
 avar, avara.
 avariós, avariciosa.
 avassallar, avassalla.
 aveïnar-se, aveïna.
 avenc, avencs — *sima*, en castellà.
 avenir-se, avé.
 aventatge — aquest substantiu en català és masculí i no femení. S'ha de dir *un avantatge*, i no *una avantatge*.

Aventí.
 avestruç — en català antic *avestruç*.
 avet — *abeto*, en castellà.
 avētar — *abetal*, en castellà.
 aviar, avia.
 àvid, àvida.
 avinença, avinences.
 avinent.
 avinentesa, avinenteses.
 aviram.
 avorrició, avorricions.
 avorrir, avorreix.
 avortament — *aborto*, en castellà.
 avortar, avorta.
 axioma, axiomes.

B

* baba — ha d'ésser *bava*.
 baci, bacins.
 bacil — *bacilo*, en castellà.
 bacil·lar — adjectiu.
 bàcul.
 Bacus.
 bàquic, bàquica.
 baf.
 baferada, baferades.
 бага, bagues — quan significa *anell*.
 bagueny.
 bagul.
 baia, baies — *baya*, en castellà.
 baiart.
 * baillet — ha d'ésser *vaiilet*.
 baioneta.
 baix, baixa.
 baixesa, baixeses.
 baix-relleu.
 baladreig.
 baladrer, baladrera.
 balanç, balanços.
 balança, balances.
 balançí, balançins.
 balançó, balançons.
 balb, balba.
 balbusejar balbuseja.
 Baldomer, Baldomera.
 balena, balenes — no *ballena*.

balsàmic, balsàmica.
 bàsem — no *bàlsam*.
 Bàltic.
 balustrada, balustrades.
 ban — *bando*, *proscripció*, en castellà.
 bandejar, bandeja.
 bandejat, bandejada.
 banderer — *abanderado*, en castellà.
 bàndol — *bando*, *partido*, en castellà.
 * bànova, bànoves — millor *vànova*.
 banuç — *ébano*, en castellà.
 baptismal.
 baptisme.
 barana.
 barat — un peix.
 barb.
 barbarisme — no *barbrisme*.
 barba-ros, barba-rossos.
 barbre, bàrbara — no s'ha d'escriure, en el masculí, *bàrbar*, ni *barbra* en femení; en Fabra admet també *bàrber* en masculí; creiem preferible *barbre*.
 barcaça, barcaces.
 barcelonès, barcelonesa — no és cap castellanisme, com molts se pensen.
 barceloní, barcelonina.
 bardïça, bardices.
 bariton.
 barreja, barreges.
 barret — s'escriu també *berret*, que és més correcte.
 barretina, barretines.
 barroer, barroera.
 barroeria, barroeries.
 basa, bases.
 basalt.
 basàltic, basàltica.
 basar — no *basar*.
 basarda.
 basc, basca.
 bascó, bascons.
 Basili.
 basilica, basíliques.
 bassa, basses — *charco*, *balsa*, en castellà.

- bassetja, bassetges.
 bastard, bastarda.
 bastir, basteix — *bâtir*, en francès; *edificar*. en castellà.
 batall — *badajo*, en castellà.
 batec.
 batedor, batedora.
 bategar, batega.
 batre, bat.
 batuça, batuces.
 batzegada, batzegades.
 bauna — quan significa *cova*.
 bava, baves — no *baba*.
 bavor.
 bé, béns — *bien, bienes*, en castellà.
 bè, béns — *cordero, corderos*, en castellà.
 beat, beata.
 bec — *bec*, en francès; *mechero i pico*, en castellà.
 bèc — del verb *beure*.
 bedell — *bedel*, en castellà.
 beire.
 belar, bela.
 belga, belgues.
 bè'lic, bè'lica.
 bel'licós, bel'licosà.
 Belzebug — *Balcebú*, en castellà.
 bellugadiç, bellugadiça — adjectiu.
 bellugadiça — en el sentit de moviment.
 bellugar, belluga.
 bellugueig.
 bennoll — *bemol*, en castellà.
 benaventurança, benaventurances.
 benefactor, benefactora.
 beneir, beneeix.
 beneit, beneita.
 beneït, beneïda.
 beneiteria.
 benestant — *acomodado, rico*, en castellà.
 Benet, Beneta.
 benevolença, benevolences.
 benevolent.
 benevoler.
 benifet.
 benzèn — *benceno*, en castellà.
 benzina, benzines.
 bequadre.
 berenar, berena.
 Bernabeu — *Bernabé*, en castellà.
 bernuç, bernuços — *albornuz*, en castellà.
 bes, besos.
 besar, besa.
 besavi, besavia.
 bescantar, bescanta.
 bescanvi.
 bescanviar, bescanvia.
 bescomptar-se — més correcte que *descomptar-se* quan significa errada en un compte.
 bescuit.
 besnet, besneta.
 bessó, bessona.
 bessonada, bessonades.
 bestiejar, bestieja.
 bestraure, bestrau, o
 bestreure, bestreu.
 Betlem.
 betun.
 bevedor, bevedora.
 biaix, biaixos.
 bifi, bifia — *bejo*, en castellà.
 bigam, bigama.
 bilingüe.
 bilingüisme.
 bilis.
 biògraf.
 biòleg.
 biologia.
 bisantí, bisantina — no *bizanti*; en P. Fabra admet també *bitzanti*.
 bisantinisme.
 bisont — *bisonte*, en castellà.
 bissecar.
 bissectriu.
 bisulfat.
 bixest — *bisiesto*, en castellà.
 bla, blana.
 blader — *triguero*, en castellà.
 blanor.
 blanquejar, blanqueja.
 blasfem, blasfema.
 blasfemar, blasfema.
 blasmar, blasma.
 blasme.

blat.
 blat-de-moro — també s'en diu
moresc.
 blau, blava.
 blavejar, blaveja.
 blavor.
 ble, blens.
 bleix.
 bleixar, bleixa.
 bloc.
 bo, bona.
 boc.
 bocell.
 bocí, bocins.
 bogeria, bogeries.
 bohemi, bohemia — no *boemi*.
 Bohemia — no *Boemia*.
 bohemià, bohemiana.
 boia, boies — *boya*, en castellà.
 boig, boja.
 boiga, boïgues.
 boira, boires.
 boirós, boirosa.
 boix, boixos.
 boixeda — *bojedal*, en castellà.
 boixet.
 bolcar, bolca — *empañar i envolver*,
 en castellà.
 bolcall.
 bolquer — no *volquer*.
 bombardeig.
 bombardejar, bombardeja.
 bomber.
 bonança, bonances.
 bonior — *zumbido*, en castellà.
 bonyegut, bonyeguda.
 bor — *boro*, en castellà.
 Bordeus — *Bordeaux*, en francès.
 bordicenc, bordicenca.
 bordiçot.
 borniaça — *sopor*, en castellà.
 borrec, borrega.
 borriçol.
 borro, borrons.
 borronar, borrona.
 borsa, borses.
 borsista.
 boscà, boscana.
 boscatge.
 bosquerol, bosquerola.
 borra, borres.

bót, bóts.
 botar, bóta.
 botjar, botja.
 botonada, botonades.
 * botonadura — és un castellanis-
 me; s'ha de dir *botonada*.
 botxar, botxa.
 botxí, botxins — no *butxí*.
 botzina, botzines — no *bocina*.
 botzinar, botzina.
 bover — *boyero*, en castellà.
 bòvila.
 braç, braços.
 braçalet.
 braçat.
 braceig.
 bracejar, braceja.
 bracet.
 bractia, bracties — *bráctea*, en cas-
 tellà.
 bramular, bramula.
 brancatge.
 brandó, brandons — *blandón*, en
 castellà.
 branilla, branilles.
 branillatge — *varillaje*, en caste-
 llà.
 braó, braons.
 brasa, brases.
 brasó, brasons — com *braó*.
 brau, brava.
 bravament — no *braument*.
 bravo! — interjecció.
 bravura.
 breç, breços.
 breçar, breça.
 breçol.
 breçolar, breçola.
 breçoleig.
 brètol.
 bretolada.
 bretxa, bretxes.
 breu.
 breugetat — *brevedad*, en castellà.
 breument.
 brevitat — preferible a *brevetat*.
 brèvol, brèvola.
 bri, brins.
 brià, brians.
 bridecuir.
 brill.

brillant — eviti's dir *brillant*; el femeni és també *brillant*.

brillantor.

briu — *brio*, en castellà.

brisa, brises — en P. Fabra l'admet també com a significat *ventijol*, *oratjol*, o sigui *brisa* en castellà.

broça, broces.

broçaire.

brogit — *bruit*, en francès; *ruido*, en castellà.

brollador — millor que *sortidor*.

brom — *bromo*, en castellà.

bromós, bromosa — *brumoso*, en castellà.

bromur — *bromuro*, en castellà; el doctor Vogel, en el seu diccionari català-alemany, i altres filòlegs i escriptors, diuen *bromuri*.

bronze, o

bronzó.

Bru — *Bruno*, en castellà.

bru, bruna.

bruelar, bruela — *mugir*, en castellà.

brúfol, brúfola — adjectiu.

brúfol — *búfalo*, en castellà.

brúixola.

brunzir, brunzeix.

Brussel·les.

bruzent, bruzenta.

bucal.

budell.

buf.

bugada, bugades.

bugadera.

buidar, buida.

buidor.

buirac.

buit, buida.

bujol.

búlgar, búlgara — el doctor E. Vogel, en el seu diccionari català-alemany, posa *bulgre*, *búlgava*.

bullicia — *bullici*, en castellà.

bullir, bull.

* bunior — és *bonior*.

burgès, burgesa — no *burguès*.

bust, bustos.

butlletí — no *botlletí*.

butllofa, butllofer.

butxaca, butxaques.

butxaquejar, butxaqueja.

bútxara, bútxares.

C

ca, cans.

cabaç, cabaços.

cabaçada, cabaçades.

cabana, i

cabanya.

cabdal — no *capdal*.

cabdell — no *capdell*.

cabdellar, cabdella.

cabdill — no *capdill*.

cabestre.

càbila, càbiles.

cable.

cablegrama, cablegrames.

cabre, cab.

caça, caces.

caçador, caçadora.

caçar, caça.

cacera, caceres.

caçola, caçoles.

cadarn, i

cadarnera — *catarro*, en castellà.

cadarnós, cadarnosa — *catarroso*, en castellà.

cadascú, cadascuna.

cadàver — també *cadavre*.

cadenat — *candado*, en castellà; vulgarment se diu *candau*.

cadenera — *jilguero*, en castellà.

cadmi.

caduceu.

cadúfol — també *catúfol*.

caient.

Caim — no *Cain*.

caimàn.

Caire.

caixa, caixes.

caixó, caixons.

calaboç, calaboços.

- calaix, calaixos.
 calamarça, calamarces.
 calamars, calamarsos — *calamares*, en castellà.
 * calàpat — millor *galàpet*.
 calc — *calco*, en castellà.
 calç — *cal*, en castellà.
 calçar, calça.
 calces.
 calci — *calcio*, en castellà.
 calçó, calçons.
 calçoner, calçonera.
 calçotets.
 càlcul.
 caldeu, caldea.
 caldre, cal.
 calesa.
 caleser.
 calissaia.
 calitja, calitges.
 calitjós, calitjosa.
 Calixte.
 calorós, calorosa.
 calvicie — o *calvicia*.
 calze — no *câlzer*.
 camalleó.
 camarleng.
 * cambi, i derivats — ha d'ésser *canvi*.
 cambril — no *camaril*.
 càmfora — no *cànfora*.
 camforat, camforada.
 camp.
 camperol, camperola — en el sentit de *campesino* o *labrador* més val dir *pagès*.
 campetx — *campeche*, en castellà.
 campió, campions.
 campionat.
 canastra.
 cancell.
 cancellar, cancella.
 canceller — o *canciller*.
 cancelleria, cancelleries.
 canalitzar, canalitza.
 canalobre.
 Càncer — constel·lació.
 càncer — malaltia; el poble en diu *cranc*, mot completament admissible.
 cançó, cançons.
- Candi, Candia.
 càndid, càndida.
 candidesa.
 cànem — no *cànem*.
 canemaç, canemaços.
 canon.
 canonada — *cañonazo* i *cañeria*, en castellà.
 canonització, canonitzacions.
 canonitzar, canonitza.
 cansar, cansa.
 cantadiça, cantadices.
 cantaire.
 càntir — *cántaro*, en castellà.
 cantucejar, cantuceja.
 canvi.
 canviar, canvia.
 caoba.
 caos.
 caòtic, caòtica.
 cap.
 capaç, capaços, capaces.
 caparrosa.
 capbuçar, capbuça.
 capçal.
 capçana.
 capçar, capça.
 capcigrany.
 capçó, capçons.
 * capdill — *caudillo*, en castellà; ha d'ésser *cabdill*.
 caperó, caperons.
 capgirar, capgira.
 capil·lar.
 capil·laritat.
 capir, capeix.
 capitalització, capitalitzacions.
 capitalitzar, capitalitza.
 capítell.
 capítol.
 capitost, capitostos.
 capitular — adjectiu.
 capitular, capitula — verb.
 cap-jup.
 capmàs.
 capolar, capola.
 capoll.
 capritx, capritxos — en P. Fabra admet també *capriixo*. Excel·lents escriptors catalans escriuen *caprici*, que té una

- major elegància literària,
però no s'avé gaire a les
tendències fonètiques del
català.
- capritxós, capritxosa.
capsa, capses.
càpsula, càpsules.
capta.
captaire.
captivar, captiva.
captivitat.
caputxa, caputxes.
cap-verd.
capvespre.
carabaça, carabaces.
carabaçó, carabaçons.
caraça, caraces.
caràcter.
caracterització.
caracteritzar, caracteritza.
cara-gifat, cara-girada.
caragol.
caramella, caramelles.
carametlo.
caravela.
carboni — *carbano*, en castellà;
en P. Fabra admet també
carbón; ens sembla prefe-
rible *carboni*.
- carbonitzar, carbonitza.
cargol.
cariàtide.
caricaturitzar, caricaturitza.
Carlemany.
Charles.
carnaça, carnaces.
carner.
carnívor, carnívora.
carp — *carpo*, en castellà.
càrrec.
càrrega, càrregues.
carretel·la, carretel·les.
carreu.
carroça, carroces.
cartell — *cartel*, en castellà.
cartesià, cartesiana.
cartílag.
cartilaginós, cartilaginosa.
cartoix.
cartoixa.
cartró, cartrons.
- carvoncle — no *carbuncle*.
carxofa, carxofes.
cas, casos — en el plural en P. Fa-
bra admet també *cassos*.
casc, cascós.
cascavell — no *cascabell*.
caseïna.
Casimir.
casino — no *cassino*.
casolà, casolana — no *casulà, ca-
sulana*.
Casp.
Cassandra.
cassia.
Cassià.
cassiopea.
castedat — no *castetat*.
Castella.
castellanització.
castellanitzar, castellanitza.
castiç, castiça.
castiçament.
càstig — no *càstic*.
casuista.
casuístic, casuística.
catalanització.
catalanitzar, catalanitza.
catàleg.
catalepsia.
catalogar, cataloga.
Catarina — no *Caterina*.
catàstrofe.
catecumen.
catequitzar, catequitza.
catet — *cateto*, en castellà.
catorzè, catorzena.
catúfol.
caute, cauta.
cauteritzar, cauteritza.
cautxuc.
cavalcar, cavalca.
cavall — no *caball*.
càvec — no *càvac*.
càvil·lació, càvil·lacions.
cavil·lar, cavil·la.
ceba, cebes.
cebaci, cebacia.
Cebrià — *Cipriano*, en castellà.
cec, cega.
cedaç, cedaços — o *sedaç, sedaços*.
cedre.

cefalòpode.
 ceguedat.
 Celdoni — *Celedonio*, en castellà.
 cèlebre.
 cèlibe.
 cèl·lula, cèl·lules.
 cel·lular.
 cel·lulosa.
 cel·obert.
 celtíber, celtíbera.
 celler, cellers — *bodega*, en castellà.
 cenacle.
 cendra, cendres.
 cenefa, cenefes.
 centener.
 centèsim, centèsima — no *centèsim*.
 centesimal.
 centígrade.
 centralització, centralitzacions.
 centralitzar, centralitza.
 centre.
 centrífug, centrífuga.
 centrípet, centrípeta.
 centuinvir.
 cep.
 cepell — *cèsped*, en castellà.
 cepte.
 cequia, cequies.
 cercle.
 cèrcol.
 cereal.
 cerebel.
 cerebel·lós, cerebel·losa.
 cerimònia, cerimònies.
 cerimoniós, cerimoniosa.
 cerfull.
 cervo, o
 cèrvol — *ciervo*, en castellà.
 Cèsar — no *Cèssar*.
 cesarisme.
 cesarista.
 cessar, cessa.
 cetla, cetles — *celda*, en castellà.
 cèver — o *acèver*; *acibay*, en cast.
 cicatrització, cicatritzacions.
 cicatritzar, cicatritza.
 cicatriu.
 cicloide.
 ciclop.

ciclòpic, ciclòpica.
 cigró, cigrons.
 cilindre.
 cim.
 cinamom.
 cindria.
 cindriera.
 cinematògraf.
 cingla, cingles — *cincha*, en cast.
 cingle, cingles — *despeñadero*, en castellà.
 cinglera.
 * cinturó — ha d'èsser *cinyell*.
 cinyell.
 cipia — *jibia*, en castellà.
 circ, circs.
 circol.
 circular — adjectiu i verb.
 circumcisió.
 circumdar, circumda.
 circumferència, circumferències.
 circumflexe.
 circumloqui.
 circumscripció, circumscripcions.
 circumscriure, circumscriu.
 circumspecció.
 circumstància, circumstàncies.
 circumstancial.
 circumval·lació, circumval·lacions.
 circumvolució, circumvolucions.
 cirera, cireres.
 cirerer.
 cirurgia.
 cirurgia.
 cisell.
 cisellar, cisella.
 cistell.
 ciutadà, ciutadana.
 ciutadella — no *ciudadela*.
 civada.
 civilitat.
 civilització, civilitzacions.
 civilitzar, civilitza.
 clamoreig.
 clap.
 claper, clapers.
 claredat.
 clarissa, clarisses — monges.
 claror.
 classe, classes.
 clàssic, clàssica.

classicisme.
 classificar, classifica.
 clatellada.
 claveguera.
 claveguerat — tradueix l'*alcantavillado* castellà.
 clemencia.
 clement.
 clenxa, clenxes.
 clerecia — *clero*, en castellà.
 clergat — preferible *clerecia*.
 clergue, clergues.
 Climent.
 clitoris.
 clivella, clivelles.
 clixé — no *clixé*.
 cloenda.
 cloquer.
 clor — *cloro*, en castellà.
 cloroform.
 clorosi.
 clorur — el doctor E. Vogel i altres diuen *cloruri*.
 cloturada.
 club.
 coadjuvar, coadjuva.
 coàgul.
 cobalt.
 cobdicia.
 cobejança, cobejances.
 cobejar, cobeja.
 cobla, cobles.
 cobrament.
 cobrellit.
 cobricelar, cobricela.
 *cobro — és incorrecte; digui's *cobrament*.
 coc — equivalent a *cuiner*.
 coci.
 coco.
 cocodril.
 còdex, còdexs — *còdice*, en castellà.
 còdic, còdics — *còdigo*, en castellà.
 codicil.
 codicil·lar.
 còdol.
 codolar.
 codony.
 coent, coenta.
 cofoi, cofoia.

cohabitar, cohabita.
 coherencia.
 cohesió — no *cohessió*.
 cohibir, cohibeix.
 coiçor.
 coincidir, coincideix.
 còit — *coito*, en castellà.
 coix, coixa.
 coixaria.
 coixejar, coixeja.
 coixí, coixins.
 coixinera.
 coleòpter.
 coliseu.
 col·laboració, col·laboracions.
 col·laborador, col·laboradora.
 col·laborar, col·labora.
 col·lació, col·lacions.
 col·lapsus.
 col·lateral.
 col·lecció, col·leccions.
 col·leccionar, col·lecciona.
 col·leccionista.
 col·lecta.
 col·lectiu, col·lectiva.
 col·lectivisme.
 col·lega, col·legues.
 col·legi.
 col·legial, col·legiala.
 col·legiata.
 col·limador.
 col·lina, col·lines.
 col·lisió, col·lisions.
 col·locar, col·loca.
 col·loqui.
 col·lusió, col·lusions.
 Colom — no *Colón*.
 colom, coloma.
 colomaça.
 colós, colossos.
 colossal.
 coltell.
 colze.
 colltorçar-se, o
 colltorce's.
 comanador.
 comanar, comana.
 comboi.
 començament.
 començar, comença.
 comerç, comerços.

cometa, cometes — en català és femení; *la cometa*, i no *el cometa*.
 comissió, comissions.
 comissura.
 commemorar, commemora.
 comminar, commina.
 commoció, commocions.
 commós, commosa — *conmovidó*, en castellà.
 commoure, commou.
 còmode, còmoda.
 compadir, compadeix.
 comparança, comparances.
 compàs, compassos.
 compel·lir, compel·leix.
 complacència.
 complacent.
 complet, completa — quan equival a *completo* castellà no ha d'ésser mai *complet*, *complerta*, com tant se diu i escriu.
 complexió, complexions.
 còmplic, còmplics.
 compliment.
 complir, compleix.
 compressió.
 comprovable.
 comprovar, comprova.
 comptar, compta.
 compte — *cuenta* (substantiu), en castellà.
 còmput.
 comtat.
 comte — *conde*, en castellà.
 comú, comuna.
 con — *cono*, en castellà.
 concanviar, concanvia.
 concebre, concebeix.
 concessió, concessions.
 concienciós, concienciosa.
 conciliàbul.
 cónclavi — *cónclave*, en castellà.
 concloure, conclou.
 conclusió, conclusions.
 concordança, concordances.
 concórrer, concorre.
 concussió.
 concussionari, concussionaria.
 condeixible.

condemnar, condemna.
 condescendència.
 coneixença, coneixences.
 conèixer, coneix.
 conexe, conexa.
 conexió, conexions.
 confiança, confiances.
 confinia, confinies — *confin*, en castellà.
 confluència.
 confluent.
 confraria, confraries.
 confraternitzar, confraternitza.
 confús, confusa.
 confusió, confusions.
 congeminar, congemina.
 congrés, congressos.
 congressista.
 congru, congrua.
 congruent.
 conjectura.
 conjugal.
 conjugar, conjuga.
 conjugue.
 *conjuminar, conjumina — probablement és una corrupció de *congeminar*.
 connaturalitzar.
 conort — no *conhort*.
 conrear, conrea, o
 conresar, conresa.
 consemblança, consemblances.
 conseqüència.
 conseqüent.
 consell.
 consellar, consella.
 conseller.
 consirós, consirosa — no *conci-rós*.
 consol — *consuelo*, en castellà.
 cònsol — *cònsul*, en castellà.
 consolat — *consulado*, en castellà.
 conspicu, conspicua.
 constància.
 Constantinoble.
 constantinopolità, constantinopolitana.
 constel·lació, constel·lacions.
 constituent — no *constituent*.
 consular — adjectiu.
 consumpció — no *consunció*.

contar, conta — *conter*, en francès.
 contarella.
 contemporitzar, contemporitza.
 contentadiç, contentadiça.
 context — *contexto*, en castellà.
 contigüitat.
 continença, continences.
 continu, continua.
 continuïtat.
 contorsió, contorsions.
 contrabàn.
 contraverí, contraverins.
 contraure, contrau — o *contreure*,
contreu.
 contumaç, contumaços, contuma-
 ces (femení plural).
 contumàcia.
 convèncer, convenç.
 convençut, convençada.
 conversa, converses.
 convexa, convexa.
 convexitat.
 convinença, convinences.
 *convoi — preferible *comboi*.
 cop-de-cap.
 cop-d'ull.
 copsar, copsa.
 coquessa — equivalent a *cuinera*.
 cor — *corazón*, en castellà.
 cor-agre.
 corall — *coral*, en castellà.
 coratge.
 coratjós, coratjosa.
 corb, corbs.
 corb, corba — adjectiu.
 corglaçar, corglaça.
 corifeu.
 corimbe.
 coritza — *coriza*, en castellà.
 cornamusa.
 cornia.
 corol·lari.
 coronell — significa *coronilla*, i a
 Mallorca *coronel*.
 corpori, corporia.
 corpuscle, o
 corpúscol.
 corpuscular — adjectiu.
 corredica, corredices.
 corregir — també *corretgir*.
 correligionari, correligionaria.

corroir, corroeix.
 corrosió — no *corrossió*.
 corrosiu, corrosiva.
 cors, corsa — natural de Còrcega.
 corser — *corcel*, en castellà.
 cortaler — *ganadero*, en castellà.
 cortès, cortesa.
 cortesament — adverbi.
 cortesía.
 corxera, corxeres — *corchea*, en
 castellà.
 còs, còssos — *cuervo*, en castellà.
 cós, còssos — *coso*, *carrera*, en cast.
 cosa, coses — *cosa*, en castellà.
 cosac, cosaca — no *cossac*.
 cosidora — no *cusidora*.
 cosir — no *cusir*.
 còssa, còsses — *coz*, en castellà.
 cossari — no *corsari*.
 cosset.
 costum — és masculí; *el costum*,
 i no *la costum*, com se diu.
 cotització, cotitzacions.
 cotitzar, cotitza.
 cotna — no *conna*.
 cotxe.
 cotxer.
 coure — *cobre*, en castellà.
 covard, covarda — no *cobard*.
 covardia.
 cove.
 crani.
 cranià, craniana.
 cràter.
 credo.
 creença, creences.
 creible.
 creixement.
 creixença, creixences.
 créixens — *berros*, en castellà.
 créixer, creix.
 crepuscle, o
 crepúscol.
 crepuscular — adjectiu.
 cretenc, cretenca.
 crètic, crètica.
 creuada — *cruzada*, en castellà.
 creuar, creua.
 cridadiça, cridadices.
 crim.
 crioll — *criollo*, en castellà.

crisi, crisis.
 Crist.
 cristal·lització, cristal·litzacions.
 cristal·litzar, cristal·litzar.
 cristal·lografia.
 cristall.
 cristallí, cristallina.
 cristiandat.
 Croàcia.
 croada — *crusada*, en castellà.
 croata — en masculí també és *croata*, no *croat*, com alguna vegada s'ha escrit per aquí.
 croça, croces.
 crucifix, crucifixos.
 crucifixió, crucifixions.
 cruel — no és cap castellanisme, com se creuen els qui escriuen *crudel* i derivats; en el català clàssic se deia *cruel*.
 crueltat.
 cruixir, cruix.
 crustaci.
 cua — no *qua*.
 cube — *cubo* (geometria), en castellà; la forma *cube* la designa en P. Fabra; però la seva pronúncia resulta un poc lletja; no estaria millor *cubus*?
 cúbit — *cúbito*, en castellà.
 cuina.
 cuir — o *cuivo*.
 cuiraca, cuiraces.
 cuiracat.
 cuiracer.
 cuirater.
 cuit, cuïta.
 cuït — mosquit.
 cuitar, cuïta.
 culte, cultes — substantiu i adjectiu; no *cult*, *cults*.
 cullerer.
 *cullir — en P. Fabra prefereix *collir*.
 cumí, cumins — o *comí*; *comino*, en castellà.
 curós, curosa.
 cursa, curses.

curtedat.
 curull.
 curullar.
 curumull.
 curumullar, curumulla.
 curvilini, curvilinia.
 cuscuçó — *alcuzcuz*, en castellà.
 cutani, cutania.
 czar.
 czarina.

D

daguerreotip.
 daina.
 dàlmata — en masculí és *dàlmata*, no *dàlmat*.
 daltabaix, daltabaixos.
 damisela.
 damnar, damna.
 damnatge.
 damnós, damnosa.
 damunt — no *demunt*.
 dança, dances.
 dançaire.
 dançar, dança.
 Dant.
 dany.
 darrer, darrera — no *derrer*.
 darrerenc, darrerença.
 darrereria, darrereries.
 daurar, daura.
 davallar, davalla — o *devallar*.
 davanter, davantera.
 debades.
 decaïment.
 decandiment.
 decasil·lab.
 decaure, decau.
 decigram.
 decilitre.
 decimal.
 decisió, decisions.
 decisiu, decisiva.
 decòrum — *decoro*, en castellà; *decorum*, en francès.
 dècuple.
 deessa — *diosa*, en castellà.

defallior.
 defensar, defensa.
 defiança, defiances.
 defogir, defuig.
 deforme.
 degà, degans.
 deganat.
 degotall.
 degotar, degota.
 deixar.
 deixeble — preferible a *deixeble*.
 deixondir-se, deixondeix.
 deixuplina.
 dejecció, dejeccions.
 dejú, dejuna.
 dejuni.
 dejús — significa *damunt i dessota*;
 és preferible usar-lo en el
 segon sentit.
 deliberar, delibera.
 delicte.
 delinear, delinea.
 delinqüència.
 delinqüent.
 delinqüescencia.
 delinqüescent.
 delit.
 delitós, delitosa.
 delmar, delma.
 delme.
 demagog.
 demetre, demet.
 demissió, demissions.
 demolir, demoleix.
 dens, densa.
 densitat.
 *dentadura — és castellanisme; cal
 dir *dentat*.
 dentat.
 depilar, depila.
 depilatori.
 depòsit — també *dipòsit*.
 dermatosi.
 dermis.
 *derrer, i derivats — ha d'ésser
darrer.
 desafiament — *desafio*, en castellà.
 desafiar, desafio.
 desagafar, desagafa.
 *desagrait, desagraida — és més
 castic *malagrait*.

desahuci.
 desahuciar, desahucia.
 desamortització.
 desamortitzar, desamortitza.
 desar, desa.
 desarmament — *desarme*, en cas-
 tellà.
 desastruc, desastruga.
 desautoritzar, desautoritza.
 desavantatge — és masculí.
 desavinent.
 descabdellar, descabdella — no
descapdellar.
 descalç, descalça, descalços, des-
 calces.
 descalçar, descalça.
 descans, descansos.
 descansar, descansa.
 descanviar, descanvia.
 descavalcar, descavalca.
 descobrir, descobreix.
 desconeixença, desconeixences.
 desconsellar, desconsella.
 desconort.
 *descontent, descontenta — és
 més castic *malcontent*.
 descoratjar, descoratja.
 descosit, descosida.
 desdeny.
 desdenyar, desdenya.
 deseiximent.
 deseixir-se, deseixeix.
 desembors.
 desemborsar, desemborsa.
 desembre.
 desemparrar, desemparra — no *de-*
samparrar.
 desempellegar-se, desempellega.
 desena.
 desenllaç, desenllaços,
 desenllaçar, desenllaça.
 desesperança, desesperances.
 defici.
 deficiejar-se, deficieja.
 desgavell.
 desgavellar, desgavella.
 deshabitat, deshabitada.
 deshonra.
 desig, desigs — no *desitg*.
 desinvolt, desinvolta.
 desitjar, desitja, desitges.

deslleial.
 deslleialtat.
 deslliurança, deslliurances.
 desllorigar, deslloriga.
 desmai, desmais.
 desmaiar, desmaia.
 desmanegat, desmanegada.
 desmonetitzar, desmonetitza.
 desmoralització.
 desmoralitzar, desmoralitza.
 desmuntar.
 desnaturalitzar, desnaturalitza.
 desnuar, desnúa — *desanudar*, en castellà.
 desolació.
 desolar, desola.
 desordenat, desordenada.
 desordre — no *desorde*.
 despacientar-se, despacienta.
 despanyar, despanya.
 desparençar, desparença.
 despatx, despatxos.
 despesa, despeses.
 dessagnar, dessagna.
 dessidia.
 dessota.
 dessús — equivalent a *damunt*.
 destil·lació.
 destil·lar, destil·la.
 destorb.
 destorbar, destorba.
 destresa — *destreza*, en castellà.
 destriar, destria.
 destroça, destroces.
 destroçar, destroça.
 desuetut.
 desvari.
 desvarieg.
 desvariejar, desvarieja.
 desxifrar, desxifra.
 deure (substantiu) — preferible a *dever*.
 devallada — o *davallada*.
 * devantal — ha d'èsser *davantal*.
 * devenir, devé — preferible *es-devenir*.
 devesa — *dehesa*, en castellà.
 diabetes.
 diàfan, diàfana.
 diàleg.
 dialogar, dialoga.

diàmetre.
 diapassó.
 diaque — *diàcono*, en castellà.
 diarrea.
 diàstole.
 dièresi.
 dictamen.
 dictaminar, dictamina.
 diftong — no *diptong*.
 diftongar.
 difús, difusa.
 difusió — no *difussió*.
 digressió, digressions.
 dimarts — en P. Fabra ho posa així, i no *dimarç*.
 * dimissió, dimissions — millor *de-missió*.
 * dimitir, dimiteix — és *demetre*, *demet*.
 dimorf, dimorfia.
 * Dinamarca — millor *Denamarca*.
 diocesà, diocesana — no *diocessà*.
 diòcesi.
 dionisiac, dionisiaca.
 Dionisius.
 dípter.
 directriu.
 disc, discs.
 discòbol.
 díscol, díscola.
 discórrer, discorre.
 discussió, discussions — no *discusió*.
 disfrega, disfreces.
 disfregar, disfrega.
 disjuntiu, disjuntiva.
 disnea.
 dissabte.
 dissecar, disseca.
 dissensió, dissensions.
 dissenteria.
 dissentir, dissenteix.
 dissimulació, dissimulacions.
 dissimular, dissimula.
 dissoldre, dissol — millor que *di-soldre*.
 dissolut, dissoluta.
 dissuadir, dissuadeix.
 dissuasió.
 ditirambe.
 diumenge.

diuresi.
 dividende — *dividendo*, en castellà.
 dò, dons — *dón, gracia*, en castellà.
 doblec.
 doblegadiç, doblegadiça.
 doblegar, doblega.
 dogmatitzar, dogmatitza.
 dolç, dolça, dolços, dolces.
 dolcejar, dolceja.
 dolcesa, dolceses.
 dolçor, dolçors.
 doldre, dol.
 dolmen.
 dolçaina.
 domàs, domassos.
 donzell, donzella.
 dors.
 dosi.
 dosificar, dosifica.
 dosser.
 dotze.
 dotzè, dotzena.
 dracma.
 dramaturg.
 drap.
 dreçar, dreça.
 dreçera.
 dreturer, dreturera.
 driçar, driça.
 duana, duanes.
 Dublí — capital d'Irlanda.
 dubtar, dubta — no *duptar*.
 dubte.
 dubtós, dubtosa.
 duc.
 dues, i
 dugues.
 duel.
 dulcificar, dulcifica.
 duo.
 duodèn — en anatomia.
 duquessa — també *duquesa*.
 dur, dura.
 dur, duu.
 * durader, duradera — ha d'èsser
durador, duradora.
 duresa, dureses.
 durícia, duricies.
 duumvir.

E

ebenista — no *ebanista*.
 èbenus — *èbano*, en castellà; tam-
 bé *banuç*.
 Ebre.
 eclesiàstic, eclasiàstica — no *ecl-*
ssiàstic.
 eclipsi — preferible a *eclipse*.
 ecònom.
 edecam — *edecán*, en castellà.
 edèn.
 Eduard.
 éf — no *efe*.
 efemerides.
 eficaç, eficaços, eficaces (femení
 plural).
 efigie.
 efimer, efímera.
 efusió, efusions.
 efusiu, efusiva.
 Egeu.
 egipcià, egipciana, o
 egiptà, egiptana — preferibles a
egipci.
 egua, egües.
 eix — *eje*, en castellà.
 eixam — no *aixam*.
 eixamenar, eixamena.
 eixamplar, eixampla — no *aixam-*
plar.
 eixample — *ensanche*, en castellà.
 eixelebrat, eixelebrada — no *aixe-*
lebrat.
 eixir, ix.
 eixorc, eixorca — no *aixorc*.
 eixordar, eixorda.
 eixuga-mà.
 eixugar, eixuga.
 eixut, eixuta.
 ejaculació — *eyaculación*, en cas-
 tellà.
 ejacular, ejacula.
 él — no *ele*.
 elaborar, elabora.
 elecció, eleccions.

electritzar, electritza.
 èlitre — *élitro*, en castellà.
 èlectrode.
 èlectrofer.
 Elisabet.
 Èliseu.
 elisió, elisions.
 electròlisi.
 el·lipse — *elipse*, en castellà.
 el·lipsoide.
 elim — *yelmo*, en castellà.
 eloqüència.
 ém — no *eme*.
 embà — no *envà*; *tabique*, en castellà.
 embafar, embafa.
 *embaixada, i derivats — ha d'èsser *ambaixada*.
 embalatge.
 embarc — *embarque*, en castellà.
 embarg — *embargo*, en castellà.
 embarràçar, embarràça.
 embassar, embassa — *embalsar*, *estancar*, en castellà.
 embenar, embena.
 èmbol.
 embolcallar, embolcalla.
 embolcar, embolca.
 embolic.
 embotornar, embotorna.
 embriac.
 embriagar, embriaga.
 embriaguesa.
 embrió, embrions.
 embuç, embuços.
 embuçar, embuça.
 embutxacar, embutxaca.
 èmfasi.
 emfàtic, emfàtica.
 emfiteusi.
 Èmili, Emilia.
 Èmilià, Emilianà.
 emissió, emissions.
 emmagatzemar, emmagatzema.
 emmanllevar, emmanlleva.
 emmarletat, emmarletada — *almenado*, en castellà.
 emmascara, emmascaraes.
 emmascarar, emmascara.
 emmetzinar, emmetzina — no *emmatzinar*.

emol·lient.
 empantanegar, empantanega.
 empara — *amparo* i *embargo*, en castellà.
 emparar, empara — preferible a *amparar*.
 empatollar, empatolla.
 *empedernit, empedernida — millor *empedreit*.
 empedreir, empedreix.
 empelt.
 empíri, empíria.
 emplaçar, emplaça.
 emplear, emplea.
 emplomallat, emplomallada.
 empolsar, empolsa.
 Empordà.
 empordanès, empordanesa.
 empori.
 emporprar, emporpra.
 emprovar, emprova.
 emposticat.
 empouar, empoua.
 empremta — *huella*, en castellà; — *empreinte*, en francès.
 empresari — no *empressari*.
 emprèstit — en català antic se troba sovint *prèstic* o *prés-tec*, i *manlleu* o *manlleuta*.
 empriu.
 empudegaçar, empudegaça.
 empudegar, empudega.
 èmul, èmula.
 én — no *ene*.
 enamoradiç, enamoradiça.
 enarborar, enarbora.
 enarcar, enarca — *arquear*, en castellà.
 encabir, encabeix — no *enquibir*.
 encadarnat, encadarnada — *acatarrado*, en castellà.
 encaix, encaixos.
 encaç — *alcance*, en castellà.
 encanyicat.
 encapçalar, encapçala.
 encapritxar-se, encapritxa.
 encara — no *encare*.
 encarcerat, encarcerada.
 encarniçar-se, encarniça.
 encàrrec.
 encarbonat, encarbonada.

encasellat—*encasillado*, en castellà.
 encatifar, encatifa.
 encavalcat, encavalcada.
 encèfal.
 encenalls.
 encendre, encén.
 encens.
 encenser.
 encep.
 encepegada, encepegades.
 encepegar, encepega.
 encertar, encerta.
 encetar, enceta.
 enciam — no *ensiam*.
 *enciamada — és *ensaïmada*, quan se refereix a certa pasta.
 encís, encisos.
 encisar, encisa.
 encloure, encolxa.
 encolxar, encolxa.
 encomanadiç, encomanadiça.
 encontre — *encuentro*, en castellà.
 encreuar, encreua.
 encruelir, encrueleix.
 encuiràçar, encuiràça — *acorazar*, en castellà.
 encuny — *cuño*, en castellà.
 endanyar, endanya.
 endarrerir, endarrereix.
 endavant.
 endecasil·lab.
 endevinalla.
 endevinar, endevina.
 endigar, endiga — *encauzar*, en castellà.
 endinsar, endinsa — no *endinzar*.
 endiumenjar, endiumenja.
 endocarp.
 endoctrinar, endoctrina — preferible a *adoctrinar*.
 endolcir, endolceix.
 endolimfa.
 endomassar, endomassa.
 endós, endossos.
 endòsmosi.
 endosperm.
 endreça, endreces.
 endreçar, endreça.
 Èneas.
 enemigança, enemigances — equivalent a *enemistat*.

energumen, energúmena.
 eneriçar, eneriça — *erizar*, en castellà.
 enfarfec.
 enfarfegar, enfarfega.
 *enfermer — ha d'èsser *infermer*.
 *enfermeria — ha d'èsser *infermeria*.
 enfigaçar, enfigaça — equival a *embafar*.
 enfonsar, enfonsa — no *enfonzar*.
 engabiar, engabia.
 engegar, engega.
 engendrar, engendra.
 engonal — *ingle*, en castellà.
 engrossir, engrossa.
 engruixir, engruixeix.
 enjogaçar, enjogaça.
 enjouar, enjoua, o enjovar, enjova.
 *enjunp — ha d'èsser *aljub*.
 enllaç.
 enllaçar, enllaça.
 enlluernar, enlluerna.
 enmuc.
 ennuegar-se, ennuega.
 enorme.
 *enquadernar — més català *relligar*.
 enraonar, enraona.
 Enric.
 enrogallar, enrogalla.
 enrossir, enrosseix.
 ensabonar, ensabona.
 ensangonar, ensangona.
 ensems — no *ensemps*.
 ensenyament — equivalent i àdhuc preferible a *ensenyança*.
 *ensepegar — ha d'èsser *encepegar*.
 ensevar, enseva — *ensebar*, en castellà.
 ensobornar, ensoborna — preferible a *ensibornar*.
 ensolciada — *hundimiento de tierras*, en castellà.
 *ensopegar — ha d'èsser *encepegar*.
 ensopir, ensopeix.
 entebeir, entebeeix.

enterrament.
enterramorts — *sepulturero*, en castellà.
entoçudir, entoçudeix.
entortolligar, entortolliga.
entrebanc — així ho posa en P. Fabra; hi ha qui creu que vé de *trava*, en qual cas, poc probable, hauria d'ésser *entravanc* (en francès *entrave*).
entrebancar, entrebanca.
entrellaçar, entrellaça.
entremaliat, entremaliada.
entrenyorar, entrenyora — com *enyorar*.
entressuar, entressúa.
entronitzar, entronitza.
entusiasmar, entusiasmo.
entusiasme.
*entuvi — ha d'ésser *antuvi*.
enuig.
enutjós, enutjosa.
enveinar, enveina — *envainar*, en castellà.
envermellir, envermelleix.
enverniçar, enverniça.
envianent — *envio*, en castellà.
enxarolar, enxarola.
enxiquir, enxiqueix.
enze.
enzima.
enyorament.
enyorar, enyora — no *anyorar*.
eocén, eocena.
epicèn — *epiceni*, posa en Bulbena.
epigraf.
epileg.
epilogar, epiloga.
episodi — no *epissodi*.
episòdic, episòdica.
epitaxi.
epitet.
epopeia, epopeies.
equació, equacions.
equador.
equànime.
equiestre.
equimosi, equimosis.
equipol·lencia.
equipol·lent.

equivoc, equivoca — adjectiu.
ér — no *erre*.
Erasme.
ergull, i derivados — o *orgull*.
eriçó, eriçons.
Ermengol.
Ermenter.
ermíni — *armiño*, en castellà.
erosió, erosions.
error.
eruga, erugues.
és — no *esse* (lletra).
esbalaiment — *asombro*, en cast.
esbalair, esbalaicx — *asombrar*, en castellà.
esbart.
esbarzer, esbarzers.
*esbelt, esbelta — ha d'ésser *esvelt*.
esbergínia, esbergínies.
esberla, esberles.
esblaimat, esblaimada.
esblanqueir, esblanqueeix.
esbocinar, esbocina.
esbogerrat, esbogerrada — no *esbojarrat*.
esborronar, esborrona.
esbotzar, esbotza.
esbudellar, esbudella.
esbufec.
esbufegar, esbufega.
escabetx.
escabetxar, escabetxa.
escadocer, escadocera.
escaient, escaienta.
escaire.
*escaixalar — ha d'ésser *esqueixalar*.
escàlem.
escalèn — *escaleno*, en castellà.
escalí.
escalfeir, escalfeeix.
escalibar, escaliba.
escandalitzar, escandalitza.
escandinau, escandinava — mot que en P. Fabra fa esdrú·xol; el femení, *escandinava*, resultaria un poc violent.
escàndol.
escanyuçar, escanyuça.
escaparata.
escapçar, escapça.

- escapuló, escapulons — *retal*, en castellà.
 escarafalls.
 escarapel·la, escarapel·les.
 escaravat.
 escarbotar, escarbotà.
 escardalenc, escardalença.
 escarment.
 escarmentar, escarmenta.
 escarraç.
 escarraçar-se, escarraça.
 escàs, escassa.
 escassedat, i
 escassesa.
 escisió, escisions.
 esclariçar, esclariça.
 esclatarada.
 esclavitzar, esclavitza.
 esclerosi.
 esclètila, esclètles, o
 esclètxa, esclètxes.
 esclofolla, esclofolles.
 esclop.
 escó, escons.
 escobertes — *cubiertas*, en castellà.
 escocès, escocessa, o
 escocià, escociana.
 escolar-se, escola.
 escollir, escull.
 escopir, escup.
 escorça, escorces.
 escorçó, escorçons.
 escorcoll.
 escorcollar, escorcolla.
 escorpi, escorpins.
 escórrec.
 escorxa, escorxes.
 escorxar, escorxa.
 escridaçar, escridaça.
 escriptor.
 escrivà, escrivans.
 escrivanía.
 escrostitjar, escrostitja.
 escriuir, escriuix.
 escrúpol.
 escrupulós, escrupulosa.
 escuar, escua.
 escultor — no *esculptor*.
 escultura.
 escuma.
 escurar, escura.
- escura-xameneies.
 escurçar, escurça.
 esdevenidor — *porvenir*, en castellà.
 esdevenidor, esdevenidora — *ve-nidero*, en castellà.
 esdeveniment.
 esdevenir, esdevé.
 esdrúixol.
 esfereir, esfereix.
 esfilagarçar, esfilagarça.
 esfiinx, esfiinxs.
 esfondrar, esfondra.
 esforç, esforços.
 esforçar-se, esforça.
 esfulladiç, esfulladiça.
 esgarriadiça — *desbandada*, en castellà.
 esgarrifança, esgarrifances.
 esgarrinxada.
 esglai.
 esglaiadiç, esglaiadiça.
 esglesia, esglesies.
 esguard.
 esllanguir-se, esllangueix.
 esllaviçada, esllaviçades — *desprendimiento de tierras*, en castellà.
 esllaviçament.
 esmeragda — no *esmeralda*.
 esmerçar, esmerça.
 esmicolar, esmicola.
 esmolar, esmola.
 esmortir, esmorteix.
 esmorzar, esmorza.
 esmunyir, esmuny.
 esòfag.
 espadat, espadada — *escarpado*, en castellà.
 espai.
 espaiar, espaià.
 espaiós, espaiosa.
 espalmar, espalma — *psamar*, en castellà.
 expandir, expandeix.
 espantadiç, espantadiça.
 espaordir, espaordeix.
 espardenya, espardenyes.
 esparó, esparons — no *esperó*.
 esparonar, esparona.
 esparracat, esparracada.

espàrrec.
 esparreguera.
 esparver.
 esparverar, esparvera.
 espasme.
 especia, especies — condiment.
 especialitzar, especialitza.
 especie, especies.
 espectacle.
 espellifat, espellifada.
 espellofar, espellofa.
 esperança, esperances.
 esperit.
 esperitat, esperitada.
 espessedat.
 espesseir, espesseeix, o
 espessir, espesseeix.
 espetegar, espetega.
 espeterrec.
 espeternegar, espeternega.
 espeterrar-se, espeterra.
 espeterrec.
 espeterregar, espeterrega.
 espígol.
 espigolar, espigola.
 espinac.
 espiritual — no *esperitual*.
 espiritualitat.
 espirituós, espirituosa.
 espitregat, espitregada.
 esplanada.
 esplèndid, esplèndida.
 espolsar, espolsa.
 esponja, sponges.
 espontaneïtat.
 espontani, espontania.
 esporgar, esporga.
 esporuguir, esporugueix.
 esprémer, esprem.
 espuncellar, espuncella.
 esquarterar, esquartera.
 esqueix, esqueixos.
 esqueixar, esqueixa.
 esquer — *cebo*, en castellà.
 esquerdar, esquerdar.
 esquerp, esquerpa.
 esquerrà, esquerrana — en sentit
 polític no és recomanable
 usar aquest adjectiu; cal
 dir *esquerrista*.
 esquerre, esquerra — no posar mai

esquer, en masculí; car és
 una de les més grolleres
 incorreccions.
 esquinçada.
 esquinçar, esquinça.
 esquisit, esquisida.
 esquitllar-se.
 esquitx, esquitxos.
 esquitxar, esquitxa.
 esquiu, esquiva.
 essencia, essencies.
 ésser, és.
 establellar, estabella.
 establa — substantiu, no *estable*.
 estable — adjectiu.
 estadista.
 estadístic, estadística — no *esta-*
tístic.
 estalviar, estalvia..
 estam.
 Estanislau.
 estantiç, estantiça.
 estany.
 estarnudar, estarnuda.
 estatge.
 estatuà.
 estemordir, estemordeix.
 estenalles.
 estendre, estén — no *extendre*.
 estenògraf, estenògrafa.
 estentori, estentoria.
 esteranyinar, esteranyina.
 estereòscop.
 estèril.
 esterilitzar, esterilitza.
 esternó.
 esterroçar, esterroça.
 esteva — peça de l'arada; *esteva*,
estevón, en castellà.
 Esteve.
 estil.
 estilòbat.
 estiregaçar, estiregaça.
 estirp.
 estiu — o *istiu*.
 estomacal.
 estomàtic, estomàtica.
 estómeç — millor que *estòmec*.
 estora, estores.
 estorer.
 estornell.

estorsió, estorsions.
 estossec.
 estossegar, estossega.
 estovar, estova.
 estovalles.
 estrafalari, estrafalaria.
 estrafer, estrafà.
 estranger, estrangera — no *extranger*.
 estrany, estranya — no *extrany*.
 estreb.
 estrebada.
 estrem, extrema.
 estremir, estremeix.
 estremitut.
 estrènyer, estreny.
 estribord.
 estrip, i
 estripada.
 estufar, estufa.
 estúpid, estúpida.
 esvair, esvaeix, i
 esvanir, esvaneix.
 esvelt, esvelta.
 esverament.
 esverar, esvera.
 esvert.
 èter.
 eteri, eteria.
 eternitzar, eternitza.
 etgegar, etgega — com *engegar*.
 Eudalt.
 euga, eugues — o *egua*.
 eugaçada.
 eugacer.
 Eularia.
 eura.
 europeisme.
 europeitzar, europeitza.
 europeu, europea.
 Eusebi, Eusebia.
 Euskadi.
 euskadià, euskadiana.
 èuskar, èuskara.
 evacuar, evacúa — no *evaquar*.
 Evarist.
 evasió, evasions.
 evasiu, evasiva.
 exacte, exacta.
 exagerar, exagera.
 exalçar, exalça.

examen.
 excel·lència.
 excel·lent.
 excel·lir, excel·leix
 excels, excelsa.
 excèntric, excèntrica.
 excés, excessos.
 excessiu, excessiva.
 excloure, exclou.
 exclusió, exclusions.
 exclusiu, exclusiva.
 execució, execucions.
 executar, executa.
 exègesi.
 exempció, exempcions.
 exemple.
 exempte, exempta.
 exercir, exerceix.
 exhalar, exhala.
 exhumar, exhuma.
 exigu, exigua.
 exigüitat.
 exili — no *exil*; *destierro*, en castellà; *exil*, en francès.
 èxode.
 exorcitzar, exorcitza.
 expel·lir, expel·leix.
 explosió, explosions.
 explosiu, explosiva.
 expressió, expressions.
 extens, extensa.
 exterior.
 exterioritzar, exterioritza.
 extinct, extincta.
 extreure, extreu.

F

*faba, i derivats — ha d'èsser *java*.
 fabulista.
 fabulós, fabulosa.
 faç — *faz*, en castellà.
 facecia, facecies.
 facies.
 facistol — millor que *faristol*.
 fador — *insulsez*, en castellà.

- fadrinatge.
 faedor, faedora — *hacedero*, en castellà.
 fael — *fiel*, en castellà.
 faelment — adverbi.
 fageda, fagedes.
 faianç.
 faiçó, faiçons — *façon*, en francès.
 faig, faigs — *haya* (arbre), en castellà.
 faisà, faisans.
 faixa, faixes.
 falaguer, falaguera.
 falç, falçs.
 falca, falques.
 falguera, falgueres — *helecho*, en castellà.
 fal·laç, fal·laços, fal·laces (femení plural) — *falaz, falaces*, en castellà.
 fal·lera, fal·leres.
 fal·libilitat.
 fal·lible.
 fal·lus — *falo*, en castellà.
 fals, falsa.
 falsedat, o
 falsetat.
 falziot.
 * falló, fallona — ha d'èsser *jelló*.
 famejar, fameja.
 familiar — preferible a *familiar*.
 familiaritzar-se.
 famolenc, famolença.
 fànul.
 fanatitzar, fanatitza.
 fang.
 fanguejar, fangueja.
 fantarma — també *fantasma*; tingui's ben en compte que aquest mot en català és femení.
 fantasiejar, fantasieja.
 far — *farò*, en castellà.
 farandola — *farándula*, en castellà.
 Faraó — *Faraón*, en castellà.
 farciment.
 farcir, farceix.
 farga, fargues.
 farigola, farigoles.
 farinaci, farinacia.
 farinx, farinxs — *faringe*, en castellà.
 farisaic, farisaica.
 * faristol — preferible *facistol*.
 faritzeu.
 fart, farta.
 fascicle.
 fase — o *fasa*.
 fàstic.
 fastiguejar, fastigueja.
 fat, fada — *insulso*, en castellà.
 fatiller, fatillera.
 fatilleria.
 fatu, fatua.
 faula, faules.
 faune.
 Faust, Fausta.
 fava, faves.
 favera.
 fè — *fe*, en castellà.
 fé — *heno*, en castellà.
 febrífug.
 Febus.
 fecond, feconda — o *fecunde*.
 fecundar, fecunda — no *fecundar*.
 fecunde, fecunda.
 fefaent — *fehaciente*, en castellà.
 feinejar, feineja.
 feiner, feinera.
 feix, feixos.
 feixuc, feixuga.
 feixuguesa.
 feliç, feliços, felices (femení plural).
 feltre — *fieltro*, en castellà.
 felló, fellona.
 fellonía, fellonies.
 femater — *estercolero*, en castellà.
 femoral.
 fems — *estiércol*, en castellà.
 femta.
 fèmur.
 fenc — *heno*, en castellà.
 fendir, i
 fendre — *hendir*, en castellà.
 fer, fera.
 ferament.
 feresa.
 ferest, feresta.
 feréstec, feréstega.
 fèretre.
 fermaça, fermances.
 fermesa, i
 fermetat — *firmeza*, en castellà.

feroç, feroços, feroços (femení plural).
 ferocitat.
 ferotge.
 Ferràn.
 ferreny, ferrenya — no *farreny*.
 ferri, ferria.
 ferriç, ferriça.
 Ferriol.
 ferro — en català antic *ferre*.
 ferroviari, ferroviaria — preferible *carrilaire*, quan se tracta dels empleats o obrers.
 fertilitzar, fertilitza.
 fèrvid, fèrvida.
 fès, fèsa — *rajado*, *hendido*, en castellà.
 fèsa — *hendidura*, en castellà.
 fetge.
 fetiquisme.
 fetor — *hedor*, en castellà.
 fetus — *feto*, en castellà.
 fèu — *feudo*, en castellà.
 fidel.
 filaça, filaces.
 filadiç.
 filagarça, filagarces.
 filàntrop.
 filisteu, filistea.
 fil·loxera.
 filòleg.
 filosa.
 filosof, o
 filosof — car el sò de la *f* final tendeix a esdevenir *ph*, com en *Joseph*, *esgariph*, etc.
 filtre.
 finalitzar, finalitza.
 fingir, fingeix.
 finor.
 fiscalitzar, fiscalitza.
 físic, física.
 fisiòleg.
 fisiologia.
 fistola.
 fistulós, fistulosa.
 fixar, fixa.
 fixe, fixa.
 flàcid, flàcida.
 flagel·lació, flagel·lacions.
 flagel·lar, flagel·la.

flagell.
 flaire.
 * flan — en català és *flaó*.
 flasc — *frasco*, en castellà.
 flegmasia.
 fletxa, fletxes.
 flexible.
 flexió, flexions.
 flonjo, flonja.
 floreixença, floreixences.
 Florença — ciutat d'Italia.
 flor-i-col — *coliflor*, en castellà.
 fluid, fluida.
 fluidesa, o
 fluiditat.
 flux — *flujo*, en castellà.
 flux, fluxa.
 fluxedat.
 focus — *foco*, en castellà; en molts casos se pot dir *fogar*.
 fogaça, fogaces.
 fogaina.
 fogainer — no *fogoner*.
 fogir, fuig — o *fugir*.
 foguera, fogueres.
 foguerada.
 folgança, folgances.
 folgat, folgada.
 foli, folis.
 fol·licol — *foliculo*, en castellà.
 folrar, folra — *forrar*, en castellà.
 fonament.
 fonalada.
 fonediç, fonediça.
 fonògraf.
 fonoll.
 fonollar.
 fons — també fa *fons* en plural.
 fóra — del verb *ésser*.
 fóra — *fuera* (adverbi), en castellà.
 foradada.
 foradar, forada.
 força, forces.
 forçar, força.
 forçagut, forçaguda — *forzudo*, en castellà.
 forcejar, forceja.
 forjatge — *forjado* (substantiu), en castellà.

formalitzar, formalitza.
 forment — preferible a *froment*.
 forniment.
 fornir, forneix.
 fortor — equivalent a *olor forta*.
 fortuït, fortuïta.
 fosa, fosses.
 fòsfor.
 fosforescent.
 fosquedat.
 fossa, fosses.
 fossada, fossades — *foso, zanja*, en castellà.
 fossar — equivalent a *cementiri*.
 fossat, fossats — *foso*, en castellà.
 fòssil.
 fossilització, fossilitzacions.
 fotja, fotges — un aucell.
 fotogràf.
 fracàs, fracassos.
 França.
 francès, francesa.
 Francesc.
 francitzar, francitza.
 franc-maçó, franc-maçons.
 franel·la.
 franquícia — és més castiç *franquesa*.
 frase, frases.
 fraseòleg.
 fraseologia.
 fraternitzar, fraternitza.
 frau — *fraude*, en castellà.
 frec.
 freçar, freça — *frayer*, en francès.
 Frederic, Frederica.
 fredolíc, fredolica.
 fregadiç, fregadiços.
 fregir, fregeix.
 freixe — arbre; no *freixa*.
 freixeneda.
 frenòleg.
 frenologia.
 freqüència.
 freqüent.
 fressa — *rumor*, en castellà.
 fressejar, fresseja.
 fresseta — *entrometido*, en castellà.
 fressós, fressosa.
 fretura.
 frèvol, frèvola.

fris, frisos.
 frisança, frisances.
 frisar-se, frisa — no *frissar*.
 frívol, frívola.
 frivolitat.
 fronterer, fronterera — *fronterizo*, en castellà.
 frontica, frontices.
 fruit, frueix.
 fruit.
 fuell — *eje de carruaje*, en castellà.
 fuetejar, fueteja.
 fúlgid, fúlgida.
 fulleraça, fulleraques.
 fumaça.
 fumerel·la.
 fumerola.
 fúnebre.
 funícol.
 funicular — adjectiu.
 furetejar, fureteja.
 fusell.
 *fusellament — preferible *afusellament*.
 *fusellar, fusella — preferible *afusellar*.
 fusió, fusions.
 futil·la.
 futral.
 futur, futura.

G

gàbia, gabies — no *gavia*.
 gaça, gaces — *gasa*, en castellà.
 gaieta — *azabache*, en castellà.
 gal, gal·la.
 galàpet — *galàpago*, en castellà.
 gal·licisme.
 galseràn.
 galvanitzar, galvanitza.
 galze.
 gallec, gallega.
 ganfanó, ganfanons.
 ganivet.
 ganxo.
 garantitzar, garantitza.
 garba, garbes.

garça, garces.
 garçó, garçons — *garzón*, en castellà.
 gargaritzar, gargaritza.
 gas, gasos.
 gaseta — no *gazeta*.
 gasetiller.
 gasiu, gasiva — *tacaño*, en castellà.
 gatge.
 gatzara, gatzares.
 gaubança, gaubances.
 gavadal.
 gaveta.
 gegantessa, gegantesses.
 geganti, gegantina — no *gegantesc*.
 gèlid, gèlida.
 gemec.
 gemegar, gemega.
 gemegor — *gimoteo*, en castellà.
 gener — també *janer*.
 generalitzar, generalitza.
 gènesi.
 genesiac, genesiaca.
 geniçar — *genizaro*, en castellà.
 Genís.
 genoll.
 gentuça, gentuces.
 georgià, georgiana — de Georgia.
 gep.
 geperut.
 gerani.
 gerga — *jerga*, en castellà.
 germen.
 *Geroni — ha d'èsser *Jeroni*.
 gerundi.
 gimnàs.
 ginebre.
 ginebreda.
 ginjol.
 gipó, gipons.
 giravolt.
 Girona.
 glaç.
 glaçar, glaça.
 gleva.
 globe — o *globus*.
 glòbul.
 goç, goços.
 goig, goigs.
 golf.
 Gonsal — no *Gonzal*.

gót, goda.
 gotellada.
 govern.
 governador.
 governar, governa.
 graelles.
 gramini, graminia.
 grandiloqüent.
 graníflug.
 granet — *granito* (pedra), en castellà.
 gras, grassa.
 gravar, grava.
 gravat.
 gravement.
 gravetat, o
 gravitat.
 grec, grega.
 greix, greixos.
 greu.
 greuge — *agravio*, en castellà.
 greument.
 groc, groga.
 grofollut, grofolluda — *basto*, en castellà.
 gronxar, gronxa.
 gronxolar, gronxola.
 grop — en castellà *nudo* i *nubada*; no és recomanable usar-lo en el sentit de *grupo*; és preferible *agrupament*.
 grossaria.
 gruix.
 gruixaria.
 gruixut, gruixuda.
 grumoll.
 gual — *vado*, en castellà.
 guano.
 guant, guants.
 guaret — o *govet*.
 guarir — o *govir*.
 guatemaltec, guatemalteca.
 güelfe, güelfa.
 Guerau — o *Grau*; *Gerardo*, en castellà.
 Guillem.
 guix, guixos.
 guixa, guixes.
 Gusmàn — no *Guzmàn*.
 gutaperxa.

H

*Habana — ha d'èsser *Havana*.
 habiliior.
 habillar, habilla.
 hàbit.
 halè, halens.
 halenada.
 hardit, hardida.
 harem.
 harmonía, harmoníes.
 harmonitzar, harmonitza.
 * hassanya — en català és *feta i gestu*.
 Havana.
 havanenc, havanenca.
 hebraisme.
 hebreu, hebrea.
 hectògram.
 Helena.
 heliotrop.
 hèlix, hèlixs.
 hemoptisi.
 hemorroides.
 heptaedre.
 heptàgon.
 heraut — *heraldo*, en castellà.
 herbaçar — *herbazal* i *herbáceo*, en castellà.
 herbaci, herbacia.
 herbívor, herbívora.
 herboritzar, herboritza.
 Hèrcul — no *Hèrcules*.
 heresiarca.
 hereter — *heredero*, en castellà.
 hèroe — forma poc catalana; en P. Fabra se pregunta si c. l dir *heroí*.
 heterodoxe, heterodoxa.
 heterogeni, heterogenia.
 hexàgon.
 hexàmetre.
 híbrid, híbrida.
 hidròfob.
 hidrògen.
 hidropesia.
 higienitzar, higienitza.
 himen.
 himeneu.

hipèrbaton.
 hipèrbola.
 hipnotitzar, hipnotitza.
 hipòdrom.
 hipògrif.
 hipopòtam.
 hipòstasi.
 hipotenusa.
 historiador, †
 historiaire.
 hivern.
 homogeni, homogenia
 homòleg, homòloga.
 homònim.
 honestat.
 hongarès, hongaresa.
 Hongria.
 horitzó, horitzons.
 horrende, horrenda.
 horri — s'usa en frases com *fer anar en horri*.
 hòrrid, hòrrida.
 * horripilant — preferible *esborronador*.
 horrisson, horrissona.
 horroritzar, horroritza.
 hortalíça, hortalices.
 host, hosts.
 hostilitzar, hostilitza.
 hotentot, hotentota.
 Huc — *Hugo*, en castellà.
 humanitzar, humanitza.
 húmerus — en anatomia.
 humilitat.
 humus.
 hun, huns — *huno*, en castellà.
 húsar — *húsar*.
 hussita, hussites.

I

iambe.
 iatus.
 íber, íbera.
 *Ibiça — ha d'èsser *Iviça*.
 *ibicenc, ibicenca — ha d'èsser *ivicenc*.
 icsaedre.
 idea, idees.

idealitzar, idealitza.
 idil·li.
 idil·lic, idil·lica.
 idzeta — la lletra z.
 *iglesia, iglesies — és probable-
 ment un castellanisme; pre-
 ferible *esglesia*.
 ignar, ignara.
 Ignasi, Ignasia.
 igni, ignia.
 ignocent — no *innocent*.
 il·lac, il·laca.
 il·lació, il·lacions.
 il·latiu, il·lativa.
 il·legal.
 il·legalitat.
 il·legítim, il·legítima.
 il·lès, il·lesa.
 il·lícit, il·lícita.
 il·limitat, il·limitada.
 Il·liria.
 il·lirià, il·liriana.
 il·liric, il·lirica.
 il·literate.
 il·luminar, il·lumina.
 il·lusió, il·lusions.
 il·lustrar, il·lustra.
 il·lustre.
 ilota.
 illa, illes.
 imaginare — *imaginario* o *escultor*,
 en castellà.
 imatge.
 imbecil — en P. Fabra creu que's
 pronuncia *imbècil* per in-
 fluència castellana.
 imbecil·litat.
 immaterialitzar, immaterialitza.
 immòbil — no *immòvil*.
 immobilitzar, immobilitza.
 immortalitzar, immortalitza.
 immune, immunda.
 immune.
 impàvid, impàvida.
 impel·lent.
 impel·lir, impel·leix.
 imperturbable.
 impiados, impiadosa.
 impremta, imprentes — no *im-*
premta.
 impressió, impressions.

impressor — no *impresor*, com se
 diu.
 improbable.
 impúber, impúbera.
 impunit, impunida — preferible a
impune.
 inamovible.
 incisió, incisions.
 incisiu, incisiva.
 incloure, inclou.
 inclusió, inclusions.
 incórrer, incorre.
 indeleble.
 indemne.
 indemnitzar, indemnitza.
 index índexs.
 indissoluble.
 induir, indueix.
 ineficax, ineficaxos, ineficaces (fe-
 mení plural).
 ineficacia.
 inert, inerta.
 infal·libilitat.
 infame — preferible *infamiós*.
 infamiós, infaniosa.
 infançó, infançons.
 infantesa.
 infermer, infermera.
 infermeria.
 infinitesimal.
 inflar, infla.
 inflor.
 influencia.
 influent — no *influent*.
 infondre, infón.
 infusió, infusions.
 *ingeniós, ingeniosa — preferible
enginyós.
 ingenu, ingenua.
 ingenuitat.
 inhalació, inhalacions.
 inherent.
 inhibir-se, inhibeix.
 inhumar, inhumana.
 inic, iniqua.
 iniquament.
 intel·ligible.
 injecció, injeccions.
 injectar, injecta.
 *innocent — una tendència fonè-
 tica catalana el converteix

en *ignocent*, que no és cap incorrecció, com se podria creure tenint en compte l'etimologia del mot; així diem *Agna*, *Agneta*.

inoblidable.
 inocu, inocua.
 inocuitat.
 inoït, inoïda — *inaudito*, en castellà; *inouï*, en francès.
 insectívor.
 insigne.
 insignificant, insignificantes.
 insòlit, insòlida.
 instal·lació, instal·lacions.
 instal·lar, instal·la.
 instantani, instantania.
 intel·ligència.
 intel·ligent.
 interceptar, intercepta.
 intercessió, intercessions.
 interès, interessos.
 interessar, interessa.
 interlinear, interlínea.
 internacionalitzar, internacionalitzada.
 internodi.
 interpel·lar, interpel·la.
 interrompre, interromp.
 interèl.
 intransítiu, intransitiva.
 intrèpid, intrèpida.
 intrusió, intrusions.
 inundar, inunda — no *inondar*.
 inutilitzar, inutilitza.
 iode.
 iodur.
 ion.
 iracunde, iracunda.
 iritzar, iritza.
 irreligiós, irreligiosa.
 Isaïes.
 isart.
 isòcron, isòcrona.
 Isop.
 isòscil — *isósceles*, en castellà.
 istiu.
 Iviça.
 ivicenc, ivicenca.
 ivori.
 ixent.

J

jaç, jaços.
 jácera, jáceres.
 jacint — flor.
 jai — *anciano*, en castellà.
 jaient.
 janer — o *gener*.
 jardí, jardins.
 jaspí.
 jaspíat, jaspíada.
 jaure, jau.
 jejúnum — *yeyuno*, en castellà.
 jeroglífic.
 Jeroni.
 Jerusalem.
 jeure, jeu.
 Joaquim, Joaquina.
 joc — *juego*, en castellà.
 joc — acció de recollir-se les aus.
 Jofre — *Gofredo*, en castellà.
 joganer, joganera.
 jugar, juga — no *jugar*.
 joglar.
 joquina.
 joia, joies.
 joïós, joïosa.
 jonc.
 Josep, Josepa o Josefa.
 jove — en femení també és *jove*, no *jova*.
 jovenalla.
 jovença, jovençana.
 juvenesa.
 jovent.
 joventut.
 judeitzant.
 jueu, jueva.
 Juli, Julia.
 juliol.
 julivert.
 junyir, junyeix.
 Júpiter.
 jutge.
 jutjar, jutja.
 juvenil — no *juvenil*.
 juxtaposició.

K

kaleidoscop.
kanguru.
kaolí.
karmessa.
kermes — un insecte.
kilo — o *quilo*.
kilowat.
kiosc.

L

làbarum — *làbaro*, en castellà.
labial.
labio-dental.
labirint.
labiríntic, labiríntica.
labor.
lacai — *lacayo*, en castellà.
*lacerar, lacera — és *llatzerar*, *llatzerar*.
lactancia — o *alletament*.
lacti, lactia.
lacustre.
laicitzar, laicitza.
làmina, làmines.
laminatge — *laminado* (substantiu), en castellà.
làmpara.
landó, landós.
larinx, larinxs.
las, lassa.
lassar, lassa.
lassitut.
latitut.
làudanum.
lava.
lavabo.
lavativa — o *ajuda*.
lavatori.
Leandre.
lector, lectora — en P. Fabra, en el vocabulari de la seva *Gramàtica de la llengua catalana*, no fa constar aquesta forma

i si la de *llegidor*; però ens sembla perfectament admissible, i més elegant i tot.
legió, legions.
legislació, legislacions.
legislar, legisla.
legislatura.
legítim, legítima.
lès, lesa.
lesió, lesions — no *lessió*.
lesiu, lesiva.
lèxic, lèxica.
libel.
libel·lista.
libel·lula.
liceu.
lícit, lícita.
licitut.
limfa.
limfàtic, limfàtica.
lípid, lípida.
lineal — no *linial*.
lingual.
lingüístic, lingüística — no *llingüístic*.
linia, línies.
liquen.
líquid, líquida.
Lisbona — capital de Portugal.
litògraf.
litre.
lituanià, lituaniana — de Lituània.
lívid, lívida.
lòbul.
localitzar, localitza.
locomòbil.
logaritme.
lògic, lògica — millor que *llògic*.
logogrif.
londinenc, londinenca.
Londres.
longanimitat.
longitut.
lonx — *lunch*, en anglès.
loquacitat.
lot — *lote*, en castellà.
lúcid, lúcida.
lúgubre.
luxació, luxacions.
luxe.
luxuria, luxuries.

LI

llac.
llaç, llaços.
llaçada.
* llacsó, llacsos — millor *llaxó*.
lladern.
* lladó, lladons — ha d'ésser *lladó*.
lladre.
lladregada.
lladrinyar, lladrunya.
llagosta.
llagostí.
llambregar, llambrega.
llamenc, llamenca.
llament.
llamentar, llamenta — o *lamentar*.
llaminer, llaminera.
llamp.
llampec.
llampegar, llampega.
llamprea, o
llampresa — *lamprea*, en castellà.
llança, llances.
llançadiç, llançadiça.
llançar, llança — o *llençar*.
llancejar, llanceja.
llangardaix, llangardaixos.
* llangoniça — és una corrupció de *llonganiça*.
llangor.
llanterna, llanternes.
llapis, llàpissos.
llar, llars — *hogar* en castellà.
llard — no *llari*.
llarg, llarga.
llargada.
llarguejar, llargueja.
llàtzer — *Lázaro*, en castellà.
llatzerar, llatzerar — *lacerar*, en castellà.
llaurar, llaura.
llavi, llavis.
llaviçada, llaviçades — com *esllaviçada*.
llavi-fès, llavi-fèsa.

llavor — no *llevor*.
llebrós, llebrosa — *leproso*, en castellà.
llebrosia — *lepra*, en castellà.
llec, llega.
lledó, lledons — no *lladó*.
lledoner.
llegar, llega — *legar*, en castellà.
llegidor, llegidora — *lector* i *legible*, en castellà.
llegua, lleguies.
llefum.
lleial — no *lleal*.
lleialisme.
lleialtat.
lleig, lletja.
lleixiu.
lleixiver — com *cubell*.
llémena.
* lleminer, lleminera — ha d'ésser *llaminer*.
llenç, llenços — *lienzo*, en castellà.
llençar, llença — o *llançar*.
llençol.
llenegar, llenega — *resbalar*, en castellà.
llengua.
llenguatge.
llengut, llenguda — *lenguaraz*, en castellà.
llentilla.
lleny — *leño*, en castellà.
lleonard — *Leonardo*, en castellà.
lleopard — *leopardo*, en castellà.
llepaça, llepaces — planta; com *bardana*.
llepar, llepa.
llépol, llépola.
llepolejar, llepoleja.
llepoleria.
llestesa.
lletgesa.
lleu — *leve*, en castellà.
lleuger, lleugera.
lleument.
lleure — *loisir*, en francès.
lleure, lleu.
llevadiç, llevadiça.
llibant.

lliçó, lliçons.
 llinaç.
 llinatge.
 * llingüístic, llingüística — ha d'ésser *lingüístic*.
 lliur, o *lliri*.
 lliurament — *libranza*, en castellà.
 lliurea — *librea*, en castellà.
 lloança, lloances.
 lloar, lloa.
 lloba.
 llobí, llobins.
 llóbreg, llóbrega.
 lloça, llocs — cullerot de fusta.
 llogater.
 lloguer.
 llombard, llombarda.
 Llombardía.
 llonganica, llonganices.
 llonguet.
 llop — femení *lloba*.
 llor — *laurel*, en castellà.
 llord, llorda.
 Llorenç.
 llorer.
 llosa — *losa*, en castellà.
 llotja, llotges.
 llotós, llotosa.
 lluc — *Lucas*, en castellà.
 lluç, lluços.
 Llucià, Lluciana.
 lludria — *nutria*, en castellà.
 lluent.
 lluentor.
 lluerna, lluernes.
 lluiçor.
 lluir, llueix.
 lluita, lluites.
 llumenera.
 lluminós, lluminosa.
 llunyada, llunyadana.
 llunyaria, llunyaries.
 llúpol — *lúpulo*, en castellà.
 llurea — *librea*, en castellà.

M

ma — possessiu femení.
 mà, mans.

Macabeu.
 maçapà.
 Macià — *Matias*, en castellà.
 macip — no *massip*.
 * macis, macissa — ha d'ésser *massiç*.
 maçó, maçons.
 maçoneria.
 madapolam — *madapolán*, en castellà.
 madeixa.
 maduixa.
 Mafomet — com *Mahomet*.
 magatzem.
 magnesi, magnesia.
 magrejar, magreja.
 magriçó, magriçons.
 Mahó.
 Mahomet — *Mahoma*, en castellà.
 maig.
 mainada.
 majestat.
 majestuós, majestuosa.
 majòlica.
 majordom, majordoma — el femení *majordona* és una incorrecció.
 malagradós, malagradosa.
 malaltic, malaltica.
 malastruc, malastruga — no *mal-estruc*.
 malastruguesa.
 malcontent, malcontenta.
 malcreient, malcreienta.
 maldient.
 maledició, malediccions.
 malefactor.
 maleir, maleeix.
 malenconia.
 malenconiós, malenconiosa.
 malendreqat, malendreqada.
 malfactor.
 malifeta.
 mal·leabilitat.
 mal·leable.
 * malogradar — ha d'ésser *malhaurar*.
 * malogradat, malograda — ha d'ésser *malhaurat*.
 malversar, malversa.
 malvestat.
 malviatge! — interjecció.

malvolença, malvolences.
 mallarenga.
 mamífer.
 mànec.
 mànega.
 manganès—*manganese*, en castellà.
 mangra.
 manífacer.
 manllevadiç, manllevadiça — *positizo*, en castellà.
 manà.
 * manso, mansa — ha d'èsser *mansoi*, o millor *mansuet*.
 mantisa — en àlgebra.
 Manuel, Manuela — o *Manel*.
 manuella.
 manumissió.
 manyac, manyaga.
 manyagueria.
 * meravella — preferible *meravella*.
 marbre.
 marbrenc, marbrenca.
 març.
 Marçal.
 marcir, marceix.
 * marduix — millor *morduix*.
 * marenga — ha d'èsser *merenga*.
 maresma.
 màrfeqa.
 marge.
 margeneda.
 marginal.
 Marià, Mariana.
 marlet.
 marmanyer, marmanyera.
 * marmolista — és un castellanisme; ha d'èsser *marbrer*.
 Marroc.
 marroc, marroca — més català que *marroquí*, *marroquina*.
 martiritzar, martiritza.
 marxa, marxos.
 mas, masos.
 masegar, masega.
 masell, masella — *leproso*, en castellà.
 massa — *masa* (substantiu) i *de-masiado* (adverbi), en castellà.
 massiç, massiça — *macizo*, en castellà.

mastegar, mastega.
 mastodont.
 masurca — no *massurca*.
 matalàs, matalassos.
 matalasser.
 mataça, matances.
 mateix, mateixa.
 materialitzar, materialitza.
 Mateu.
 matiç, matiços.
 matiçar — *matorral*, en castellà.
 matitzar, matitza.
 matriu.
 Matusalem.
 matxucar, matxuca.
 mausoli — *mausoleo*, en castellà.
 maxil·lar.
 medecina — no *medicina*.
 * mediant — ha d'èsser *mitjançani*.
 medicinal — no *medecinal*.
 Mediterrani.
 mediterrani, mediterrania.
 meitat.
 melaça, melaces.
 mel·langia.
 mel·langiós, mel·langiosa.
 mel·lificar, mel·lifica.
 mel·liful, mel·liflua.
 melmelada.
 menaça, menaces.
 menaçar, menaça.
 menar, mena.
 Menelau.
 menestral.
 meninge.
 menja, menges.
 menjança.
 menjivol, menjivola.
 menjotejar, menjoteja.
 menjuça, menjuces.
 menor.
 * menoscabar, menoscaba — ha d'èsser *menyscabar*.
 mentre, o
 mentres.
 mentrestant.
 * menudència — millor *menudèria*.

menysprear, menysprea, o
menyspreuar, menyspreua.
meragda — *esmeralda*, en castellà.
meravella.
mercè, mercès — és viciós usar
sistemàticament *mercès* en
lloc de *gracies*, mot perfec-
tament català.

Mercè.
mereixença, mereixences.
merèixer, mereix.
mes, mesos.
mesa, meses.
mesc — *almizcle*, en castellà.
mesclar, mescla.
mesquita.
messenteri.
messes — *miseses*, en castellà.
Messies.
mestiç, mestiça.
mestre, mestra.
mestressa.
metacarp.
metaforitzar, metaforitza.
metal·lúrgia.
metal·lúrgic, metal·lúrgica.
metall.
metamòrfosi.
metatars.
metàtesi.
meteor.
metge.
metgessa.
mètode.
metre, metres.
metzina, metzines — no *matzina*.
meu, meua o meva.
mícer — títol honorífic.
microfon.
mig — no *mitg* ni *mitj*.
Milà — ciutat italiana.
mildiu — malaltia dels vegetals.
militaritzar, militaritza.
mil·lèsim, mil·lèsima.
mil·límetre.
millorança, millorances.
minotaure.
minuende — *minuendo*, en cas-
tellà.
minuet.
minva, minves.

minvant — *menguante*, en caste-
llà.
minvar, minva.
miol — *maullido*, en castellà.
miolar, miola.
miop — *miope*, en castellà.
miracle.
miraculós, miraculosa.
miratge.
miriàpode.
mirinyac.
misàntrop.
missatge.
missatge, missatgera.
* misser — ha d'esser *micer*.
missió, missions.
miting — no *mitin*.
mitja, mitges.
mitjançant.
mitjancer.
mitja-rialla.
mixte, mixta.
mòbil.
mobilitat.
mobilització, mobilitzacions.
mobilitzar, mobilitza.
moble.
móc, mocs.
mòc — temps del verb *moure*.
moça, moces.
moçàrab — *muzàrabe*, en castellà.
mode — *modo*, en castellà.
model.
modelatge.
modernitzar, modernitza.
mòdul.
mofeta.
moix, moixa.
moixó, moixons.
moldre, mol.
mol·licie.
molsa.
molsut, molsuda.
molt, molta — *mucho*, en castellà.
mòlt, mòlta — *molido*, en castellà.
moltó, moltons.
molusc, moluscs.
momentani, momentania.
mon, mos — possessiu.
món, mons — *mundo*, en castellà.
monestir — no *monastir*.

monetitzar, monetitza.
 mongeta, mongetes.
 monocle.
 monopolitzar, monopolitza.
 monosíl·lab.
 monòton, monòtona.
 monstre.
 monstruós, monstruosa.
 * montanya, i derivats — preferible *muntanya*.
 moraduix — o *morduix*.
 moralitzar, moralitza.
 mòrbid, mòrbida.
 mordaç, mordaços, mordaces (femení plural).
 mordaça, mordaces.
 mordacitat.
 mormolar, mormola.
 mortífer, mortífera.
 mós, mossos.
 mosaic, mosaica.
 mossegar, mossega.
 mostaça, mostaces.
 motlle — o *mollo*.
 movediç, movediça.
 movable.
 * mòvil — ha d'ésser *mòbil*.
 mucíl·lag.
 mucosa, mucoses.
 mucositat.
 mudança, mudances.
 mudesa.
 mugaró, mugarons.
 mul — *mulo*, en castellà.
 mulat, mulata.
 mundà, mundana.
 mundial — no *mondial*.
 municipalització, municipalitzacions.
 municipalitzar, municipalitza.
 muntanya, muntanyes.
 muntar, munta.
 muntatge.
 munyir, muny.
 mur — *muro*, en castellà.
 murmurar, murmura.
 murmuri.
 Murvedre.
 muscle.
 musculós, musculosa.
 museu.

musica — no *música*.
 mussolina.
 mústic, mústiga.
 musulmà, musulmana.
 mutació, mutacions.
 mutu, mutua, i
 mutual.

N

nacionalitzar, nacionalitza
 nacre.
 nàiades.
 naixement.
 naixença, naixences.
 nàixer, naix.
 nan, nana — *enano*, en castellà.
 nansa, nanses.
 Nàpols.
 narcisisme.
 narcotitzar, narcotitza.
 nard, nards.
 nas, nassos.
 nasal — no *nassal*.
 Nasari — *Nazario*, en castellà.
 nassut, nassuda.
 naturalitzar, naturalitza.
 naufrag, naufraga.
 nausies.
 navegar, navega, o
 navegar.
 navili.
 nazare, nazarena.
 nebot, neboda.
 nebulosa.
 * necetat — ha d'ésser *niciesa*.
 * neci, necia — ha d'ésser *nici*.
 nèctar.
 nedar, neda.
 nefande, nefanda.
 neguit.
 neguitejar, neguiteja.
 néixer, neix.
 nenufre — *nenúfar*, en castellà.
 Neptú.
 Neró.
 nèt, neta — *limpio*, en castellà.
 nét, neta — *nieto*, en castellà.

neteja, neteges.
 netejada.
 neurosi.
 neutralitzar, neutralitza.
 nexa.
 niar, nia.
 niçaga, niçagues.
 Nicasi, Nicasia.
 Nicolau.
 nihilista.
 Nil.
 nimbe.
 nimfa, nimfes.
 ninxo, o
 nínxol.
 nítid, nítida.
 nitre.
 nitrogen.
 noces.
 node — *nodo*, en castellà.
 nodriç, nodriça.
 nodriçó, nodriçons.
 nodriment.
 nodrir, nodreix.
 noi, noia.
 noli — *no flete*.
 noliejar, nolieja.
 nombre — equival a *nombre* francès; en Bulbena l'admet també en el lloc del *numéro* francès.
 nomenada — *nombradia*, en castellà.
 nomenament.
 nomenar, nomena.
 no-res-menys — significa *no obstant i ademés*, i no equival, com molts se creuen, al *nada menos* castellà.
 normalitzar, normalitza.
 normand, normanda.
 noruec, noruega.
 nosocomi.
 novatxer, novatxera — *chismoso*, en castellà.
 novençà, novençana.
 novetat, o
 novitat.
 nu, nua.
 nu i nus — *nudo*, en castellà.
 nuar, nua.

nuclear — adjectiu.
 nucli.
 nuditat, i
 nuesa.
 nul, nul·la.
 nul·lament.
 nul·litat.
 numeració, numeracions.
 numeral.
 numèric, numèrica.
 nuós, nuosa.
 nutrició, nutricions.
 nutritiu, nutritiva.
 nuvi, nuvia.
 nuviànces.
 nuviatge — *ajuar*, en castellà.
 núvol.
 nuvolada.
 nuvolós, nuvolosa.

NY

nyanyo, o
 nyenyo.

O

oasi, oasis.
 obac, obaga — o *ubac, ubaga*.
 obeir, obeeix.
 obès, obesa.
 objecció, objeccions.
 objecte.
 objectivitat.
 oblic, obliqua.
 oblidiç, oblidiça.
 obliquitat.
 oblong, oblonga.
 oboé — *no oboe*.
 òbol.
 obscè, obscena.
 obscur, obscura.
 observança, observances.
 obsessió, obsessions.
 obstacle.

obtús, obtusa.
 obtusangle.
 occir, occeix.
 Oceà — no *Occèa*.
 oceànic, oceànica.
 ocell — o *aucell*.
 oclusió, oclusions.
 octaedre.
 octagon.
 octosíl·lab.
 odorat — *olfato*, en castellà.
 odre.
 ofegar, ofega.
 ogre — *ogro*, en castellà.
 oit — *oïdo*, en castellà.
 òits — *náuseas*, en castellà.
 oleaginós, oleaginoso.
 oliança.
 òliba, òlibes.
 Olimp.
 olm, i
 om — *olmo*, en castellà.
 ombradiç, ombradiça — *umbrio*,
umbria, en castellà.
 ombrel·la — o *umbrel·la*.
 omeda, omedes — *olmedo*, en cas-
 tellà.
 ometre, omet.
 omissió, omissions.
 omnímode.
 omnívor.
 onomatopeia.
 onze.
 opac, opaca.
 òpal.
 opípar, opípara.
 oprès, opresa.
 opressió, opressions
 opressor, opressora.
 opuscle, o
 opúscol.
 oracle.
 oratge.
 oratjós, oratjosa.
 orçar, orça — *orzar*, en castellà.
 ordi.
 ordinació, ordinacions.
 ordir, ordeix — *urdir*, en castellà.
 ordre — no *orde*.
 oreig.
 orenga.

orella.
 orfe, orfes.
 Orfeu.
 orfeó, orfeons.
 organització, organitzacions.
 organitzar, organitza.
 orgue, orgues.
 origen.
 oriunde, oriunda.
 oronell.
 orquestra.
 orquestral.
 ortodoxe, ortodoxa.
 òs, òssos — *hueso*, en castellà.
 ós, óssos — *oso*, en castellà.
 Osca — *Huesca*, en castellà.
 oscar, osca.
 oscil·lar, oscil·la.
 ostrogot, ostrogoda.
 otzón — *ozono*, en castellà.
 òval.
 òvul.
 òxid.
 oxigen.

P

pac — *pago*, en castellà.
 padrinatge.
 padró, padrons.
 pagament — no *pago*.
 paidor.
 pair, paeix.
 país, països — no *païssos*.
 paisatge — no *païssatge*.
 palès, palesa.
 paliça — equivalent a *pegada* o
lleyrada; no *palliça*.
 palimpsest.
 pal·ladi.
 pal·ladi, pal·ladina.
 Pal·las.
 pal·li.
 pal·liatiu.
 pà·lid, pà·lida.
 palpiç, palpiços — *pulpa*, en castellà.
 Pàmfil.
 pàmpol.
 pàncreas.

neteja, neteges.
 netejada.
 neurosi.
 neutralitzar, neutralitza.
 nexa.
 niar, nia.
 niçaga, niçagues.
 Nicasi, Nicasia.
 Nicolau.
 nihilista.
 Nil.
 nimbe.
 nimfa, nimfes.
 ninxo, o
 nínxol.
 nítid, nítida.
 nítre.
 nitrogen.
 nocés.
 node — *nodo*, en castellà.
 nodriç, nodriça.
 nodriçó, nodriçons.
 nodriment.
 nodrir, nodreix.
 noi, noia.
 noli — *no flete*.
 noliejar, nolieja.
 nombre — equival a *nombre* francès; en Bulbena l'admet també en el lloc del *numéro* francès.
 nomenada — *nombreada*, en castellà.
 nomenament.
 nomenar, nomena.
 no-res-menys — significa *no obstant* i *ademés*, i no equival, com molts se creuen, al *nada menos* castellà.
 normalitzar, normalitza.
 normand, normanda.
 noruec, noruega.
 nosocomi.
 novatxer, novatxera — *chismoso*, en castellà.
 novençà, novençana.
 novetat, o
 novitat.
 nu, nua.
 nu i nus — *nudo*, en castellà.
 nuar, nua.

nuclear — adjectiu.
 nucli.
 nuditat, i
 nuesa.
 nul, nul·la.
 nul·lament.
 nul·litat.
 numeració, numeracions.
 numeral.
 numèric, numèrica.
 nuós, nuosa.
 nutrició, nutricions.
 nutritiu, nutritiva.
 nuvi, nuvia.
 nuviànces.
 nuviatge — *ajuar*, en castellà.
 núvol.
 nuvolada.
 nuvolós, nuvolosa.

NY

nyanyo, o
 nyenyó.

O

oasi, oasis.
 obac, obaga — o *ubac, ubaga*.
 obeir, obeeix.
 obès, obesa.
 objecció, objeccions.
 objecte.
 objectivitat.
 oblic, obliqua.
 oblidadiç, oblidadiça.
 obliquitat.
 oblong, oblonga.
 oboé — *no oboe*.
 òbol.
 obscè, obscena.
 obscur, obscura.
 observança, observances.
 obsessió, obsessions.
 obstacle.

obtús, obtusa.
 obtusangle.
 occir, occeix.
 Oceà — no *Oceà*.
 oceànic, oceànica.
 ocell — o *auzell*.
 oclusió, oclusions.
 octaedre.
 octagon.
 octosíl·lab.
 odorat — *olfato*, en castellà.
 odre.
 ofegar, ofega.
 ogre — *ogro*, en castellà.
 oït — *oido*, en castellà.
 òits — *nàuseas*, en castellà.
 oleaginós, oleaginoso.
 oliança.
 òliba, òlibes.
 Olimp.
 olm, i
 om — *olmo*, en castellà.
 ombradiç, ombradiça — *umbrio*,
umbria, en castellà.
 ombrel·la — o *umbrel·la*.
 omeda, omedes — *olmedo*, en cas-
 tellà.
 ometre, omet.
 omissió, omissions.
 omnímode.
 omnívor.
 onomatopeia.
 onze.
 opac, opaca.
 òpal.
 opípar, opípara.
 oprès, opresa.
 opressió, opressions
 opressor, opressora.
 opuscle, o
 opúscol.
 oracle.
 oratçe.
 oratjós, oratjosa.
 orçar, orça — *orzar*, en castellà.
 ordi.
 ordinació, ordinacions.
 ordir, ordeix — *urdir*, en castellà.
 ordre — no *orde*.
 oreig.
 orença.

orella.
 orfe, orfes.
 Orfeu.
 orfeo, orfeons.
 organització, organitzacions.
 organitzar, organitza.
 orgue, orgues.
 origen.
 oriunde, oriunda.
 oronell.
 orquestra.
 orquestral.
 ortodoxe, ortodoxa.
 òs, òssos — *hueso*, en castellà.
 ós, óssos — *oso*, en castellà.
 Osca — *Huesca*, en castellà.
 oscar, osca.
 oscil·lar, oscil·la.
 ostrogot, ostrogoda.
 otzón — *ozono*, en castellà.
 òval.
 òvul.
 òxid.
 oxigen.

P

pac — *pago*, en castellà.
 padrinatge.
 padró, padrons.
 pagament — no *pago*.
 païdor.
 pair, paeix.
 país, països — no *païssos*.
 paisatge — no *païssatge*.
 palès, palesa.
 paliça — equivalent a *pegada* o
llenyada; no *palliça*.
 palimpsest.
 pal·ladi.
 pal·ladi, pal·ladina.
 Pal·las.
 pal·li.
 pal·liatiu.
 pà·lid, pà·lida.
 palpiç, palpiços — *pulpa*, en castellà.
 Pàmfil.
 pàmpol.
 pàncreas.

- *panell — *veleta*, en castellà; ha d'ésser *penell*.
- paniç, paniços.
- paniçola.
- panna, pannes.
- pansa, panses.
- pansir-se, pansèix.
- pantà — *paniano*, en castellà; en P. Fabra posa *fantàn*; nosaltres hem trobat el mot *fantà* en el *Somni* de Bernat Metge; el verb català *empantanegar* prova que *fantà* o *paniàn* no és cap castellanisme.
- pantanós, pantanosa.
- panteix.
- papagai.
- papalló, papallona.
- paperera.
- papereta.
- paperina.
- paquiderm.
- papiçot.
- paradis.
- paradisíac, paradisiaca.
- paradoxa.
- paradoxal.
- paradòxic, paradòxica.
- parafrasejar, parafraseja.
- paràfrasi.
- paragraf.
- paràlisi.
- paral·laxe.
- paral·lel, paral·lela.
- paral·lelisme.
- paral·lepípede.
- paral·lelògram.
- paralitzar, paralitza.
- paranimf.
- paràsit.
- parasitari, parasitaria.
- parc.
- parcer.
- parença, parences — *apariencia*, en castellà.
- parencer.
- parencería.
- parentat — *parentela*, en castellà; dir en català *parentela* és castellanisme.
- parèntesi, parèntesis.
- parentiu — *parentesco*, en castellà.
- parisenc, parisenca.
- parisil·lab.
- Parnàs.
- parnassià, parnassiana.
- parpella, parpelles.
- parpellejar, parpelleja.
- partença, partences — *partida*, *saldada*, en castellà.
- participi.
- particularitzar, particularitza.
- partioner.
- pàrvul, pàrvula.
- pas, passos.
- Pascal — *Pascual*, en castellà.
- Pasqua.
- passa, passes.
- passadiç, passadiços.
- passar, passa.
- passeig.
- passejar, passeja.
- pastenaga, pastenagues.
- pastell — *pastel*, en castellà.
- pastiç, pastiços.
- pasticer — *pastelero*, en castellà.
- pasticeria — *pastelería*, en castellà.
- patge, patges.
- patíbol.
- patibulari, patibularia.
- peanya — *peana*, en castellà.
- peça, peces.
- pecigar, peciga.
- pecuari, pecuària.
- pedagog.
- pedaç.
- pedícul.
- pedicur, pedicura.
- pedregar, pedrega.
- pedrenyal.
- pedriç, pedriços.
- pedúncul.
- peguicer, peguicera.
- peix, peixos.
- peixater, peixatera.
- pèl, pèls — *pelo*, en castellà.
- pel, pels — contracció de *per el* i *per els*.
- pèlec — *pielago*, en castellà.

pelican.
 pel·lícula, pel·lícules.
 pel·lofa, pel·lofes.
 pèndol.
 penjadiç, penjadiça — *colgante*, en castellà.
 penó, penons.
 pensa, penses.
 pensar, pensa.
 pentàedre.
 pentagon.
 pentateuc.
 penúltim, penúltima — en llenguatge popular se sol dir *segón de Jarrer*.
 Pentecosta — *Pentecostés*, en castellà.
 penyalar.
 penya-segat — *acantilado*, en castellà.
 peó, peons.
 peraire — no *paraire*; *curtidor de paños, pelaire*, en castellà.
 peralló — *peruétano*, en castellano.
 perbocar, perboca.
 percebre, percebeix.
 percussió, percussions.
 perelló, perellons — *sabañón*, en castellà; millor *panelló*.
 peremptori, peremptoria.
 peremptorietat.
 perennal.
 perenne.
 perequació.
 perera, pereres.
 perfecte, perfecta, o perfet, perfeta.
 pèrfid, pèrfida.
 periante — *perianto*, en castellà.
 pericardi.
 perifrasi.
 periheli.
 període.
 perisperm.
 peristol.
 peritoneu.
 perlesia — equivalent a *paràlisi*.
 permanència.
 perllongar, perllonga — també pot dir-se, i àdhuc ens sembla preferible, *prolongar*.

permeable.
 permisible.
 permissió, permissions.
 permòdol.
 perol.
 peroné.
 perpetual.
 perplexe, perplexa.
 perplexitat.
 perruquer.
 persa, i persà, persana.
 perseverança, perseverances.
 personalitzar, personalitza.
 perspicaç, perspicacos, perspicaces (femení, plural).
 perspicu, perspicua.
 persuasió, persuasions.
 pertànyer, pertany.
 pertinaç, pertinacos, pertinaces (femení plural).
 pertrets — *pertrechos*, en castellà.
 perturbar, perturba — no *pertrubar*.
 pervingut, pervinguda — *parvenu*, en francès.
 pètal, pètals.
 peterrer, peterera.
 pèsol.
 pesta — *peste*, en castellà.
 petge — no *petja*.
 petjada.
 petó, petons.
 petonejar, petoneja.
 petoner, petonera.
 peulla, peulles — *pezuña*, en castellà.
 piadós, piadosa.
 piano.
 picarol.
 picoçada.
 piçarra.
 pidolaire.
 pietós, pietosa — mot del qual s'abusa, en lloc de *piadós, piadosa*, ben català; en canvi, altres el rebutgen; nosaltres l'hem vist en el català antic, i especialment en les obres de Ramón Llull.
 pigmeu.

pifre — *pijano*, en castellà.
 pillatge.
 pinacle.
 píndola.
 pínces.
 pinça, pinçans — un aucell.
 pinso — *pienso* (substantiu) en castellà.

pinzell.
 pinzellada.
 piramidal.
 piràmide.
 pirenenc, pirenenca.
 Pirineus.

Pisa.
 piscívor.
 pistil.
 pitxell, i
 pitxer.
 piuladiça.
 Piüs.

plaça, places.
 placèvol, placèvola.
 plàcid, plàcida.
 placívol, placívola.
 plaent, plaenta.
 plaer, plaers — o *pler*.
 plançó, plançons.
 planell — *meseta* (geografia), en castellà.

planer, planera — *fácil*, en castellà
 plànol.
 plànyer, plany.
 plàtan, plàtans — *plátano*, en castellà.

platja, platges.

Plató.
 platxeri.
 plaure, plau.
 plausible.

plebeu, plebeia.

plebs.
 pledejar, pledeja.
 plegadiç, plegadiça.

plener, plenera — *lleno*, en castellà.

pleret (a).

plomall.
 plomiçol.
 ploraire.
 ploricor — *lloriqueo*, en castellà.

plovisqueig.
 plovisquejar, plovisqueja.
 plusquamperfecte.

pluvial.
 poagre.

poar, poa.

poataire.

pobretalla, i

pobriçalla,

podrimener.

podrir, podreix.

poetessa — no *poetisa*.

poetitzar, poetitza.

poema, poemes.

poixança, poixances.

pol.

polac, polaca.

polaritzar, polaritza.

poliedre.

polígon.

polígraf.

Polínesia.

pòlip.

polisíl·lab.

polir, poleix.

pol·len.

pol·lució, pol·lucions.

Pòl·lux.

polonès, polonesa.

Polònia.

polpa, polpes.

pols, pòlsos — *pulso*, en castellà.

pòls — *polvo*, en castellà.

polseguera.

pòlsina.

poltre — *potro*, en castellà.

polvoritzar, polvoritza.

polzada — *pulgada*, en castellà.

polze — no *polzer*; *pulgar*, en castellà.

pollancre.

Pompeia.

Pompeu.

pòmul.

Ponç — *Poncio*, en castellà.

*poncella, poncelles — millor *puncella*.

poncem.

ponx — *ponche*, en castellà.

pontífex, pontífexs.

pop, pops.

popularitzar, popularitza.
 porcel·lana.
 porfit.
 porpra. — *púrpura*, en castellà.
 porositat.
 poruc, poruga.
 porus.
 possès, possessa — *poseído, ende-
 moniado*, en castellà.
 possessió, possessions.
 possessiu, possessiva.
 possibilitat.
 possible.
 posterna.
 pòstum, pòstuma.
 potasa.
 potasi.
 potiner, potinera.
 potxinel·li.
 pouar, poua.
 preàmbul.
 *prebere — ha d'ésser *prevere*.
 prec.
 preciós, preciosa.
 precoç, precoços, precoces (femení
 plural).
 precocitat.
 preconitzar, preconitza.
 predecessor.
 prefixe.
 pregón, pregona.
 pregonesa.
 prehistòria.
 premissa — no *premis*.
 premsa — no *prempsa*
 premsar, premsa.
 presagi — no *bressagi*.
 presagiar, presagía.
 pressa, presses.
 préssec.
 presseguer.
 pressió, pressions.
 préstec — *préstamo*, en castellà.
 presiri.
 presumció, presumpcions.
 presumtuós, presumtuosa.
 presupost, presupostos.
 pretext — o *pretexte*.
 preuat, preuada.
 prevaler, preval.
 prevere — *presbítero*, en castellà.

previsió, previsions.
 primerenc, primerenca, i
 primicer, primicera — *primerizo*
 en castellà.
 primfilar, primfila.
 príncep, princesa.
 *proba — ha d'ésser *prova*.
 probabilitat.
 probable — no *provable*.
 probe, proba — adjectiu.
 probitat.
 procés, processos.
 processar, processa.
 processó, processons.
 procònsol.
 pròdig, pròdiga.
 pròdrom.
 producte.
 produir, produeix
 professió, professions.
 professor, professa.
 profetitzar, profetitza.
 pròfug, pròfuga.
 profunda, profunda — o *profond*,
profonda.
 profús, profusa.
 profusió.
 proïsme.
 prohibir, prohibeix
 prohóm.
 projecció, projeccions.
 projectar, projecta.
 projecte.
 prolapsus.
 pròleg.
 prolegomen, prolegòmens.
 prolix, prolixa.
 prolongació, prolongacions.
 prolongar, prolonga.
 prometença, prometences.
 prometatge.
 promiscuar, promiscúia.
 promissió.
 prompte.
 promptitut.
 promptuari.
 pronom.
 propassar-se, propassa.
 propici, propícia — no *propici*, que
 és un disbarat.
 *propi, propia — és millor es-

criure *propi*, car la segona r
ha caigut definitivament

prosapia.
prosèlit — no *prossèlit*.
proselitisme.
prosodia.
prosopeia.
pròsper, pròspera.
prostíbul.
proterve, proterva.
protocolitzar, protocolitza.
prototípus.
prova — no *proba*.
provar, prova.
proveïdor — mot que tradueix
perfectament l'*abastecedor*
castellà.
proveïment.
proveir, proveeix.
Provença.
provençal.
provinença, provinences — *proce-*
dència, en castellà.
pruitja, pruitges.
Prússia.
prússia, prússiana.
psicòleg.
pubillatge.
pudibunde, pudibunda.
pugó, pugons.
puig — equivalent a *turó*.
puix — *pues*, en castellà.
pujol.
pujolar.
pul·lular, pul·lula.
pulveritzar, pulveritza.
puncella, puncelles — no *poncella*.
puntualitzar, puntualitza.
purpurina.
pusil·lanim.
pusil·lanimitat.
pútrid, pútrida.
*putxinel·li — ha d'ésser *potxinel·li*.

Q

quadragèsim.
quadrilàter.

quadrilong.
quadrisil·lab.
quadrumà.
quadrúpede.
quàdruple.
qualificació, qualificacions.
qualificar, qualifica.
qualitat.
quan — *cuando*, en castellà.
quant — *cuán* i *cuanto*, en caste-
llà.
quantitat.
quaresma.
quarter — *cuarto* (cuarta part),
en castellà, i *barri*.
quartz — *cuarzo*, en castellà.
Quasimodo.
quaternari, quaternaria.
*quebrar, quebra — és castella-
nisme; ha d'ésser *fallir*; una
quebra és en català una *ja-*
llida o un *falliment*.
queixa, queixes.
*quefe — castellanisme lleig i gro-
ller; procuri's dir *cap*, *ca-*
pitost, *cabdill*; en tot cas, la
catalanització de *jefe* hau-
ria d'ésser *xef*; compari's
amb el francès *chef*.
queixal — no *caixal*.
queixalada.
qüern, qüerna.
qüestió, qüestions.
quilificació — en fisiologia.
quimus — en fisiologia.
quinquagèsima.
quinze.
Quirze.
quiosc — o *kiosc*.
quiti.
quitrà.
Quixot.
quocient — no *cocient*.
quota — no *cuota*.
quotidià, quotidiana.
quotitzar, quotitza — *cotizar*, en
castellà.

R

rabaça, rabaces.
 rabaçaire.
 rabaçó, rabaçons.
 rabaçut, rabaçuda.
 rabejar, rabejar-se.
 raça, races.
 racança, racances.
 racar, raca.
 * racer — és *recer*.
 radi.
 radiis — *radio* (en anatomía), en castellà.
 radium — en química.
 Rafael — o *Rafel*.
 ràfec.
 ràfega.
 raguitzell.
 raig, raigs.
 raïm, raïms.
 raïna, raïmes — *resma*, en castellà.
 rajar, raja.
 rajola, rajoles.
 rajolí, rajolins.
 ramader.
 ramaderia.
 ramat — no *remat*.
 rameller, ramellera.
 rampell.
 rancúnia — no *rencúnia*.
 rancuniós, rancuniosa.
 ranuncle — *ranúnculo*, en castellà.
 raó, raons.
 rapaç, rapaços, rapaces (femení plural).
 rapacitat.
 ràpid, ràpida.
 rapsoda.
 rapte.
 rar, rara.
 ras, rasa.
 rasa, rases — *surco desaguadero*, en castellà.
 rasor — *navaja*, en castellà.

rasurar, rasura.
 raspall.
 raspallar, raspalla, o raspatllar, raspatlla.
 ratolí, ratolins.
 ratllar, ratlla.
 raure, rau.
 rauxa, rauxes.
 raval — *arrabal*, en castellà.
 rave, raves.
 raveniça.
 real — significant *efectiu, existen*
 realitzar, realitza.
 rebec, rebeca.
 rebel — no *rebel·d*.
 rebel·lar-se, rebel·la.
 rebel·lió, rebel·lions.
 rebequeria.
 rebesavi.
 rebordonit.
 reboster.
 rebrec.
 rebregar, rebrega.
 rebuig, rebuigs.
 rebutjar, rebutja.
 rec.
 recapte.
 recel — no *rezel*.
 recent — no *rescent*.
 recentment.
 receptacle.
 recer.
 recíproc, recíproca.
 reclau.
 reclutar, recluta — *reclutar*, en castellà.
 reclusió.
 recol·lectar, recol·lecta.
 recolzar, recolza.
 recolze.
 recomanació, recomanacions.
 recomanar, recomana.
 recomençar, recomença.
 record — no *recort*.
 recordança, recordances.
 recosir, recús.
 recruada — *recrudescimiento*, en castellà.
 recruar, recrúa — *recruaecer*, en castellà.
 rectangle.

recollir, recull.
 reembors.
 reemborsar, reemborsa.
 reemplaç, reemplaços.
 reemplaçar, reemplaça.
 redempció, redempcions.
 redemptor, redemptora.
 redreçar, redreça.
 reeixir, reix.
 refetor — *refectorio*, en castellà.
 refiladiça, refiladices.
 refilar, refila.
 reflectir, reflecta — preferible a
reflexar.
 reflexe.
 reflux — *reflujo*, en castellà.
 reforç, reforços.
 reforçar, reforça.
 refós, refosa.
 refrany — *refrán*, en castellà.
 refrec.
 refregar, refrega.
 refusança, refusances.
 regalesia.
 regalim.
 regalimar, regalima.
 regar, rega.
 règim.
 regiment — té també l'accepció
 de *règim*.
 * regisme — ha d'ésser *règim*.
 registre.
 regla, regles — també *reigla*.
 regna, regnes — *rienda*, en castellà.
 regne.
 regoneixença, regoneixences.
 regonèixer, regoneix.
 regor.
 regressió, regressions.
 reguera, regueres.
 reguitnar, reguitna.
 * reguitzell — és *vaguitzell*.
 règul.
 regularitzar, regularitza.
 rehabilitar, rehabilita.
 rei, reis.
 reial — cosa de reis.
 reialesa.
 reialme.
 reixa, reixes.
 rejuvenir, rejuveneix.

relapse.
 relat — *relato*, en castellà.
 relaxar, relaxa.
 religió, religions — no *velligió*, ni
rel·ligió.
 religiós, religiosa.
 relleix.
 relent, relenta.
 rellotge, rellotges.
 rellotgeria.
 * remat, i derivats — ha d'ésser
ramat.
 remei, remeis.
 remeiar, remeia.
 remembrança, remembrances.
 remenar, remena.
 remença, remences.
 remissió.
 remol — *remora*, en castellà.
 remor, remors.
 remoreig.
 remorejar, remoreja.
 remuntar, remunta.
 remugar, remuga.
 ren — *reno*, en castellà.
 renart.
 rendista.
 renec.
 rèneg, rènega.
 renèixer, reneix.
 rengle, rengles.
 reorganitzar, reorganitza.
 repapiejar, repapieja.
 repatani, repatania.
 repel·lir, repel·leix.
 repenedir-se, repenedeix.
 repercussió.
 replegadiç, replegadiça.
 repressalia, repressalies.
 repressió, repressions.
 rèprob.
 reprobar, reproba.
 reprotzar, reprotza.
 reptar, repta.
 reraçaga, reraçagues.
 rescabalar-se, rescabala.
 rescalfar, rescalfa.
 resclosit, resclosida.
 residu, residus.
 resistència, resistencies.
 resoldre, resol.

resolut, resoluda.
 respir, respirs.
 resplendent.
 resplendir, resplendeix — no *resplandir*.
 resplendor.
 resquici, o
 resquicia.
 ressalt.
 ressarcir-se, rersarceix — més castiç *rescabalar-se*.
 ressec, resseca.
 ressonar, ressona.
 ressort — *resorte*, en castellà.
 resta, restes.
 restrenyer, restreny.
 restret, restreta.
 resucitar, resucita — no *ressucitar*.
 resum, resums.
 resurrecció, resurreccions.
 rét, rets — *red*, *redecilla*, en castellà.
 retaule, retaules.
 retícul.
 retirança, retirances.
 rètol — o *ròtul*.
 retop.
 retorsió.
 retraure, retrau.
 retre, rèt.
 retreure, retreu.
 retrògrade, retrògrada.
 revenja, revenges.
 revedniç, revedniça.
 reverber.
 reverende.
 *revifalla, revifalles — millor *revivalla*.
 revinclar, revincla.
 reviscolar, reviscola.
 revol.
 revolada.
 riba, ribes.
 ribatge.
 ribet — *grosellero*, en castellà.
 *ribell — ha d'ésser *gibrell* o *librell*.
 ribot.
 Ricard.
 ridícol, ridícula — no *ridícola*.
 ridículament.
 ridiculitzar, ridiculitza.

rierada.
 rierol.
 Rif.
 rifeny, rifenya.
 rígid, rígida.
 rigorós, rigorosa.
 Rin — no *Ren*, ni *Rhin*.
 rinxol.
 rioler, riolera.
 risc, riscs — *riesgos*, en castellà.
 risible.
 rite.
 ritme.
 rítmic, rítmica.
 ritzòfag.
 rivalitzar, rivalitza.
 robament — *robo* en castellà.
 robaveller.
 roberia.
 robí, robins — *rubi*, en castellà.
 ròcec.
 rocegar, rocega.
 roci, rocins.
 rodadiça.
 rodanxa, rodanxes.
 rodamón, rodamons.
 rodella — *rodela* en castellà.
 rogejar, rogeja.
 rogenic, rogenca.
 rogent, rogenta.
 Rodes.
 rodi, rodia.
 rodolaliç, rodolaliça.
 roella, roelles — o *rosella*.
 roig, rojos.
 rojor.
 romaguera, romagueres.
 romancer, romancera.
 romandre, romàn.
 romaní, romanins.
 romàtic, romàtica.
 rombe — *rombo*, en castellà.
 romboedre.
 romboide.
 romeu, romeus.
 romiatge.
 ròneg, rònega.
 roquerol.
 roquizar, o
 roquicer.
 ròs, ròssa.

rosa, roses.
 rosaci, rosacia.
 rosec — *roedura*, en castellà.
 rosegar, rosega.
 rosellar, rosella — o *roella*.
 Roser — *Rosario*, en castellà.
 rosetó, rosetons.
 ròssa, ròsses — equival a *carro-*
nya i a *cavall dolent*.
 rossejar, rosseja.
 Rosselló.
 rossellonès, rossellonesa.
 rossinyol.
 rossor.
 rost, rostos — *pendiente*, *declive*.
 en castellà.
 rostoll.
 rostre.
 rotatori, rotatoria.
 Rotllà — *Roldán*, en castellà.
 rotlle.
 roure.
 roureda.
 rovell.
 rovelló, rovellons.
 * rubí, rubins — ha d'ésser *robi*.
 rublert, rublerta.
 rublir, rubleix.
 ruboritzar, ruboritza.
 rude, ruda.
 rufacada — *rájaga*, en castellà.
 rúfol, rúfola.
 ruixar, ruixa.
 rusc, ruscs.
 rústec, rústega.
 ruteni, rutenia.
 rutleu — *rodillo*, en castellà.

S

saba.
 sabata.
 sabataça, sabataces.
 saberut, saberuda.
 * sabí, sabia — ha d'ésser *savi*.
 * sabiesa — ha d'ésser *saviesa*.
 sabó, sabons.
 sabor.

* saborejar — s'ha de dir *assa-*
boriv.
 saborós, saborosa.
 sacceig.
 saccejar, sacceja.
 sacerdot.
 sacerdotessa — no *sacerdotisa*.
 sacietat.
 sacotell — *saquito*, en castellà.
 sacre, sacra.
 sacríleg, sacrílega.
 sacsó, sacsons.
 sadoll, sadolla.
 sadollar, sadolla.
 saduceu, saducea.
 Sadurní.
 safareig.
 safir, safirs.
 Safo.
 safrà, safrans.
 sagaç, sagaços, sagaces (femení
 plural).
 sagacitat.
 * sagell — ha d'ésser *segell*.
 sageta, sagetes.
 sagí, sagins.
 sagnant — no *sangnant*.
 sagnar, sagna.
 sagnia — no *sangria*.
 sagrament.
 saió, saions.
 sajolida.
 salaborr.
 salamer, salamera.
 salnitre — *salitre*, en castellà.
 Salomó.
 salpasser.
 saltant — *salto*, en castellà; s'ha
 de dir *saltant d'aigua*, i no
salt d'aigua.
 salvatge.
 salze.
 salzereda.
 samarra.
 samarreta.
 Samsó — *Sansón*, en castellà.
 sàndal.
 sanedrí.
 sang, sangs.
 sang-fluix — *flujo de sangre*, en
 castellà.

sangonera.
 sangonós, sangonosa.
 sang-trait — *equimosis* o *carden-*
nal, en castellà.
 sanscrit, sanscrita.
 santedat.
 saó.
 saponificar, saponifica.
 Saragoça — o *Saragossa*.
 saragoça, saragoçana.
 sarcòfag.
 sarja, sarges.
 sargantana.
 sargent.
 salpar, salpa — *zarpar*, en caste-
 llà.
 sarraí, sarrains.
 sarró, sarrons.
 sastre.
 sastressa, sastresses.
 Satàn.
 satèl·lit.
 satiritzar, satiritza.
 Saturn.
 saúc.
 sauleda.
 sauló.
 savi, savia — no *sabi*.
 saviesa — no *sabiesa*.
 saxó, saxona.
 Saxonia.
 Sebastià, Sebastiana.
 séc — *doblez*, *pliegue*, *surco*, en
 castellà.
 séc, seca — *seco*, en castellà.
 secundari, secundaria.
 secança.
 secessió.
 secularitzar, secularitza.
 sedaç, sedaços — o *cedaç*, *cedaços*.
 segell — no *sagell*.
 segle — no *sigle*.
 segó.
 sègol.
 segrestar, segresta.
 seguret — no *seguritat*.
 seixanta.
 semblança, semblances.
 sembradiç, sembradiça.
 semovient.
 senars.

sencer, sencera.
 senglar, senglars.
 senle, sengles — *sendo*, en castellà.
 senzill, senzilla.
 senzillesa, senzilleses.
 * sensat, sensata — millor *asse-*
nyat.
 * sensatesa — millor *seny*, *ente-*
niment.
 septuagèsim.
 sequedat.
 sequaç, sequaços, sequaces (feme-
 ní plural).
 seqüela.
 serba, serbes — fruit.
 serbera — arbre.
 serbi, serbia.
 Serbia.
 serf, serva.
 serp.
 serradiç.
 serum.
 servatge — *servage*, en francès.
 servei, serveis.
 servitut.
 set — *sed* i *siete*, en castellà.
 setge.
 seti — *sitio* i *asiento*, en castellà.
 setmana, setmanes.
 setze.
 sèu — *sebo*, en castellà.
 séu, seua o seva.
 sever, severa.
 sexagèsim.
 sexe.
 sexual.
 si — conjunció condicional i pro-
 nom.
 sí — adverbi d'afirmació.
 sibilant.
 sibil·la.
 sibil·lí, sibil·lina.
 sífil·li.
 sigil·lós, sigil·losa.
 significança, significances.
 sílfida.
 síl·laba, síl·labes.
 síl·làbic, síl·làbica.
 síl·lepsi.
 síl·logisme.
 símbol.

simbolitzar, simbolitza.
 simfisi.
 simfonia.
 Simfonià, Simforiana.
 simpatitzar, simpatitza.
 símptoma — no *sintoma*.
 simptomàtic, simptomàtica.
 simulacre.
 sincer, sincera.
 sindèresi.
 sinèdoque.
 singularitzar-se, singularitza.
 sinistre, sinistra.
 sínode.
 sinopsi.
 sinòptic, sinòptica.
 sintàctic, sintàctica.
 sintaxi.
 síntesi.
 *símptoma — ha d'ésser *simptoma*.
 sinus — *seno*, en castellà.
 siria, siriana.
 Sirius.
 sistematitzar, sistematitza.
 sístole.
 sitja, sitges.
 sitzigia — *sicigia*, en castellà.
 sobirà, sobirana.
 sobornar, soborna.
 sobreeixir, sobreïx.
 sobrenat, sobrenada.
 sobresseir, sobresseeix.
 sobressortint — *sobresaliente*, en castellà.
 sobtat, sobtada.
 sòc, socs — *zueco*, en castellà.
 socarrim.
 socialitzar, socialitza.
 sociòleg.
 sòcol — *zócalo*, en castellà.
 socorriment.
 socors, socorsos.
 Socors — o *Socós* (nom propi).
 socotri, socotrina — *socotrino*, en castellà.
 Socràs — *Sócrates*, en castellà.
 socràtic, socràtica.
 sodi.
 sofre.
 sofriment.
 sofrir, sofreix.

sojorn.
 sojornar, sojorna.
 solaç, solaços.
 solaçar-se, solaça.
 solacivol, solacívola.
 solc, solcs.
 solcar, solca.
 solciada, i
 solcida.
 solemnitzar, solemnitza.
 sòlid, sòlida.
 solidaritzar, solidaritza.
 solidesa, solideses.
 solípede.
 sol·licit, sol·licita.
 sol·licitació, sol·licitacions.
 sol·licitar, sol·licita.
 *solsament, i
 *solzament — ha d'ésser *solament*.
 som, soma — *somero*, en castellà.
 somera, someres — *borrica*, en castellà.
 *soma, somes — substantiu; ha d'ésser *suma*.
 somni.
 somniar, somnia.
 somris — no *somrisa*.
 somriure, somriu.
 són, sos — *suyo*, en castellà.
 sòn, sons — *sueño*, en castellà.
 sonar, sona.
 sonor, sonora, o
 sonorós, sonorosa.
 * soperb, soperba — ha d'ésser *superb*.
 soportar, soporta.
 sord, sorda.
 sòrdid, sòrdida.
 sorgir, sorgeix.
 sorral.
 sorrut, sorruda.
 sossec.
 sossegar, sossega.
 sotjar, sotja.
 sotrac.
 sotragada, sotragades.
 sotragar, sotraga.
 sotscriure, sotscriu.
 sots-diaque — *subdiácono*, en cast.
 sots-inspector.
 sotsmetre, sotsmet.

sotmetre, sotmet.
sotsmissió, sotsmissions.
sotsobrar — *zozobrar*, en castellà.
sotsobre — *zozobra*, en castellà.
suar, sua.
suau.
suavitzar, suavitza.
subjecció, subjeccions.
subjecte.
subjugar, subjuga.
subjuntiu.
sublim.
sublingual.
submarí, submarina.
submergir, submergeix.
subscriptor.
substància, substàncies.
subtil.
subtilesa.
subtilitzar, subtilitza.
succedani, succedania.
succeir, succeïx.
succés, successos.
successiu, successiva.
succint, succinta.
sucre.
sucumbir, sucumbeix.
sueu, sueva — *suevo*, en castellà.
sufixe.
sufocació, sufocacions.
sufocar, sufoca.
suggerir, suggereix.
suiç, suiços.
Suïça.
*sulciada — és *solciada*.
suma, sumes — no *soma*.
sumptuós, sumptuosa.
suor, suors.
superb, superba.
superbia.
superbiós, superbiosa.
superfície — o *superfícia*.
superflu, superflua.
superfluitat.
suposança, suposances.
suportar, suporta.
surt — *susio*, en castellà.
Susagna.
suspicaç, suspicaços, suspicaces (femení plural).
suspir.

sustentacle.
sutge, sutges.

T

tabac.
tabal.
tàbec — *tábano*, en castellà.
tabel·lió.
tabel·lari, tabel·laria.
* taberna — ha d'ésser *taverna*.
tabernacle.
taça, taces.
tàcit, tàcita.
taciturn taciturna.
tafanejar, tafaneja.
tagal, tagala.
talc.
tàlem.
talmud.
talp.
* tamany — mot poc recomanable; més val dir *grandària*.
tapadora.
tapi, tapins — *chapin*, en castellà.
tapicer.
tapit — *tapiz*, en castellà.
taquígraf.
taral·lejar, taral·leja.
tarannà.
tarde (part del dia) — no *tarda*.
targeta.
tarja, targes.
taronger.
tarongerar.
tars — en anatomia.
tartre, tàrtara.
tascó, tascons.
taulell.
tauler — *tablero*, en castellà.
tauró, taurons — *tiburón*, en castellà.
tava.
tavella, tavelles.
taverna.
taverner, tavernera.
taxa, taxes — *tasa*, *impuesto*, en castellà.

tè — beguda.
 té — temps del verb *tenir*.
 te — pronom.
 teatral.
 teatre.
 tebi, tebia.
 tebior.
 teclat.
 tècnic, tècnica.
 tecnologia.
 teia, teies.
 teixir, teixeix.
 telèfon.
 télégraf.
 tel·luri — *telurio*, en castellà.
 temença, temences.
 temor.
 temorec, temorega.
 temprança.
 temprar, temprà.
 tentació, tentacions.
 tentar, tenta.
 tentativa.
 tenaç, tenaços, tenaces (femení plural).
 tendó, tendons.
 tendre.
 tenedor.
 teneduria.
 tendresa, tendreses.
 tentacle.
 tentacular.
 tentinejar.
 tenue.
 teodolit.
 teorema.
 teoritzar, teoritza.
 teosofia.
 teranyina, teranyines.
 tèrbol, tèrbola.
 terç, terça.
 termenal — *frontera*, en castellà.
 terminar, termina.
 Terol.
 Terrassa.
 terrassà, terrassana.
 terralló — *peón caminero*, en castellà.
 terregada.
 terratrèmol.

terreny.
 terriça, terrices.
 terricer, i
 terriçaire.
 terroç, terroços.
 tés, tesa — *teso*, en castellà.
 tesi, tesis.
 Tessalia.
 testaci.
 test, testos.
 testicul.
 testimoniejar, testimonieja — *mirallor* que *testimoniar*.
 tètanus.
 text, textos.
 tifoidi, tifoidia.
 tifus.
 tila.
 timbre.
 tímida, tímida.
 tímidesa.
 tímiditat.
 timpà — *timpano*, en castellà.
 tinentlloc — *lugarteniente*, en castellà.
 tip, tipa.
 tipògraf.
 tipus.
 tiranitzar, tiranitza.
 Tirrè — mar.
 tisana.
 titil·lació, titil·lacions.
 titllar, titlla.
 títol.
 titular, titula.
 Titus.
 tivar, tiva.
 tò, tons.
 toçuderia.
 toçut, toçuda.
 tocòleg.
 tòfona, tòfones.
 toia, toies.
 toixó, toixons.
 tolerancia.
 tom — *tomo i vuelta*, en castellà.
 tomba, tombes.
 tombaga.
 tombar, tomba.
 tondre, tòn.
 topatzi — *topacio*, en castellà.

tòrax, tòraxs.
 torb.
 torbar, torba.
 torcediç, torcediça.
 tòrcer, torça.
 tord, tords — *tordo* en castellà.
 tormell.
 tornassol.
 tornar, torna.
 torpeu — *torpedo*, en castellà.
 torpeder.
 torpedejar.
 torrar, torra.
 torre, torres.
 torrent.
 tòrrid, tòrrida.
 torsar, torsa.
 torsió, torsions.
 tòrtora, tòrtores.
 tossegós, tossegosa.
 tossir, tús.
 tovalló, tovallons.
 toxina, toxines.
 tòxic, tòxica.
 tavallola, tavalloles.
 traça, traces.
 traçar, traça.
 tràfec.
 traçiner.
 traició, traicions.
 traidor, traidora.
 traidoria, traidories.
 trair, traeix.
 trajectoria.
 trametre, tramet.
 tramuntana.
 tramuç, tramuços.
 tramvia, tramvies.
 tràngol.
 tranquil, tranquila.
 tranquilament — si ens fixem en el llatí, haurem d'escriure *tranquil·la*, *tranquil·lament*; però la Norma ro sols se refereix als mots erudits, i aquets no han de considerar-s'hi.
 tranquilitzar, tranquilitza.
 transacció, transaccions.
 transeunt.
 transgressió, transgressions.

transigir, transigeix.
 transmissió, transmissions.
 trapetzi — *trapezio*, en castellà.
 tràquea.
 trashedals, trasbalsos
 traslladar, trasllada — o *trelladar*.
 traspuar, traspúa.
 trassumpte.
 trastejar, trasteja.
 través, travessos.
 travessar, travessa.
 travesser, travessera.
 treball — no *trevall* ni *travall*.
 trelladar, trellada.
 tremolar, tremola.
 trèmul, trèmula.
 tremp.
 tremuja.
 tren.
 trenca-caps.
 trencadiç, trencadiça.
 trenuitar, trenuita — *trasnochar*, en castellà.
 trepà — *trépano*, en castellà.
 trepig.
 trepitjada.
 trescolar, trescola.
 tresor.
 tresorejar.
 tresorer.
 trespàs.
 trespassar, trespassa.
 tretze.
 treves — *treguas*, en castellà.
 trèvol — *trébol*, en castellà.
 triangle.
 triangular.
 tricicle.
 tridu.
 triftong.
 trifulca.
 triomf.
 triquinosi.
 trisòdic.
 Tristany — *Tristán*, en castellà.
 trobar, troba — no *trovar*; en castellà *encontrar*, *hallar*.
 troballa, troballes.
 troç, troços.
 trocejar, troceja.
 trofeu.

Troia.
tron — *trono*, en castellà.
trontollar, trontolla.
tronyella, tronyelles — *guedeja*, en castellà.
troquell.
trova.
trovar, trova — *trovar*, en castellà.
truita, truites.
truja, truges.
tubèrcol.
tuberculosi.
tubus.
tudó, tudons.
túmbol.
tumult — no *tumulte*.
*turmell — ha d'ésser tormell.
Túniç, Tunícia.
tunicenc, tunicenca.
turbulent.
turment.
turmentar.
turó, turons.
tussíleg — *tusílag*, en castellà.
txec, txecs — de Bohemia.

U

ubac, ubaga.
ubiquitat.
ubriac, ubriaga.
udol.
udolar.
uixer — *ujiev*, en castellà.
úkas — decret del czar.
unànim.
unànimement.
ultrança.
umbel·lífer, umbel·lífera.
umbrel·la.
unça, unces.
ungla, angles.
unglot.
uniforme.
urbanitzar, urbanitza.
urpa, urpes.
ús, usos.

us — pronom.
usança, usances.
usatge, usatges.
us-de-fruit.
*userda — és *auserda*.
utilitzar, utilitza.

V

vacant.
vacança, vacances.
vacil·lar, vacil·la.
vàcua, vàcua.
vacuïtat.
vagabunde, vagabunda.
vagança, vagances.
vailet — no *baillet*.
vaixell.
vaixella.
vàlid, vàlida.
vals.
valúia.
vampir.
vànova, vànoves.
vantar-se, vanta.
*varal — ha d'ésser *veral*.
variabilitat.
vassall.
vassallatge.
veça, veces.
vedell, vedella.
vehemencia.
vehícol.
veí, veïns.
veïna, veïnes.
veïnat.
veixiga.
vel·leïdós, vel·leïdosa.
vel·leïtat.
velocípede.
Venecia.
venjança, venjances.
ventijol.
ventrellada.
ventrícol.
ventricular.
ver, vera — *verdadero*, en castellà.
veral — *vereda*, en castellà.
verb.

vèrbola.
 verd, verda.
 verderol.
 verema, veremes.
 veremar, verema.
 vergaçada, vergaçades.
 vergacejar, vergaceja.
 verger, vergers.
 verinós, verinosa.
 vermell, vermella.
 vermífug.
 vern.
 verneda.
 verniç, verniços.
 verniçar, verniça.
 versemblança, versemblances.
 vértex, vértexs — *vértiz*, en castellà.
 versicul.
 vespa, vespes.
 vesper — *avispero*, en castellà.
 vespre.
 vessar, vessa.
 vestíbol.
 veta, vetes — no *beta*.
 vexació, vexacions.
 vexar, vexa.
 viatge.
 viatger.
 vibra — *vibora*, en castellà.
 vice-almirall.
 vice-cònsol.
 vicissitud.
 vidrer, vidrera — no *vidrier*.
 vímet.
 vinetera.
 vinader, vinadera.
 vinater, vinatera.
 vincladiç, vincladiça.
 vinclar, vincla.
 vincle.
 *viram — ha d'èsser *aviram*.
 virginal.
 virolat.
 virus.
 visigot, visigoda.
 visir.
 visirat.
 vistent, vistenta — *visible*, en castellà.
 vitalitzar, vitalitza.

vivent.
 vivípar.
 vivor.
 vocalitzar, vocalitza.
 vogar, voga — no *bogar*.
 volatejar, volateja.
 voleiar, voleia.
 volenterós, volenterosa — *gustoso*
 i *voluntarioso*, en castellà.
 volenterosament — de bon grat.
 voliaina, voliaines.
 volpell.
 voltants.
 volum.
 vòmer.
 vora, vores.
 vorejar, voreja.
 vori — com *ivori*.
 vui — o *avui*.
 vulgaritzar, vulgaritza.
 vulgus.

X

xacal.
 xacolata.
 xacra, xacres.
 xàfec.
 xafogor.
 xai, xais.
 xal.
 xalupa.
 xamberg.
 xameneia.
 xamfrà, xamfrans.
 xamós, xamosa.
 xantre.
 xapar, xapa.
 xaregall — millor que *xaragall*.
 xarol.
 xaruc, xaruga.
 Xàtiva.
 xavacà, xavacana.
 xec, xecs — *cheque*, en castellà.
 xeix — nom de la *x* catalana.
 xeling.
 Xerès.
 xeresà, xeresana.

xerigot.
 xeringa, xeringues.
 xeripa.
 xerradiça, xerradices.
 xerraire.
 xerrar, xerra.
 xerricar, xerrica.
 xerrotejar, xerroteja
 xicalla.
 xicoira.
 xifra, xifres.
 xifrar, xifra.
 Xile.
 xilè, xilena.
 ximi — *mono*, en castellà.
 ximpancé, ximpancés.
 ximple.
 Xina.
 xinell·la, xinell·les.
 xinès, xinesa — *chino*, en castellà.
 xinxa, xinxes.
 xiprer.
 xisclar, xiscla.
 xiscle.
 xitxarel·lo.
 xiular, xiula.
 xiu-xiu.
 xiu-xiuejar, xiu-xiueja.
 Xixona — *Jijona*, en castellà.
 xoc — mot ben català, que molts,
 sense raó, substitueixen constantment per *topada*.
 xocar, xoca.
 xopar, xopa.
 xopoll.
 xopollejar, xopolleja.

xorc, xorca.
 Xúquer — *Júcar*, en castellà.
 xurma — no *xusma*.
 xurriaca.
 xurrupar, xurrupa.

Z

* zàfir — és *safir*.
 zebra.
 zéfir.
 zel.
 Zelanda.
 zènit.
 zenital.
 zero.
 zeta — o *rdzeta*.
 zigodàctil.
 zigomàtic.
 zig-zago.
 zig-zaga.
 zinc.
 zincografia.
 zirconi.
 zitzania — *cizaña*, en castellà.
 zodíac.
 zodiacal.
 zona.
 zoòleg.
 zoologia.
 zoòfit.
 zuau — *zuavo*, en castellà.
 zum-zum.

NOTES FINALS' DE L'AUTOR

1. Tot acceptant completament la Norma 3 de l'Institut d'Estudis Catalans, creiem útil fer-hi una observació. En el cas IV de les *h* dins l'ortografia catalana, no's tracta en realitat d'una lletra *h* sense cap valor fònic i etimològic afegida a tota *c* final, sinó de la lletra *ch*.

No se suprimeix, doncs, la *h* posada darrera de la *c* final, sinó que se substitueix la *ch* per la *c*.

Es curiós consignar que entre'ls defensors de la *ch* final catalana s'han fet afirmacions originalíssimes. Mossèn Marià Grandia diu que cal conservar la *h* perquè sona (!) i un altre clergue filòleg afirma que reforça (!) el sò de la *c*.

2. La Norma 21 ens sembla una excessiva concessió a una incorrecció corrent. Trobem inadmissible que *l'hi* sigui la combinació de l'acusatiu i del datiu del pronom de tercera persona. És que hem d'admetre sense reserves un pronom personal *hi*? Aquesta grafia pertany en rigor a l'adverbi i al relatiu.

La combinació esmentada és *'l-li*, millor que *l'hi*. Dins l'exemple que posa la Norma 21 no s'ha d'escriure *Vol el pa; dóna-l'hi*, sinó *dóna'l-li*.

Un altre exemple: *Vol el pa; jo no vull donar'l-li*, millor que *jo no vull donar-l'hi*.

De les dugues *l* no més s'en pronuncia una (*dóna-li, donar-li*). Això ha fet caure a molts en l'error d'escriure *dóna-li*,

o sigui el verb i el datiu, però sense l'acusatiu. Escrivint *dóna-li* tindriem l'equivalent del *dale* castellà, però no del *dáselo*, que és el que'ns cal.

Estem convençuts que l'eminent filòleg don Pompeu Fabra pensa de la mateixa manera. I com que aquest punt és gramaticalment important, fóra de desitjar que l'Institut d'Estudis Catalans examinés altra vegada la Norma 21. Si ho fés així, potser la modificaria, restringint més l'ús de l'*hi* en funcions de complement indirecte. El mateix respecte que sentim per les Normes de l'Institut ens fa dir tot això.

És veritat que hi ha altres casos en què l'eliminació de l'*hi* viciós se fa més difícil; però, al menys, evitem-lo quan fàcilment el podem evitar.

3. Se veurà que en el nostre Vocabulari hem consignat nombroses grafies que s'aparten de l'etimologia, com a preferibles a altres que s'avenen més amb aquesta. Exemples: *avortar*, i no *abortar*; *taverna*, i no *taberna*; *gleva*, i no *gleba*, etc. I és que, en moltíssims casos, s'ha de preferir la grafia tradicional a la etimològica, sobre tot quan s'adapta millor a la diversa pronúncia de les comarques catalanes. En molts casos hi ha dugues grafies igualment acceptables, i les hem consignades totes dugues.

4. L'aplicació de les Normes dóna lloc de vegades a dubtes. D'altra part, les Normes no resolen, de bon troç, tots els problemes de l'ortografia catalana. Això vol dir que algunes grafies del Vocabulari són susceptibles d'esmena i millorament. Nosaltres admitem per endavant totes aquelles rectificacions que les persones enteses hi puguin fer.

5. Algunes petites errades tipogràfiques s'han esmunyit dins la primera edició d'aquest Vocabulari. El bon sentit dels qui'l consultin ja les subsanarà segurament. En aquesta segona edició les hem corregides curosament.

Serà bo advertir que al posar un mot i indicar al seu costat la correspondència castellana, no vol dir que aquell siga

l'únic que's pugui emprar com a corresponent. Així, per exemple, no s'ha d'entendre que s'hagi de dir sempre *òits*, i no *nausies*. Les correspondències de què fem seguir nombrosos mots tenen un únic fi de claredat. Quan un mot sinònim del consignat no és recomanable, ja ho fem constar explícitament.

6. Un Vocabulari d'aquesta naturalesa és sempre susceptible d'ampliació. Però, si massa s'ampliés, esdevindria un Diccionari extens. Així és que hem volgut romandre en un just mitjà, donant-hi una extensió moderada i procurant alhora que aquells que'l consultin hi trobin resoltes les més corrents i amoïnoses dificultats.

quan
quando

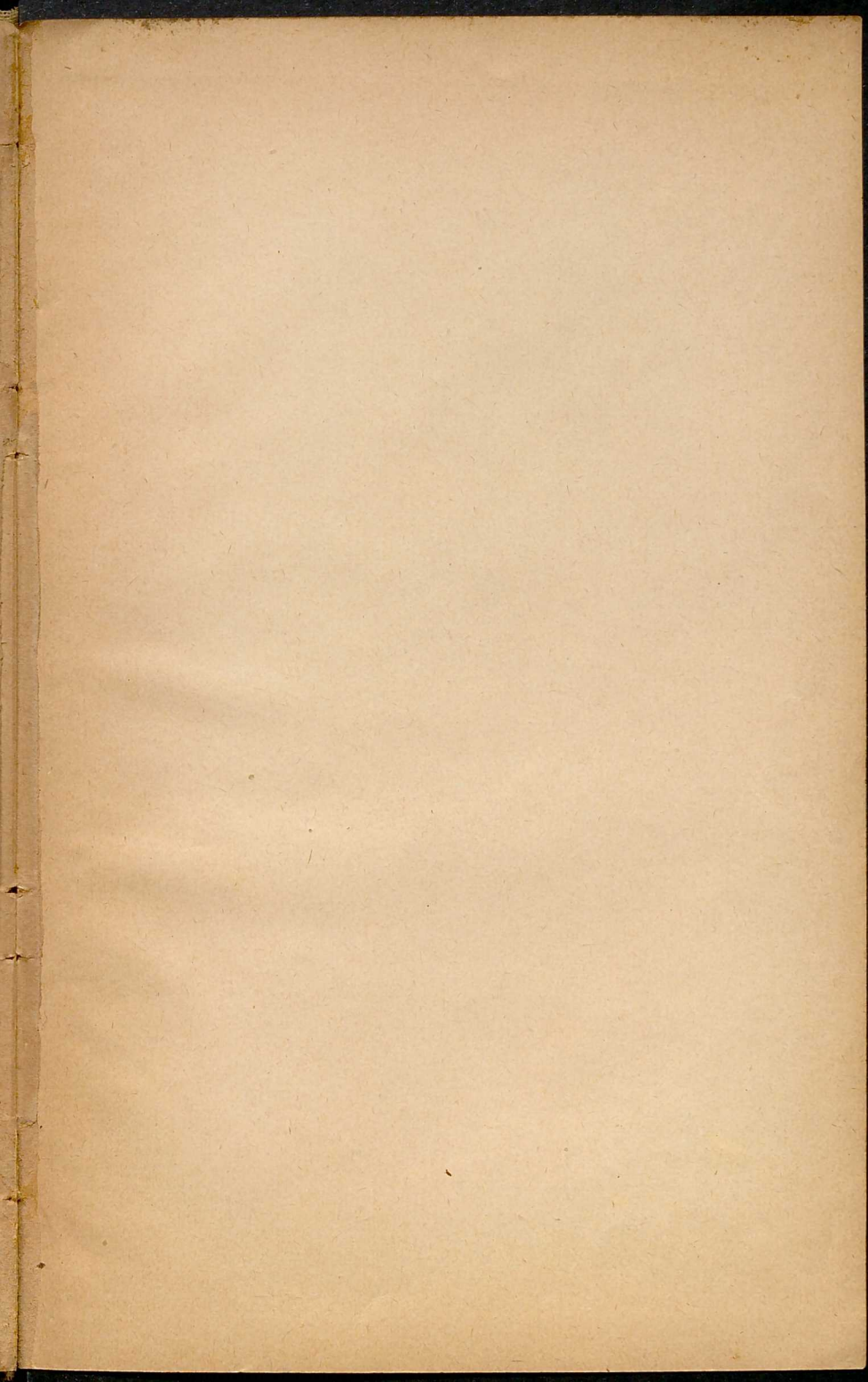
quant
quanto

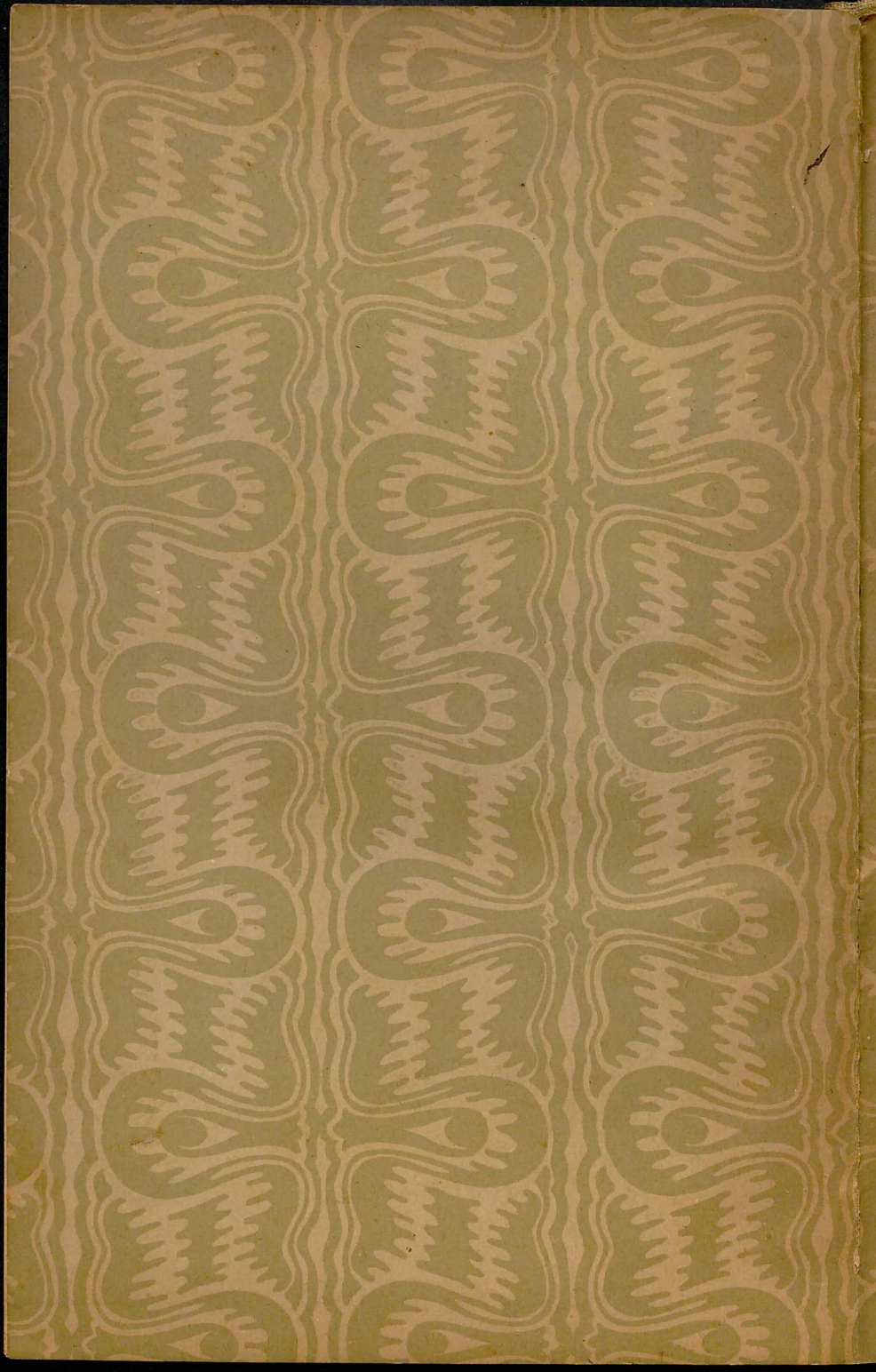
per a
para

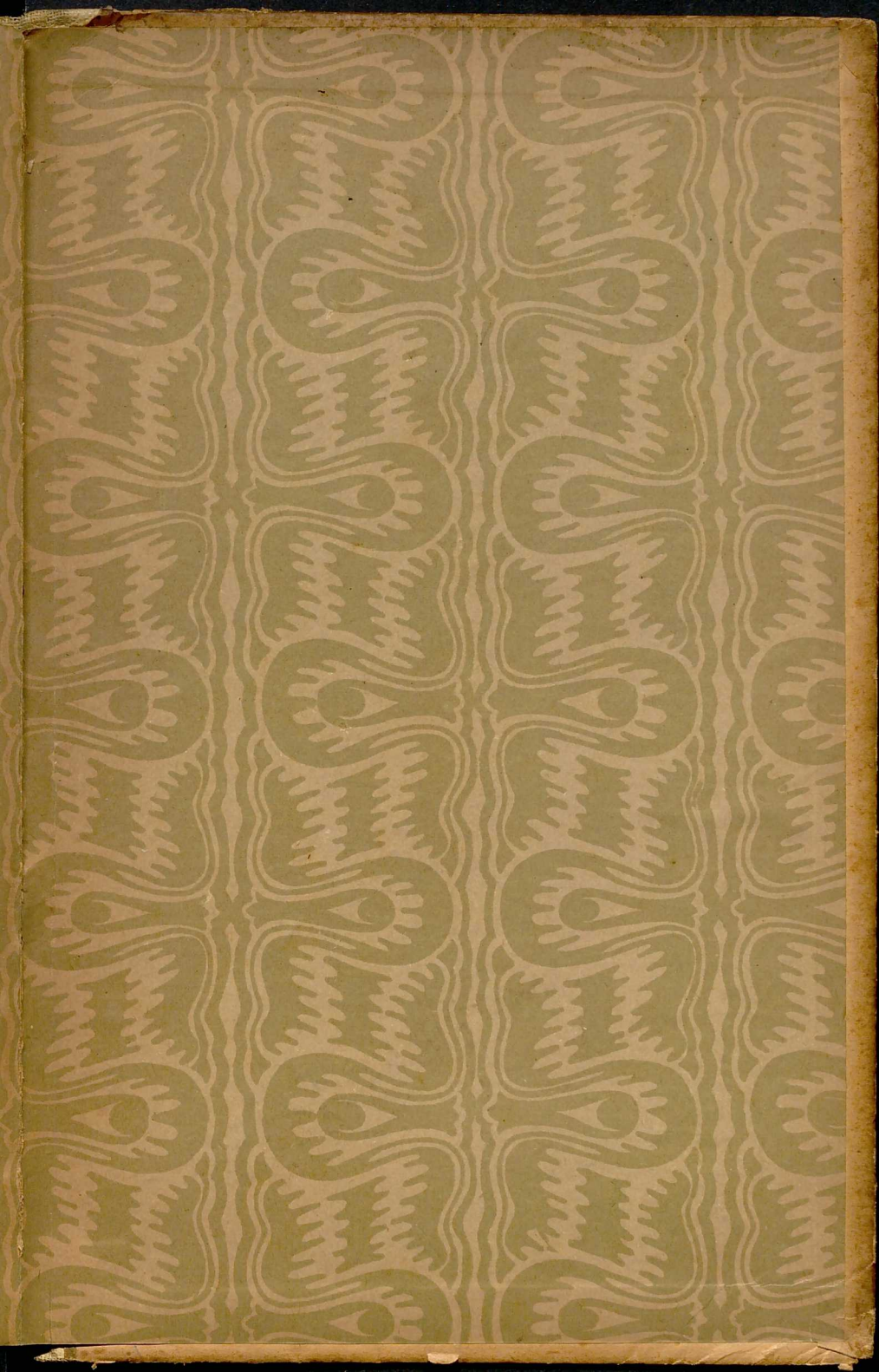
per
por

pel
por el

DICCIONARI
CATALÀ-CASTELLÀ
&
CASTELLÀ-CATALÀ

Edició portàtil, imprès sobre un paper
— finíssim, fort i intransparent —
MOLTES PLANES EN POC VOLUM

SORTIRÀ AVIAT